VANDAAG

NED.ANTILLEN

- Kook: ter beschikking gestelden zijn van harte welkom p.9
- Nieuwe toelatings- procedure voor Scholengemeenschap p.11

SPORT

- Short blijft alleen aan kop in Hoogovens- toernooi p.7

ANGEL KOOK
...omscholing...

ARUBA

- GABA-voorzitter stapt naar de rechter p.5
- Onderstand met tien procent verhoogd p.5

INTERNATIONAAL

- Verwarring in Haiti over vlucht Duvalier p.1

Prekè

Niet alleen de gemoederen raken dus bij Setel wel eens wat verhit

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 26

VRIJDAG 31 JANUARI 1986

NA WEEK VAN DEMONSTRATIES EN ONLUSTEN

Ministerie Haïti spreekt bericht tegen

Witte Huis meldt vlucht Duvalier

WASHINGTON / PORT AU PRINCE — De Haïtiaanse regering is gevallen en president Jean Claude 'Baby Doc' Duvalier is het land uitgevlucht. Dit heeft de woordvoerder van het Witte Huis Larry Speakes, vanmorgen bekend gemaakt nadat eerder al onbevestigde berichten over Duvaliers vertrek de ronde deden. Volgens de eerste berichten zou een regering bestaande uit burgers en militairen de macht in handen hebben. Speakes zei dat het verder rustig lijkt in het land. Maar later op de morgen kwamen berichten door dat in de hoofdstad de bevolking de straat opstroomt en het leger op de been is.

Het Haïtiaanse ministerie van Voorlichting heeft later op de ochtend het bericht dat het bewind is omver geworpen officieel tegengesproken. De president heeft een rit door de stad gemaakt en bevindt zich nu in zijn paleis, aldus het ministerie. Een correspondent van het Franse persbureau AFP bevestigde dat hij vanmorgen Duvalier om 9.00 uur plaatselijke tijd nog gezien had in een auto.

Duvaliers vermeende vlucht volgt op een onrustige week met massale demonstraties, plunderingen en schietpartijen die eindigden met de afkondiging van de staat van beleg hedenmorgen. Het Haïtiaanse parlement had juist zijn goedkeuring gegeven aan dit voorstel van president Duvalier om de protesten tegen het bewind de kop in te drukken. Het decreet zou in de loop van de dag uitgevaardigd worden. De VS hadden in verband met het militaire optreden tegen de demonstranten al eerder hun financiële hulp aan het eiland opgeschort. Afgelopen nacht hebben onbevestigde berichten over een staatsgreep tegen het bewind van Duvalier de wijk Klein Haïti in Miami bereikt en ernstige rellen veroorzaakt.

Tekenen van verzet tegen het bewind van «Baby Doc» Duvalier namen afgelopen week met de dag toe. Studenten, die een belangrijke rol spelen bij de protesten, gaven eerder deze week al een verklaring uit waarin stond dat Duvalier "binnen drie weken alleen nog maar president is in zijn eigen paleis".

Geruchten over een staatsgreep in Port-au-Prince hadden vannacht zelfs tot gevolg dat zo'n 2000 Haïtiaanse vluchtelingen in Miami (Florida) de straat op gingen om hun vreugde te uiten. Wat begon als een vreedzame manifestatie liep uit op regelrechte rellen, zei de politie. 250 Man oproerpolitie was er voor nodig om een einde te maken aan het ingooien van winkelruiten en de daaropvolgende plunderingen. Er vielen elf gewonden, onder wie twee politiemannen. Op het hoogtepunt van de rellen liet de politie honden los op de menigte om een automobilist te redden, die werd aangevallen nadat hij vier mensen had gewond toen hij poogde door de menigte te rijden. Zijn auto werd verbrand. Zeker vijf mensen liepen "kleine" beten van honden op. Betogingen in Haïti zelf tegen het bewind van «Baby Doc» hebben zich in de afgelopen dagen steeds verder uitgebreid over het land.

Woensdag hebben ruim 40.000 mensen gedemonstreerd in Cap Haitien. Het begon 's morgens met een spontane bijeenkomst van 30 of 40 jongeren voor de winkel van Christophe Chanel, die maandag om het leven kwam toen de politie zijn huis met kogels doorzeefde. Groepen van twee- à drieduizend betogers, die werden toegejuicht door ouderen op balkons en voor huisdeuren, liepen met kleine boomtakken en een kruis met opschrift «Time has come for a change».

Gewelddadige protesten deden zich donderdag voor in zeker zeven steden. De betogers staken autobanden in brand en droegen symbolische lijkkisten met Duvalier en zijn vrouw rond. Van regerings- zijde werd vernomen dat donderdag vijf personen omkwamen doordat zij onder de voet werden gelopen door een menigte van enkele duizenden betogers die in de stad Cap Haitien een pakhuis bestormden.

Volgens het katholieke radiostation Soleil, dat door velen wordt beluisterd omdat andere zenders zwijgen over de protesten, hebben de demonstraties zich uitgebreid tot de plaatsen Gonaives, Les Cayes, Jeremie en Petit-Goavi. In Jeremie haalden betogers de Haïtiaanse vlaggen van openbare gebouwen en vervingen deze door zelfgemaakte vlaggen.

Er waren geen berichten over ingrijpen van militairen of militieleden. Sinds eerder deze week in Cap Haitien drie mensen werden doodgeschoten, zijn de meeste militieleden van de straat verdwenen en hebben soldaten kennelijk opdracht gekregen niet naar hun wapens te grijpen.

De VS keren voorlopig 26 miljoen dollar hulp aan Haïti niet uit, omdat ze bezorgd zijn over de manier waarop de regering gereageerd heeft op de anti- regerings- demonstraties. De totale VS- hulp beloopt 53 miljoen dollar per jaar.

De woede van de bevolking richt zich vooral tegen de koop van miljoenen dollars van dure paleizen en huizen in de hele wereld, terwijl de meerderheid van de Haïtianen moet leven van een magere 100 dollar per jaar en lijdt aan ondervoeding. Haïti is het armste land van het westelijke halfrond.

BABY DOC DUVALIER

VS trekt Zesde vloot terug

WASHINGTON / TRIPOLI — De Amerikaanse Zesde Vloot heeft zijn oefeningen voor de kust van Libië gisteravond beëindigd. Tijdens deze manoeuvre is geen enkel Amerikaans schip de Golf van Sirië binnengevaren, die volgens Libië tot zijn territoriale wateren behoort. Dat hebben Amerikaanse militaire zegslieden meegedeeld.

Na een zenuwenoorlog van een week tussen de VS en Libië hebben de ongeveer twintig oorlogsschepen, waaronder de vliegdekschepen Coral Sea en Saratoga, hun normale operaties in de Middellandse Zee hervat.

Geen wijziging apartheidsbeleid

Rede Botha bij opening parlement

KAAPSTAD — President Pieter Botha van Zuid-Afrika heeft vandaag gezegd dat hij de bestaande wetten die de komst van zwarten naar de steden aan banden leggen zal schrappen. Daarvoor in de plaats komt een nieuwe strategie met betrekking tot de trek van zwarten naar de (blanke) steden.

In een rede op de openingszitting van het parlement zei Botha dat het huidige systeem te kostbaar is en verouderd. Hij drong er bij de zwarte buurlanden op aan samen met Pretoria een veiligheidsraad in te stellen. Hij verbond daar de waarschuwing aan dat zijn regering "uit zelfverdediging effectieve maatregelen" zou nemen tegen guerrilla- aanvallen als zij niet zouden besluiten tot zo'n defensieraad.

Hij filosofeerde hardop over de mogelijkheid ANC-leider Nelson Mandela vrij te laten in ruil voor vrijheid voor Sovjet- dissidenten. "Als ik Mandela vrij zou laten op humanitaire gronden, kunnen kapitein Wynand du Toit (een Zuidafrikaanse militair die in Angola gevangen zit), Andrei Sacharov en Anatoli Sjtsjaranski dan ook niet vrijgelaten worden op humanitaire gronden?", zo vroeg hij zich af. "Een positief antwoord op deze vraag zou zeker de basis kunnen vormen voor onderhandelingen tussen de betrokken regeringen", aldus Botha tot het parlement.

"Ik ben mij ervan bewust dat de heer Mandela al lang in de gevangenis heeft gezeten en dat hij nu in de 60 is. Ik heb daar veel over nagedacht", aldus Botha. De Zuidafrikaanse president bood Mandela verleden jaar aan hem vrij te laten als hij zou afzien van politiek geweld. Maar de ANC-leider, die tot levenslang is veroordeeld, wilde niet ingaan op Botha's voorstel. In zijn rede kondigde hij geen veranderingen af die onmiddellijk in werking zouden treden. Hij kondigde alleen aan dat het komende jaar wetten zouden worden opgesteld om zwarten in vier "onafhankelijke thuislanden" het Zuidafrikaanse staatsburgerschap terug te geven. De zwarten in Transkei, Ciskei, Bophuthatswana en Venda verloren het Zuidafrikaanse staatsburgerschap toen deze thuislanden "onafhankelijk" werden.

Botha kondigde ook aan dat zijn regering dit jaar haar belofte zal nakomen zwarten het recht te geven in de zwarte wijken huizen te bezitten. Het gehate pasje dat alle zwarten bij zich moeten dragen zal worden vervangen door een identiteitsbewijs voor alle rassen, aldus Botha. Hoe de Zuidafrikaanse regering de trek van zwarten naar de steden in de toekomst wil reguleren, zei hij niet. Hij deelde alleen mee dat dit later in een witboek van de regering uiteengezet zal worden.

"Natuurlijk zullen er pogingen blijven onrust te creëren in 1986", zo verklaarde Botha. Maar hij bezwoer door te gaan met het hervormen van apartheid. "In een Afrika dat geplaagd wordt door burgeroorlog en volkenmoord, is de republiek Zuid-Afrika een symbool van hoop voor alle minderheden". Diegenen die gekant zijn tegen deze benadering van evolutionaire hervorming weten dat het alternatief revolutionaire chaos is". In Harare (Zimbabwe) verklaarde de secretaris generaal van het ANC, Alfred Nzo, dat de rede die president Pieter Botha van Zuid-Afrika tot het parlement heeft gehouden niets verandert aan de situatie en alleen maar de onverzoenlijkheid van Pretoria en zijn agressieve houding tegenover de zwarte buurlanden bevestigt.

IMF- nota:

Statistieken bevestigen vertrouwen in de gulden

WILLEMSTAD — Recente ontwikkelingen in monetaire statistieken wijzen er niet op, dat er een gebrek in vertrouwen zou bestaan ten aanzien van de Antilliaanse gulden. Het vertrouwen in die munt wordt, zo menen deskundigen van het Internationale Monetaire Fonds (IMF), ondersteund door enerzijds de traditionele koppeling aan de Amerikaanse dollar en anderzijds door de opmerkelijke stabiliteit in de prijzen.

Deze uitspraken worden gedaan in een nota, die deskundigen van het IMF deze week de Antilliaanse regering deden toekomen en waarin zij een aantal aanbevelingen doen met betrekking tot het noodzakelijke herstel van de Antilliaanse economie.

Financiële voorzichtigheid blijft echter geboden, waarschuwen de deskundigen in de nota. Zij oordelen dit noodzakelijk voor behoud van een krachtige wisselkoers- waarde. Het onder striktere controle brengen van de overheids- financiën is bovendien nodig, stellen zij, teneinde een al te grote krediet- expansie te voorkomen. Evenzo zullen de economische en financiële ontwikkelingen nauwgezet en op de voet moeten worden gevolgd, waarschuwen zij. Vooral de toename van onder andere overheids- schulden en krediet- garanties die van overheids- wege worden verstrekt, behoeven volgens de nota bijzondere aandacht. Voor een "dollarisatie" van de Antilliaanse economie, voelen overigens de deskundigen van het IMF erg weinig. De deviezen- reserves van de Bank van de Nederlandse Antillen zouden daardoor uiteindelijk in "prive handen" overgaan, vrezen zij. De overheid zou in dat geval gedwongen worden tot prompte en bovendien "brute" aanpassings- maatregelen.

ORANJESTAD — In aanwezigheid van duizenden tumba- liefhebbers, die tot in de vroege ochtend het tumba- festival op Aruba bijwoonden, werd Ito Dania tot eerste tumba- koning van het land Aruba gekroond. Dania, die voor de derde achtereenvolgende maal de kroon in de wacht wist te slepen, won met de compositie "Nos cu nos".

Uitspraken in Nederlandse bladen

Kort geding tegen Eman

ORANJESTAD — Het gistermorgen aangevangen kort geding van de ex- -gedeputeerden mr. John van der Kuyp, Nelson Oduber en Frank Croes tegen premier mr. Henny Eman, die volgens eisers in Nederlandse bladen uitlatingen had gedaan die beledigend waren voor hen, zal volgende week woensdag om elf uur worden voortgezet.

Eisers verzochten de rechter om premier Eman te veroordelen tot het aanbieden van een publieke verontschuldiging en Eman tevens een dwangsom van *f*.1.000,- op te leggen voor iedere dag dat hij in gebreke mocht blijven de veroordeling na te komen.

Advocaat mr. Hans Sjiem Fat, pleiter voor premier Eman, stelde dat zijn cliënt alle in de kranten- artikelen naar voren gebrachte uitlatingen ontkent. Waar de eisers zich helemaal niet mee konden verenigen waren vooral de passages van een redactioneel artikel in het Algemeen Dagblad van 15 januari dit jaar over verduistering van 340 miljoen gulden door het bedrag via fictieve transacties bij bevriende ondernemers te laten terechtkomen. Eisers stelden dat het voor hen niet te aanvaarden is dat zij van fraude worden beschuldigd. Volgens mr. Van der Kuyp, die als woordvoerder optrad, had Eman als premier kunnen weten, onder andere door de uitgebrachte jaarrekeningen en het accountants- rapport van accountants- kantoor Croes and Co, hoe het bedrag besteed werd.

Met instemming van de rechter liet mr. Sjiem Fat hierna een bandopname horen met, volgens hem, de juiste weergave van de verklaring van premier Eman aan het betrokken dagblad. Volgens de advocaat had premier Eman in zijn uitlatingen gewezen op het op onverantwoorde wijze besteden van gelden waardoor deze opraakten, en haalde hij onder meer aan de één miljoen gulden aan huren van zwaar materieel in 1984 en een bedrag van *f*.300.800,- gedurende de eerste acht maanden van 1985 die betaald waren ondanks het feit dat genoemd materieel voor 50% van de tijd stilstond.

Mr. Sjiem Fat zei nog, dat juridisch gezien de wet geen basis biedt voor de gevraagde voorziening (publieke verontschuldiging). Hij verzocht de rechter de eisers niet ontvankelijk te verklaren dan wel vernietiging van de vordering.

Nieuws in vogelvlucht

NEW YORK/CARACAS — Venezuela en een stuurgroep van het internationale bankwezen hebben een overeenkomst voorbereid die voorziet in uitstel van de aflossing van overheidsschulden tot een bedrag van 21,2 miljard dollar. Indien goedgekeurd door alle 462 betrokken banken, wordt het accoord waarschijnlijk in de laatste week van februari ondertekend.

*****

WASHINGTON — Reagan is bereid tot een forse verhoging van de militaire en economische hulp aan de Filipijnen, maar op voorwaarde dat de komende presidents- verkiezingen 'eerlijk en vrij' zijn en ze worden gevolgd door fundamentele economische, politieke en militaire hervormingen.

*****

MOSKOU — Drie leden van het politbureau van de regerende Zuidjemenitische Socialistische Partij (YSP) zijn op 13 januari doodgeschoten door lijfwachten van de afgezette president Mohammed. Het Centraal Comité van de YSP eist dat de ex-president terecht staat wegens de misdaden bedreven tegen het volk.

*****

BEIRUT — Een Zuidkoreaanse diplomaat is vanmorgen in Beirut ontvoerd door vijf gewapende mannen. Over motieven van de ontvoerders is niets bekend.

*****

KAMPALA — Het zal zeker drie tot vijf jaar duren voordat in Uganda echte algemene verkiezingen kunnen worden gehouden, aldus de nieuwe president Museveni. Eerst moet de grondwet worden herzien en een nieuw leger gevormd.

*****

CAPA CANAVERAL — Er zijn vijf grote delen van vleugels, cockpit en romp van het verongelukte ruimteveer Challenger geborgen. Zij werden aan land gebracht door een schip van de VS kustwacht. Onderzoekers van NASA hopen in de resten aanwijzingen te vinden voor de oorzaak van de ontploffing.

*****

HARARE — Lesotho zal onderdak blijven bieden aan politieke vluchtelingen uit Z-Afrika, zo verklaarde de minister van Planning en Economische Zaken. Lesotho wees evenwel verlangs leden van het verboden ANC uit, daarmee tegemoet komend aan de eisen van Z-Afrika.

*****

PARIJS — De eerste lancering van de Europese draagraket Ariane van de nieuwe lanceerbasis in Kourou, in Frans-Guyana is uitgesteld tot 12 maart. Oorzaak is de uitgestelde 17e vlucht die in december zou vertrekken maar naar 21 februari verzet is. Arianespace heeft verklaard haar programma niet te laten beïnvloeden door het ongeluk met de Challenger.

*****

NEW YORK — De kans bestaat dat Henry Kissinger voor de Republikeinse partij meedingt naar het ambt van Gouverneur van de staat New York, waarvoor in november verkiezingen worden gehouden. Een medewerker van de 62-jarige Kissinger heeft dit meegedeeld.

*****

MADRID — Volgens een opiniepeiling is de meerderheid van de Spaanse bevolking tegen het NAVO-lidmaatschap. Op 12 maart zal hierover een referendum gehouden worden.

*****

WASHINGTON — De SU heeft Libië gewaarschuwd tegen het gebruik van nieuwe SA-5 raketten tegen de VS jacht- bommenwerpers in het luchtruim boven de Middellandse Zee. Dit is gisteren vernomen uit bronnen van de VS geheime dienst. Kennelijk wil het Kremlin niet dat de spanningen tussen de VS en Libië uitlopen op een vuurgevecht.

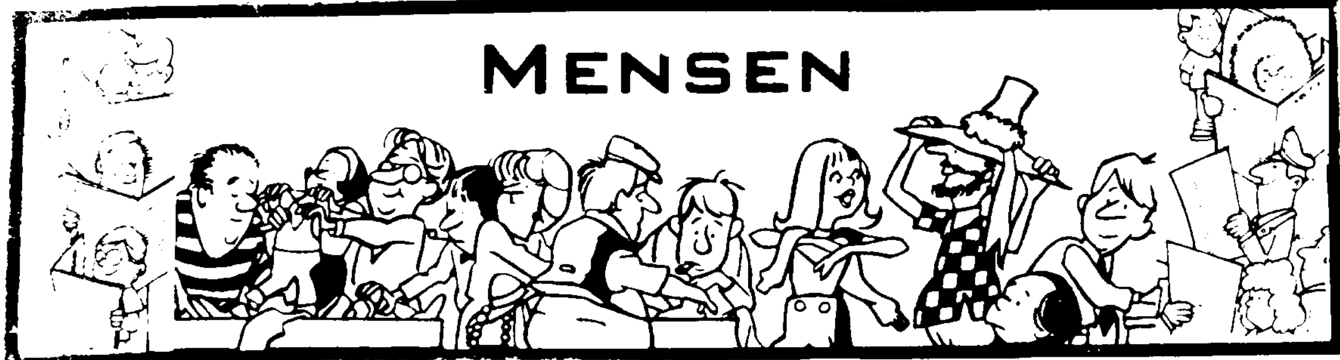
*****

RENNES — Een gepensioneerde onder-officier van de Franse luchtmacht is gisteren gearresteerd wegens spionage voor de SU. De man zou hebben gespioneerd op Franse bases voor kernraketten en onderzeeërs. De 44-jarige Bernard Sourisseau werd vorige week al gearresteerd. Hij zou met name informatie over bases in Bretagne hebben doorgespeeld aan een in Parijs wonende KGB-agent. De SU toonde de laatste tijd een toenemende belangstelling voor Bretagne. Aeroflot diende een verzoek in om in de Bretonse havenstad Brest te mogen landen.

*****

NEW YORK — De VS hebben gisteren in de Veiligheidsraad hun veto uitgesproken over een resolutie, waarin de recente Israëlische provocaties bij heilige Islamitische plaatsen in Jeruzalem worden betreurd.

*****

Dit is ELIZABETH BOUVIA uit Los Angeles die vanaf haar geboorte tweezijdig is verlamd en in 1983 bij het Riverside Hooggerechtshof een verzoek indiende om te mogen sterven. Dat verzoek werd afgewezen. Door haar verlamming (vanaf de nek) vindt zij dat de kwaliteit van haar leven ernstig is aangetast. Inmiddels is het hoger beroep bij een andere rechtbank, waar zij vroeg om gedwongen voeding te mogen weigeren, ook weer afgewezen. Deze foto werd gemaakt in 1983.

*****

KONINGIN BEATRIX viert vandaag haar 48e verjaardag in huiselijke kring op paleis Huis Ten Bosch in Den Haag.

*****

Sovjetleider MICHAIL GORBATSJOV "is een ware meester in het schaken". Dit blijkt ook, uit de intelligente wijze waarop de nieuwe meester van het Kremlin de top in Geneve in november met president Reagan tegemoet trad en deze top met zijn voorstellen in de realiteit trok. Zo typeert de Franse president, François Mitterrand de nieuwe Sovjetleider in zijn boek „beschouwingen over de buitenlandse politiek van Frankrijk." Tijdens het bezoek van Gorbatsjov aan Parijs in oktober heb ik diens helderheid van geest leren kennen, zijn scherpe kijk op de wereld, zoals deze is. Hij heeft een souplesse die zijn voorgangers ontbeerden.

*****

Om eens en voor altijd sprookjes uit de wereld te helpen die bij elke pausreis de ronde doen wat de toebedeling van de hieraan verbonden kosten betreft, heeft pater ROBERTO TUCCI onthuld dat de vliegreis naar en van het te bezoeken land of groep landen in feite wordt betaald door de pers. De paus en zijn gevolg reizen gratis, hun vliegkosten worden door de meevliegende journalisten, cameramensen en fotografen gedragen. Naar pater Tucci, die de pausreizen altijd voorbereidt en die als pauselijk gedelegeerde en directeur-generaal van Radio Vaticaan deel uitmaakt van de pauselijke commissie voor de sociale communicatie meedeelt, vinden de persvertegenwoordigers steeds een plaats in het achterste gedeelte van de DC 10 die de paus en zijn gevolg vervoert. En om in het pauselijk vliegtuig mee te mogen reizen blijft een groot voorrecht, want alleen die zestig tot zeventig persvertegenwoordigers zijn in de gelegenheid op heen- en terugreis vragen tot de paus te richten, als hij tijdens de vlucht een rondgang maakt door het toestel. Het gastland betaalt de kosten van de veiligheidsmaatregelen en stelt, zoals in India het geval zal zijn, een vloot auto's en een militair vliegtuig ter beschikking voor de binnenlandse reizen van de paus. De plaatselijke kerk betaalt het oprichten van altaren en podia op plaatsen waar de paus de mis opdraagt en spreekt. De paus en zijn gevolg overnachten in kerkelijke gebouwen, zoals nuntiatuur of bisschoppelijk paleis.

*****

De NABESTAANDEN van Christa McAuliffe, de lerares maatschappijkunde die dinsdag met zes andere astronauten kort na de lancering van het ruimteveer om het leven kwam hebben een miljoen dollar uitgekeerd gekregen van een verzekeringsmaatschappij in Londen. De verzekeringspolis was een cadeau voor de astronaute van een internationale assuradeur op het gebied van de ruimtevaart. Naar de verzekeringsmaatschappij meedeelde waren bij haar geen verzekeringen gesloten voor de andere leden van de bemanning of voor het ruimteschip zelf en de zich daarin bevindende twee kunstmanen.

*****

Op Aruba werd bij de Dienst Openbare Werken afscheid genomen van LEO LEONARDO, die nu van een welverdiend pensioen gaat genieten. Dertig jaar is Leonardo werkzaam geweest bij de overheid. Dhr Meinhardt sprak woorden van waardering uit over de jarenlange inzet van Leonardo, maar uitte in zijn toespraak ook kritiek op de overheid, die bij het afscheid van Leonardo schitterde door afwezigheid.

*****

In het Moskouse stadion "Naukla" hebben DAPPERE RUSSEN tijdens hun traditionele Walrus- gebeuren een ijskoude duik genomen. Neptunes, gewapend met drietand, voert hier het veld aan.

*****

AIDS is de meest voorkomende infectieziekte bij baby's in een aantal wijken van New York Volgens de artsen die dit bekend maakten, breidt de ziekte zich veel sneller uit onder pasgeboren kinderen dan onder volwassenen. De bestrijding van de ziekte bij kinderen wordt bemoeilijkt doordat hun moeders, die de infectie doorgeven, vaak geen enkel symptoom van de ziekte vertonen. In sommige wijken van New York komt de ziekte bij zuigelingen twee keer zo vaak voor als herpes. Daarbij doet zich het probleem voor dat toepassing van de keizersnede, waardoor besmetting met herpes in veel gevallen voorkomen kan worden, bij aids geen effect heeft. In totaal zijn 231 gevallen van aids bij pasgeboren kinderen geregistreerd. Bijna 40 procent deed zich in New York voor. Het sterftecijfer onder aan aids lijdende baby's is hoger dan onder volwassen aids- patiënten. Van de jonge patiëntjes overlijdt 69 procent aan de ziekte, tegen 52 procent bij volwassenen. Er wordt verwacht dat het aantal aidsgevallen onder baby's in New York zich in een jaar zal verdubbelen, daarbij gaat het voornamelijk om kinderen van moeders die aan drugs verslaafd zijn.

*****

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
1 februari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 3 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Guerrero, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615044 / 615265; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 74279 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
31 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 3 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Rosales- Concession, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 77244; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 75611 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana- Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
31 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 3 februari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Spong, Spreekkamer:
Barber, tel.: 641658/614605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur.
Tera Cora, Kaya Porfido 24, tel.: 648572; spreekuren: 11.15-12.00 / 18.15-19.00 uur.
spoedgevallen: tel.: 87004 b.g.g. 625614 / 625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez en Spong)

*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Rotteveel, tel.: 673442, pageboy 027-360 en zuster Flanders, tel.: 44187, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Juliana, tel.: 54500.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
1 februari: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
2 februari: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

*****

DIVERSEN
CARNAVAL: 21.00-02.00 uur «Bin kologá den Brievengat».

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
CARNAVAL: 20.00 uur verkiezing carnavals- koningin - Coney Island Square Garden.

MARIA LEGIOEN SANTA FAMILIA: 17.00 uur H. Mis voor mensen boven de 65 jaar - kerk Sta. Famia.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
CARNAVAL: 11.00 uur kinderparade - KAE nr. Plasa Mundo Merced.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan v[illegible] Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 08.[illegible] uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag va[illegible] 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmidd[illegible] van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consiënciest[illegible] Plaza Brion): maandag en donderdag v[illegible] 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en v[illegible] dag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en za[illegible] dag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur: activiteiten v[illegible] kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADUR[illegible] (Landhuis Rooi Catootje): openingstij[illegible] dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.0[illegible] 12.00 uur (voor afspraken gelieve mev[illegible] Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAIS[illegible] (Pietermaaiweg 84, 1e verdieping): ope[illegible] ningstijden maandag en woensdag v[illegible] 17.30-19.30 uur; zaterdag van 10.00-12.0[illegible] uur.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SAN[illegible] TORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens v[illegible] 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.0[illegible] 19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.0[illegible] uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: (be**zoekuren)** opname afd. Mannen v[illegible] 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname a[illegible] Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uu[illegible] overige afdelingen van 09.00-12.00/14.0[illegible] 16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstij[illegible] 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve o[illegible] maandag en laatste zondag van de maand)

CHRISTOFFELPARK: geopend iedere da[illegible] van 08.00-15.00 uur; op zondag reeds va[illegible] 06.00 uur. Voor rondleiding en andere activiteiten tel.: 640363.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery) Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks v[illegible] 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibra): openingstijden maandag t/m zondag v[illegible] 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen en bloedsuikergehalte [illegible] bepalen - nieuw gebouw Kraankliniek R[illegible] Canario.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Back to the Future* (alle leeft.); 24.00 uur *Erotisch Geweld* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Jaguar lives* (18 jr.); 24.00 uur *Game for Vulture* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Kindertumbafestival; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Abandonada»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 «10» minut pa karnaval; 20.45 The A-team; 21.30 New wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Resumen Take Two; 23.55 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Tele Curaçao special: «Aids»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Killer cop»; 23.30 Sluiting.

*****

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Curaçao Plaza Hotel
Drugstore Holiday Beach Hotel
Drugstore Concorde Hotel
Boekhandel Eddine, Hotel Las Palmas
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko La Palma, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Samson, Saliña
Moron, Saliña
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Caracasbaaiweg
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West / Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
[illegible] 40.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Marlys Douglas- Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Gro (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON:
medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

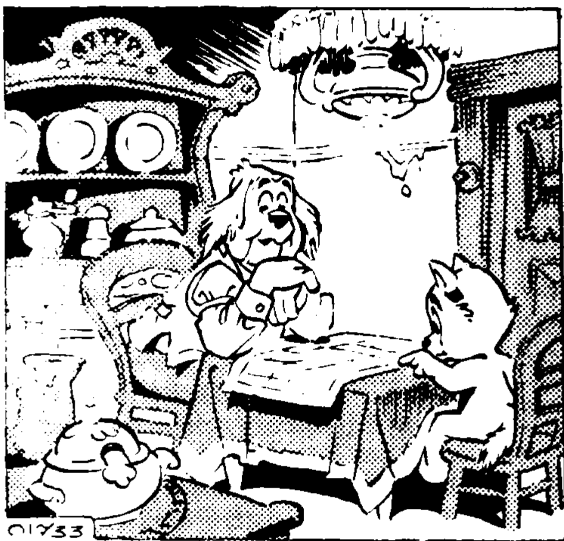
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286 330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.

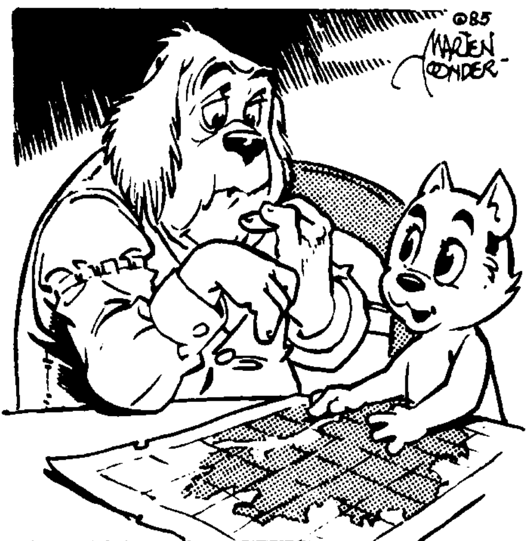
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

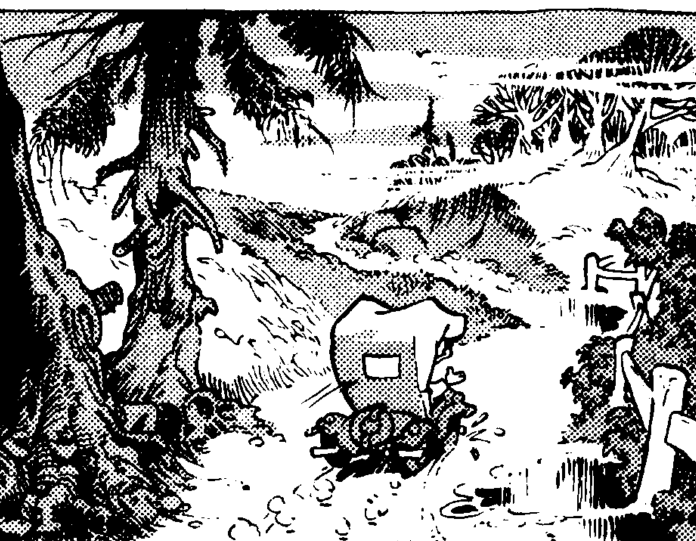
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het Donkerebomenbos door: Marten Toonder

01733 — Joost had net zijn ontbijtbordje gewassen, toen Tom Poes de keuken van Bommelstein binnen kwam.

"Kijk", zei die, terwijl hij een kaart op de tafel legde. "Dit is een stafkaart van de politie. We zijn dom geweest. Dat rare gebied waar heer Ollie in verdwenen is, hoort bij het Donkerebomenbos! Dat had ik kunnen bedenken, wanneer ik eerder op de kaart had gekeken".

"Vanzelf!" zei Joost bewonderend. "Je moet er maar op komen! Maar wat hebben we er aan om dat te weten?"

"Hier is de rivier", legde Tom Poes uit. "Heer Ollie is er aan die kant in gegaan, maar die is nu gesloten. Dan gaan wij er aan de andere kant in. Het zal wel even zoeken worden; zelfs met die kaart. Neem dus wat eten mee. En berg je geld goed op, voordat je weggaat".

"Weggaat?" herhaalde Joost onthutst. "Had u gedacht, dat ik van dienst kon zijn door mee te gaan, jonge heer? Het is daar erg gevaarlijk, heb ik vernomen, en ik..."

"De Oude Schicht staat nog voor de deur", zei Tom Poes. "Doe maar gauw je jas aan".

De brave knecht gehoorzaamde, en even later waren ze op weg naar het bos.

"Prettig, dat je meegaat", zei Tom Poes, die achter het stuur zat. "Je kunt heer Ollie toch niet in de steek laten?"

"Nee", gaf Joost toe. "Dan zou ik niet kunnen slapen, heb ik gemerkt. Hoewel ik even in het midden moet brengen, dat heer Ollie MIJ in de steek heeft gelaten. Hij had genoeg van alles, met uw goedvinden".

HENRY ® By Dick Hodgins

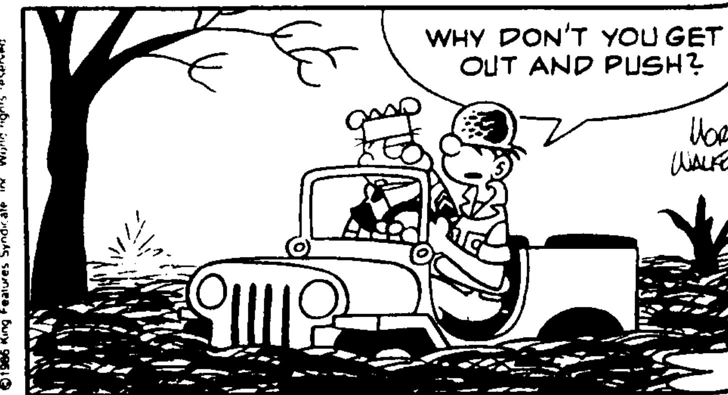

Jim Henson's™ MUPPETS

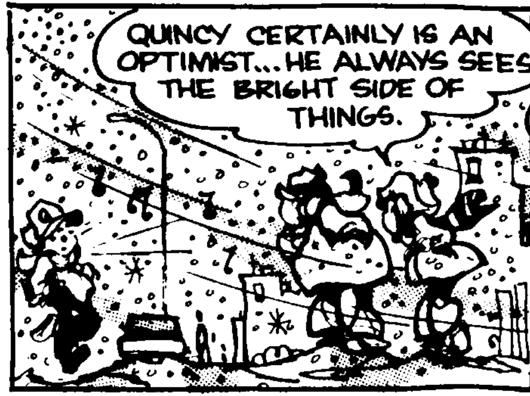

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

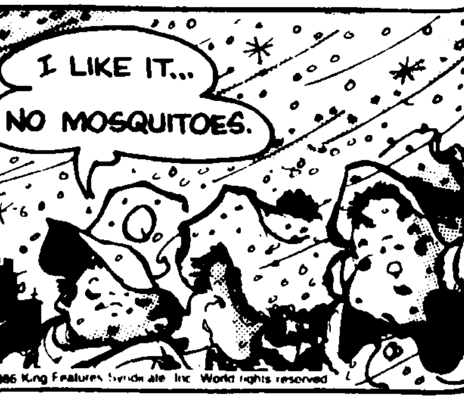

QUINCY ® By Ted Shearer

Odell waarschuwde in '77 al voor sluiting:

"Nederland en Shell schuldig aan afschuifpolitiek"

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering is in 1977 al indirect gewaarschuwd voor het vertrek van zowel de Shell als de Lago. Toen werd voorspeld dat de internationale oliemarkt dusdanige wijzigingen zou ondergaan dat deze raffinaderijen binnen een aantal jaren niet meer winstgevend zouden kunnen draaien en dus overbodig zouden worden voor de genoemde multinationals. Het eveneens circa 10 jaar geleden verstrekte advies, de lokale olie-industrie met de Venezolaanse olie-industrie te integreren werd niet opgevolgd. De Lago en Shell wilden hier niets van weten, terwijl ook regeringsadviseurs uit de Verenigde Staten de Antilliaanse regering andere adviezen hebben gegeven, waaraan men wel gehoor gaf. Aldus verklaarde de olie-deskundige prof. dr Peter Odell in gesprek met de Amigoe.

Odell, die verbonden is aan het Centrum voor Internationale Energie Studies van de Erasmus Universiteit in Rotterdam, verbleef onlangs op Curaçao op uitnodiging van de UNA. Zijn bezoek vond plaats in het kader van het studie- project "Nos Futuro" van deze universiteit." Prof. Odell heeft deze stellingen ook op papier gezet: "Oil, power and politics in the Antilles" heet het document dat niet eerder voor publicatie vrijgegeven is. Het vormt onderdeel van een meer globaal overzicht van de verslechterde situatie op oliegebied in de Caribische regio.

Het was prof. Odell — in het verleden naaste adviseur van de Antilliaanse regering — die circa 10 jaar geleden gewezen heeft op de op handen zijnde neergaande ontwikkelingen. Hij wil in gesprek met de Amigoe niet toegeven dat hij met zoveel woorden de sluiting heeft genoemd. Het kwam wel heel dicht in die buurt, zo blijkt uit zijn verklaring. Odell heeft toen bij de overheid aangedrongen, op korte termijn onderhandelingen met Venezuela aan te gaan, teneinde integratie met de Venezolaanse olie-industrie te bewerkstelligen.

Voorziene wijzigingen in de Noord- Amerikaanse markt rechtvaardigden namelijk geen uitbreiding van de olie- industrie op de Antillen. Volgens Odell heeft de Antilliaanse regering echter de raad van "machtiger adviseurs" opgevolgd. "Toentertijd wilde niemand geloven dat de raffinaderijen binnen 10 jaar overbodig zouden worden omdat de VS hun import terug zouden brengen; ook de Esso en de Shell niet," aldus Odell, die het heeft over de "crystal ball" van de multinationals. "Ook multinationals, zo is gebleken, kunnen zich kennelijk vergissen," zegt hij.

Peter Odell, die — vooral in Shell- kringen — bekend staat als een "Shell- hater," is niet te spreken over de rol die deze maatschappij op Curaçao gespeeld heeft. Ook het optreden van de Nederlandse regering vindt geen genade in zijn ogen: terwijl deze twee instanties, volgens hem, de eerst geroepene waren een oplossing te vinden en hiervoor verantwoordelijk waren, heeft noch de Shell noch Nederland deze verantwoordelijkheid willen dragen. Die heeft men afgeschoven op Venezuela, meent hij. "Nederland had als moederland zelfs de morele verplichting om — zoals men dat zo vaak doet — "discrete druk" uit te oefenen op de Shell. De manier waarop Nederland met deze zaak is omgesprongen kan dan ook een uitzondering worden genoemd, hetgeen helemaal vreemd aandoet omdat Nederland jegens dit deel van het Koninkrijk specifieke verplichtingen heeft."

Het argument van Den Haag dat men zich niet met interne beslissingen van de privé- sector bemoeit, komt bij Odell dan ook ongeloofwaardig over. "Overheden, ook de Nederlandse overheid, zijn steeds bezig met het uitoefenen van druk op bedrijven. Men had wel degelijk kunnen optreden toen de Shell hier zijn zaakjes regelde. Een klein beetje discrete druk had voor wonderen gezorgd." Dat dit wat Odell een "gebrek aan bezorgdheid" van Nederlandse zijde noemt, spreekt niet voor dat land, meent hij.

Shell's rol in deze was evenmin positief, meent Odell. "De Shell was zich er heel goed van bewust van de belangrijkheid van deze maatschappij voor de gemeenschap. Men wist dat het vertrek een totale, fundamentele impact zou hebben. Het eiland was in zeker opzicht erg afhankelijk van de Shell en toch is deze maatschappij zomaar weggelopen," aldus de internationale olie- expert, vorige week tegenover de Amigoe.

Desalniettemin gelooft Odell niet dat de Shell in de eind jaren '70 te kwader trouw adviezen heeft verstrekt aan de Antilliaanse regering. "Hun voorspellingen klopten gewoon niet en mede hierdoor is het hier fout gegaan. Hun adviezen hebben bijgedragen tot de situatie. Rekening houdende met dit gegeven had men anders kunnen optreden," aldus Odell, die daaraan toevoegt dat ook dit weer gedeeltelijk afhankelijk was van de "politieke push" en "motivatie van de Koninkrijksregering." Het feit dat de Shell elders in het Koninkrijk miljarden maakte had, volgens Odell, ook een rol moeten spelen bij hun handelwijze ten aanzien van de maatschappij op Curaçao. "Door een totaal gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel in Den Haag is de Shell niet met zijn neus op de feiten gedrukt."

Anders is dat, aldus Odell, met Venezuela. Dit land kon onmogelijk "weglopen." De geografische nabijheid en de geo- politieke implicaties maakten dit niet mogelijk. In het document zegt Odell hierover: "Terwijl alle andere partijen wegliepen voor hun verantwoordelijkheid, kon Venezuela voor de gevolgen opdraaien. De geo- strategische belangen waren te belangrijk om onrust te veroorzaken, evenals mogelijke politieke wijzigingen als gevolg van de sluiting van de raffinaderij."

OLIE-EXPERT NIET PESSIMISTISCH OVER MOGELIJKHEDEN

Prof. dr Peter Odell:

Isla- operatie heeft tijdwinning tot doel

WILLEMSTAD — De Venezolaanse overname van de Curaçaose raffinaderij kan slechts als een "overgangsmaatregel" beschouwd worden. Een definitieve oplossing is die niet, maar eerder een "time- buying device." Daarentegen moet het belang van deze opzet zeker niet onderschat worden: zowel de PDVSA als Venezuela hebben er ernstige bedoelingen mee, hoewel men zich ervan bewust is dat de Isla in economisch opzicht nauwelijks attractief is. Belangrijk is dat Venezuela er zakelijk- en nationaal belang bij heeft indien de Isla- opzet lukt. Daarnaast speelt ook het "status- aspect" in het streven de raffinaderij draaiende te houden een rol. Deze mening is de internationale olie- deskundige prof. dr. Peter Odell toegedaan.

Hoewel uit diverse documenten die Odell over deze zaak geschreven heeft, blijkt dat hij niet overmatig positief is, meent hij dat het geven van een mening ten aanzien van het "commerciële aspect" van het Venezolaans-Antilliaans accoord momenteel niet opportuun is. Anderzijds steekt hij niet onder stoelen of banken dat de toekomstperspectieven voor de olie- industrie voor Venezuela — en dus ook voor de Isla — niet rooskleurig zijn. De huidige structuur en de ontwikkelingen op de internationale olie- markt waaronder een afnemende vraag naar stook- olie, zijn hierbij doorslaggevend. "De marketing perspectieven zijn daarnaast niet gunstig voor de komende jaren, terwijl de vraag evenmin zal toenemen, tenzij er iets dramatisch gebeurt," verklaarde Peter Odell in gesprek met de Amigoe.

Toch blijkt deze olie- expert niet uitgesproken somber over de Isla: de her- integratie van de "oude" Shell- Venezuela, Maraven, (tot de nationalisatie van de Venezolaase olie- industrie in 1976- red) en de olie- industrie op Curaçao is, volgens Odell, een goede zaak. Een stap die, naar zijn zeggen, veel eerder genomen moest worden. "Het gaat hierbij eigenlijk om een wat paradoxale situatie: het vertrek van de Shell betekende dat de tweelingbroers weer bijelkaar zijn gebracht," aldus Peter Odell.

Als positief kenmerkte Odell in gesprek met de Amigoe ook het gegeven dat er geo- politieke achtergronden ten grondslag liggen van het accoord. De geopolitieke belangen die Venezuela heeft en die Nederland en daarom de Shell niet hadden zullen, volgens Odell, kunnen niet onderschat worden. "De geopolitieke belangstelling van Nederland verdween en daarom ook die van de Shell," meent Odell, die, zoals elders uit deze editie blijkt, niet erg te speken is over de rol die deze beide instanties bij de afwikkeling van het Shell- probleem op Curaçao gespeeld hebben.

Odell meent aan de andere kant ook, dat juist dit geo- politieke aspect niet uit het oog verloren mag worden. De drijfveer voor de Venezolanen was te allen tijde geo-politiek en niet economisch. De raffinaderij op Curaçao zal het voor Venezuela daarom, meent hij, niet gemakkelijker maken. Integendeel: Venezuela zal het de komende jaren steeds moeilijker krijgen zijn produkten kwijt te raken en de Isla zal dit probleem — zij het in bescheiden mate — slechts vergroten.

Volgens prof. Odell hoeft daarom voorlopig geen beslissing van Venezolaanse zijde verwacht te worden over een eventuele verlenging van het vijf- jarig contract. Hij gelooft dat de Venezolanen eerder de komende jaren zullen moeten uitzoeken of de voordelen afwegen tegen de nadelen van een Curaçaose operatie. Een beslissing zal waarschijnlijk, voorspelt hij, tegen het verlopen van het contract komen. Bij deze beslissing zal, meent Odell, de situatie op de wereld- olie markt een belangrijke rol spelen. "Het is erg moeilijk voorspelbaar wat uiteindelijk zal gebeuren," verklaarde deze aan de Erasmus universiteit verbonden deskundige, onlangs tijdens een kort bezoek aan Curaçao in gesprek met de Amigoe.

Hij blijkt niet veel kwijt te willen over de vraag of het opdoeken van de Shell en de mogelijke milieu- claims die hadden kunnen volgen, geen betere stap was geweest. Op de vraag of het voorzettten van de raffinaderij onder Isla de beste oplossing is geweest antwoordt Odell dan ook ontwijkend. "Indien rekening wordt gehouden hetgeen Nederland niet gedaan heeft en wel het uitoefenen van druk op de Shell, was dit de enige mogelijkheid om de sluiting te vermijden." Wat de claims en andere mogelijkheden —"re- greening" — betreft, Odell schat dat die de Shell circa 300 miljoen dollar gekost zouden hebben. Het bedrag dat de Shell nu heeft moeten betalen is door deze maatschappij afgeschreven, waardoor de "verkoop," voor de prijs van een gulden, van de maatschappijen een — in elk geval voor de Shell — veel gunstiger "deal" was. "De hele sluiting heeft de Shell nu niets gekost omdat men de gelden heeft afgeschreven. Daarnaast zal men de zaak bij de Shell goed onderzocht hebben en zal men tot de conclusie zijn gekomen dat de maatschappijen niet veel meer dan één gulden waard waren."

Dat uiteindelijk niet voor de andere optie — "die misschien wel beter was geweest" — werd gekozen is, volgens Odell, begrijpelijk. Die was politiek gezien erg moeilijk omdat regeringen nu eenmaal het werkgelegenheids- aspect moeten overwegen. Dat alternatief had ook tot gevolg gehad dat Curaçao direct andere mogelijkheden moest bieden en die waren niet voorhanden.

Verzwakt toch al zwakke concurrentie-positie

IMF is geen voorstander van belastingverhogingen

WILLEMSTAD — Teneinde een verbetering van de Antilliaanse economie te bewerkstelligen, zal de centrale regering een pakket maatregelen dienen voor te bereiden, dat zich in hoofdzaak concentreert op het drastisch korten van de uitgaven. Daaraan geeft het team deskundigen van het Internationale Monetaire Fonds (IMF), dat eerder deze week bij de regering een nota met aanbevelingen indiende, verreweg de voorkeur ten opzichte van de verhoging van belastingen en andere heffingen.

Aan belasting- verhogingen kleven volgens de IMF- nota duidelijke bezwaren. Het risico dat daaruit voortvloeit, menen de deskundigen, is dat dit een ongewenste verhoging van de arbeids- kosten in de hand zal werken, hetgeen de toch al weinig sterke concurrentie- positie van de Antillen ten opzichte van andere landen in de regio verder zal doen verzwakken. Met name omdat, zo wordt hieromtrent in de nota eveneens opgemerkt, de arbeids- kosten in de Antillen gemiddeld per werknemer even hoog liggen als in bijvoorbeeld Nederland en aanzienlijk hoger zijn dan op de andere vergelijkbare eilanden in de regio. De vooral in vakbonds- kringen veel gehoorde stelling dat er ten aanzien van een reductie van de loonkosten "al veel gedaan is", wordt in de nota als kennelijk sterk overdreven van de hand gewezen. "Met uitzondering van de raffinaderij en mogelijk de handels- sector, doet deze stelling nauwelijks opgeld", aldus de IMF- deskundigen. Ter ondersteuning van hun kanttekening, wijzen zij er in de nota tevens op dat de loons- verlagingen bij de Curaçaose Dok Maatschappij (CDM) geenszins evenredig zijn met de problemen waarin deze maatschappij zich bevindt, terwijl bij de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM) het loon- gemiddelde per werknemer zelfs lijkt te zijn gestegen. De van de overheid beschikbare gegevens wijzen daarnaast bovendien uit, dat de inkomsten van de ambtenaren in de afgelopen twee jaar ook een voortdurende stijging bleven vertonen. "De hoge arbeids- kosten en, naar het schijnt, een kennelijk starre toepassing van de arbeids- wetgeving, beperken de uitbreiding van bestaande economische activiteiten en ontmoedigen de introductie van nieuwe activiteiten. De werkgelegenheid zal daarom waarschijnlijk afnemen, terwijl tezelfdertijd het werknemerspotentieel geleidelijk zal blijven toenemen", zeggen de deskundigen van het IMF.

De deskundigen voorspellen dat de deviezen- vloei naar Curaçao en Bonaire tussen 1984 en 1989 met circa twintig procent tot een totaal van ongeveer 200 miljoen Antilliaanse guldens zal afnemen. Deze afname wijten zij aan de vermindering van de inkomsten in de olie- sector en een verlaging van de fiscale inkomsten uit de offshore- sector. Twee ontwikkelingen die zij als "niet tot staan te brengen of te wijzigen" beschouwen. Zij voorzien hoogstens een tijdelijke uitstel van een vermindering in de deviezen- inkomsten, als gevolg van de betaling van de afvloeiïngs- gelden door de Shell, alsmede als gevolg van het laatste jaar van hoge belasting- afdrachten uit de offshore- sector. De verminderde deviezen- inkomsten zullen daarna echter des te drastischer voelbaar zijn, luidt hun waarschuwing.

De vermindering van de buitenlandse deviezen- toevloei zal, aldus de IMF- nota, geëvenaard moeten worden door een afnemende vraag naar import- producten. Het korten van het algemene bestedings- patroon achten de deskundigen daarvoor het geëigende middel. De ervaring wijst volgens hen uit, dat pogingen om de import te doen afnemen door de introductie van beperkende maatregelen, weinig efficiënt zijn, omdat zulks van inflatoire invloed is en dit onder andere ook weinig bevorderend werkt voor het kwaliteits- niveau. Het is te verkiezen een import- reductie te bewerkstelligen door de vraag naar import- producten te doen afnemen. Die vraag wordt in hoge mate beïnvloed door het inkomsten- peil, dat het gevolg is van export- activiteiten en het uitgaven- patroon van de overheid. Omdat export- activiteiten op een zo hoog mogelijk niveau dienen te worden gehouden, argumenteren de IMF- deskundigen, moet derhalve een afname in de vraag naar import- producten door een op bezuinigingen gericht beleid worden gerealiseerd.

De noodzaak de overheids- financiën aan te passen, wordt, gezien het feit dat de dalende deviezen- inkomsten vooral in de lands- kas merkbaar is, des te urgenter, zo wordt in de nota gesteld. Niet alleen moet rekening worden gehouden met de 200 miljoen gulden die de overheid tot 1989 minder zal binnen krijgen; er dient tevens aandacht te worden besteed aan het gegeven dat de landskas in 1984 al een tekort van 90 miljoen vertoonde. Bovendien zullen de belasting- inkomsten, als gevolg van de verlaging van de uitgaven, eveneens verminderen en de overheid ongeveer 70 miljoen gulden gaan schelen. In totaal zal daarom geprobeerd moeten worden door middel van uitgaven- reducties en inkomsten- verhogingen een bezuiniging van zo'n 360 miljoen Antilliaanse guldens te realiseren.

In de nota wordt de regering, die er onder meer op wordt gewezen dat het overheids- apparaat in internationale verhoudingen, onevenredig uitgebreid is met betrekking tot de economische omvang van de gemeenschap, geadviseerd de personeels- lasten in de komende vier jaar met ongeveer een derde te verlagen en ietwat beperktere kortingen te laten plaatsvinden in de sociale voorwaarden van het ambtenaren- apparaat. Die kortingen, zo voegen de IMF- deskundigen daar aan toe, moeten dan ook voor de overheids- en semi- overheids NV's gelden. Een dergelijke benadering, zo verwachten zij, zal de noodzakelijke reductie van de loon- kosten met zich meebrengen en de noodzakelijk geachte heffings- verhogingen beperken tot het economischer prijs- bepaling voor benzine en water.

Hotline

DE HOTLINE van Setel is geïntroduceerd: het nummer 86666 biedt de mogelijkheid om met maximaal vier personen tegelijkertijd te telefoneren. Men kan dus met drie andere personen een afspraakje maken "om acht uur vanavond op de Hotline" en vervolgens met z'n vieren babbelen. Ook voor bedrijven biedt de Hotline gelegenheid om telefonisch te vergaderen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat, in tegenstelling tot het systeem in verschillende andere landen, de Curaçaose Hotline niet beschermd kan worden. Dit houdt in, dat indien men met minder dan vier personen in gesprek is, er meer onbekende mensen in het gesprek kunnen komen. Het voordeel hiervan, zo vindt Setel, is dat men via de Hotline nieuwe vriendschappen kan sluiten. Bellen dus...

Aanrijdingen

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden 14 aanrijdingen plaats, waarbij een gewonde viel en een schade van 9.300 gulden genoteerd werd.

W-Europa loopt groot risico

Nieuw gevaar dreigt: nucleair terrorisme

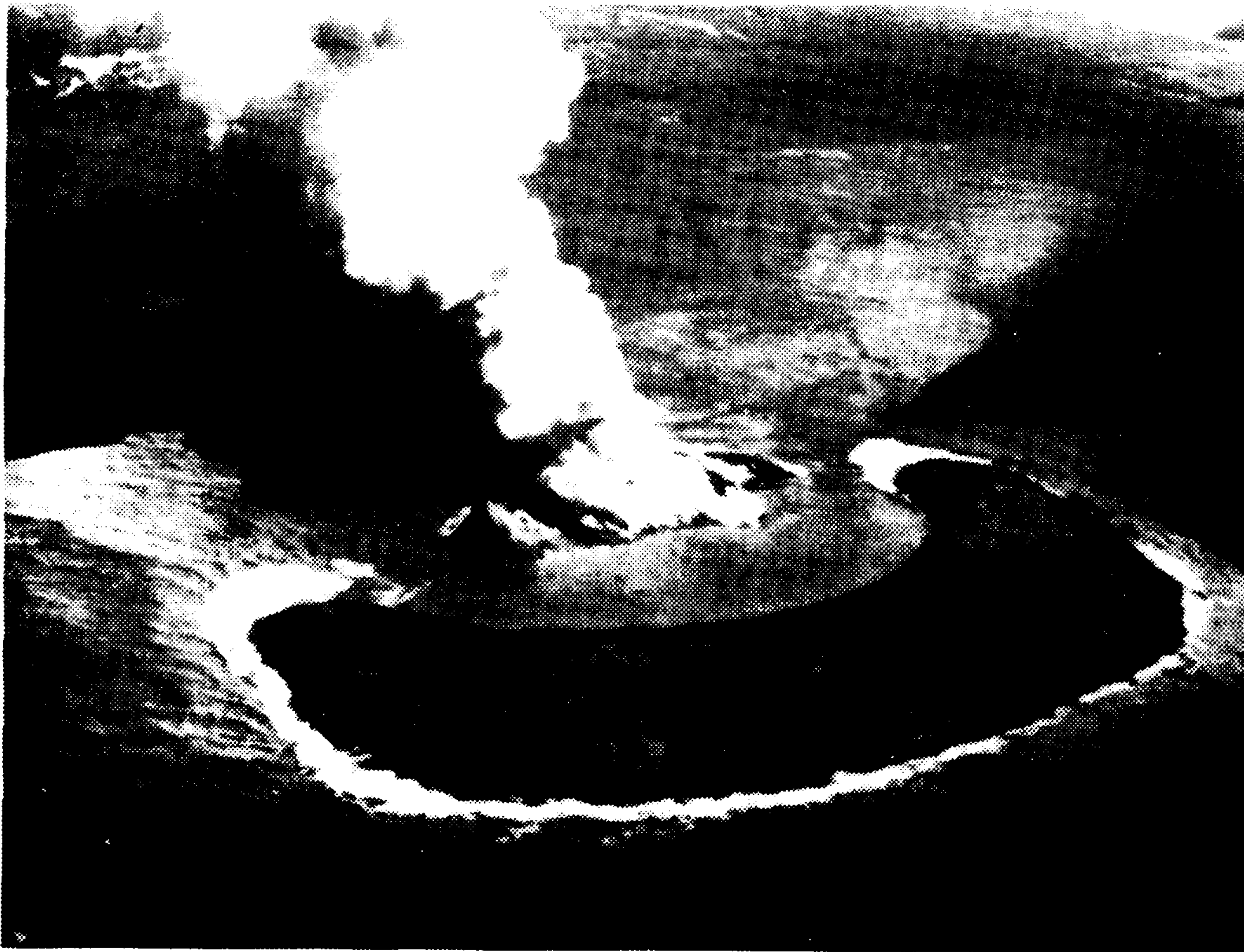
WASHINGTON — Er is een internationale groep van deskundigen gevormd die maatregelen moet formuleren om te voorkomen dat terroristen zich meester maken van nucleaire installaties of materiaal in handen krijgen waarmee ze atoombommen kunnen maken. De voorzitter van de groep meent dat in West-Europa het grootste risico bestaat.

Paul Leventhal, die deskundig is op het gebied van de verspreiding van kernwapens, zei op een persconferentie dat de combinatie van ontwikkelingen op nucleair gebied en het terrorisme een bijzonder gevaar schept. Hij deelde mee dat 26 deskundigen uit negen landen een studie gaan maken "naar het risico dat terroristen naar nucleair geweld grijpen". Ook moet de groep maatregelen aanbevelen om dat te verhinderen.

De groep, waarin geleerden uit België, Egypte, Groot-Brittannië, Israël, Italië, Japan, de Verenigde Staten, West-Duitsland en Zweden zitten, brengt in juni een rapport uit dat ook aan de Sovjetunie zal worden aangeboden.

Leventhal wees er op dat West-Europa, waar zich al de meeste gevallen van internationaal terrorisme voordoen, de eerste plaats inneemt onder de gebieden waar deze vorm van terrorisme zou kunnen toeslaan, omdat daar een sterke concentratie bestaat van instellingen die het materiaal bevatten dat men voor het maken van bommen kan gebruiken. Er zijn niet alleen 4.000 Amerikaanse raketten gestationeerd, maar ook de nationale nucleaire arsenalen van Frankrijk en Groot-Brittannië vormen een mogelijk doelwit van diefstal of sabotage.

Op de tweede plaats qua risico komen Japan en de Verenigde Staten, aldus Leventhal. Hij meent dat kerncentrales een doelwit van terroristen kunnen worden. Naar zijn zeggen zijn er haast 500 kernreactoren over de hele wereld. Verder zijn er nog haast 300 reactoren die voor onderzoek dienen en die gebruik maken van de hoog verrijkte "explosieve vorm" van uranium. De Amerikaanse deskundige beschouwt de veiligheid van de kern-energie- cyclus als het meest verwaarloosde onderdeel van het non-proliferatie- beleid zoals dat heden ten dage wordt toegepast. "Ergens gestolen plutonium kan op elke plaats in de wereld een bedreiging vormen".

IWOJIMA — Als gevolg van de uitbarsting van een onderzeese vulkaan, ontstond op 20 januari in de Grote Oceaan een nieuw eiland. Het eiland, dat vlak bij het eiland Iwojima en zo'n 1.300 kilometer ten zuiden van het Japanse vasteland ligt, is één kilometer groot en vijftien meter hoog.

Op oliefront wordt druk overleg gevoerd

LONDEN/TEHERAN/WENEN — Aan het oliefront wordt op dit moment op verschillende plaatsen druk overleg gevoerd. In Londen is de minister van Olie van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), Mana Said Al-Oteiba, op bezoek gegaan bij zijn Britse collega Peter Walker en Iran heeft zijn onderminister van Olie, Hossein Kazempour Ardebili, voor overleg naar Saoedi-Arabië en de VAE gestuurd. In Wenen wordt een bijeenkomst voorbereid van de ministerscommissie, die tijdens de jongste vergadering van de OPEC is ingesteld om te bekijken hoe het marktaandeel van het oliekartel moet worden verdedigd.

Mana Said Al-Oteiba, die op weg is naar Wenen voor de vergadering van de commissie, heeft onderweg de ambtswoning van de Britse minister van Energie aangedaan voor overleg over de situatie op de oliemarkt en zaken van gemeenschappelijk belang. Een woordvoerder van Walker weigerde ieder commentaar op de besprekingen, maar zei wel dat aan het Britse voornemen om het niveau van de olieproduktie ongewijzigd te laten niets is veranderd. Premier Thatcher heeft dinsdag in het parlement gezegd dat de regering zich niet met de olieproduktie zal bemoeien. Volgens haar is dat uitsluitend een zaak van de oliemaatschappijen.

Iran heeft zijn onderminister Ardebili de opdracht gegeven om met Saoedi-Arabië en de VAE te gaan praten over het beperken van de olieproduktie. "Ardebili zal gaan praten over Irans wens om de olieprijs te verhogen door het beperken van de produktie en het strikter naleven van de produktie- voorschriften van de OPEC", meldde het nationale persbureau Irna. Enige maanden geleden behoorde Iran nog tot de landen die zich niet langer wensten te houden aan de produktieplafonds. Iran, dat meer dan 95 procent van haar exportinkomsten verdient met de uitvoer van olie, heeft afgelopen zondag laten weten dat het zijn olieproduktie zal halveren. Normaal produceert het land 2,2 tot 2,5 miljoen vaten per dag.

In Wenen wordt door een comité van OPEC-functionarissen de vergadering van de uit zes olieministers bestaande commissie voorbereid die op 3 februari zal plaatsvinden en waarop zal worden bekeken hoe de OPEC haar marktaandeel kan verdedigen. Er circuleren geruchten dat het comité zich niet alleen met de voorbereiding van de bijeenkomst van de commissie bezig houdt, maar ook de mogelijkheid bespreekt van een spoedvergadering van alle dertien OPEC-ministers na 3 februari.

Ramp Challenger vertraagt SDI

WASHINGTON — Het verlies van het ruimteveer Challenger zal ernstige gevolgen hebben voor het ruimteprogramma van het Pentagon. Dat heeft een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Defensie gisteren verklaard. Als de vluchten met de shuttles langdurig worden opgeschort dreigt dit nadelige gevolgen te krijgen voor de onderzoekingen die verband houden met het defensiesysteem in de ruimte (SDI).

Voor het Pentagon stonden dit jaar vier shuttle-missies op het programma, een in juli, twee in september en een in december. De ruimtereis in december zou worden uitgevoerd met de Challenger. Volgens de woordvoerder heeft minister Weinberger van Defensie gisteren verscheidene malen over dit probleem gesproken. "Het verlies van een van de vier ruimteveren heeft gevolgen voor alle gebruikers, dus ook voor het ministerie van Defensie. Het is duidelijk dat dit ernstige uitwerking zal hebben op de defensie- programma's", zo stelde de Pentagon-woordvoerder.

Geprobeerd zal worden de voorgenomen defensie- programma's toch uit te voeren. Zonodig zal het Pentagon gebruik maken van zijn recht op voorrang en een commerciële opdracht laten vervangen door een militaire missie. Ongeveer eenderde van alle vluchten wordt uitgevoerd voor militaire doeleinden. In welingelichte kringen is vernomen dat de NASA daarvoor 50 miljoen dollar per vlucht krijgt.

Tot nu toe heeft het Pentagon het ruimteveer twee maal gebruikt voor een geheime militaire opdracht: in januari en oktober van het vorig jaar. Een jaar geleden werd een spionagesatelliet in een baan om de aarde gebracht.

Filipijnen

35 Doden bij verkiezingscampagne

MANILA — Als gevolg van geweld tijdens de op 11 december begonnen campagne voor de komende presidentsverkiezingen op 7 februari zijn in de Filipijnen in totaal zeker 35 doden en 14 gewonden gevallen, zo is gisteren officieel meegedeeld.

Elf van de doden bleken medestanders te zijn van president Ferdinand Marcos, tien van de oppositiekandidate voor het presidentschap, Corazon Aquino. De doden en gewonden vielen volgens politie en leger door 45 aanslagen en hinderlagen met vuurwapens en bommen.

Europese actie wenselijk

Samenwerking moet meer "vat" op kanker bieden

BRUSSEL — De landen van de Europese gemeenschap moeten meer samenwerken om op Europees niveau een betere greep op kanker te krijgen. Dat is de mening van prof. Umberto Veronesi, de bekende Italiaanse kankerspecialist.

Veronesi heeft, samen met een aantal collega's uit andere EG-lidstaten, in Brussel de Europese commissie adviezen gegeven inzake gezamenlijke acties die men in de EG tegen kanker zou kunnen voeren. Van alle kankers die tijdig ontdekt worden kan men nu 45 procent genezen, zo zei Veronesi tijdens een persconferentie. Dat gemiddelde kan volgens hem worden opgevoerd tot 60 procent als er nog betere opsporingsen behandelingsmethoden voor kanker komen.

De toename van kanker noopt volgens Veronesi tot meer samenwerking in Europa. Die is ook nodig om het volle profijt te kunnen trekken van nieuwe diagnose- en behandelings- methoden die de laatste tijd gevonden zijn en van nieuwe ontdekkingen op het terrein van de moleculaire biologie. Die laatste zullen volgens prof. Veronesi wellicht kunnen leiden tot een zo goed als volledige oplossing van het kankerprobleem.

Elk jaar krijgen in de Europese gemeenschap ongeveer een miljoen mensen kanker. Alle vormen van kanker samen vormen ongeveer 25 procent van de sterfgevallen. Volgens de Franse prof. Maurice Tubiana zijn er echter juist in de afgelopen vijf jaar grote vorderingen bij het onderzoek gemaakt. Elk EG-land heeft zijn nationale onderzoeks- programma's. Als er een werkelijke "Europese wetenschappelijke ruimte" voor het kankeronderzoek geschapen zou worden zouden er nog meer resultaten worden geboekt, aldus Tubiana.

Volgens de Franse specialist zou wel de helft van alle kankergevallen voorkomen kunnen worden als mensen voorzichtiger en verstandiger zouden leven. In dat verband noemde hij de strijd tegen tabak een wezenlijk onderdeel van de strijd tegen kanker. Na tabak is alcohol volgens Tubiana de grote schuldige aan kanker. Volgens hem zou veertig procent van de kankers niet voorkomen als de mensen niet meer dan drie sigaretten per dag zouden roken en niet meer dan een zeer geringe hoeveelheid alcohol per dag zouden gebruiken.

Een stuk meer dan de helft van de kankers zou niet voorkomen als mensen niet te lang achtereen in de zon zouden komen (ter voorkoming van huidkanker), als ze meer gynaecologische hygiëne zouden betrachten (ter voorkoming van kanker in de baarmoederhals) en als ze zich beter zouden voeden. Geen dierlijke vetten, meer granen, veel vitaminen (A, B en C), veel groene en rode groenten en in het algemeen meer verse produkten, aldus de raad van de Franse kankerspecialist.

Volgens prof. Veronesi moet een Europese actie tegen kanker zich richten op vier zaken: de preventie, de opsporing van kanker, coördinatie van de research en een betere communicatie. Naar raming wordt er in de Europese gemeenschap jaarlijks tweehonderd miljoen dollar uitgegeven aan research, terwijl zo'n 20.000 mensen zich met onderzoek naar kanker bezig houden. Voor een Europees actieprogramma heeft de Europese commissie in Brussel voor een periode van vijf jaar 15,75 miljoen gulden uitgetrokken.

Tot partijcongres

Geen toename emigratie Russische joden verwacht

JERUZALEM — Een functionaris van het joodse wereldcongres WJC heeft in Israel verklaard dat het onwaarschijnlijk is dat de Sovjetunie voor het komende partijcongres van eind februari een verhoogde emigratie van Russische joden zal toestaan. Israel Singer, secretaris-generaal van het WJC, zei tegenover de pers dat tijdens dat congres vermoedelijk wel zal worden gesproken over de emigratie van joden uit de Sovjetunie, omdat "dat vraagstuk zijn weerslag heeft op de Oost-West- betrekkingen".

Singer, die onlangs samen met WJC-voorzitter Edgar Bronfman Moskou heeft bezocht, toonde zich voorzichtig optimistisch over een verbetering van de positie van Sovjetjoden. Singer is in Jeruzalem in verband met het 50e jaarcongres van het WJC. Critici van het WJC hebben de publiciteit rondom Bronfmans bezoek aan de Sovjetunie gekritiseerd, omdat daardoor de indruk zou zijn gewekt dat de Sovjet- regering bereid is meer uitreisvisa te verlenen aan Russische joden.

Een hoge Israelische immigratie-functionaris verklaarde onlangs dat de Sovjetunie de laatste tijd minder negatief reageert op voorstellen meer joden toestemming te verlenen naar Israel te vertrekken.

Edgar Bronfman verklaarde maandag dat de Amerikaanse joden zich meer "pro-detente" zullen opstellen, indien Moskou de beperkingen op de joodse emigratie zou beperken. "De joden zijn in zekere zin gijzelaars van de Amerikaans-Russische betrekkingen", zo voegde hij eraan toe. Bronfman heeft de Sovjetunie het afgelopen jaar twee maal bezocht. De voorzitter van het WJC zei dat hij weliswaar gematigd optimistisch is over een mogelijke uitbreiding van de emigratie van joden uit de Sovjetunie, maar hij toonde zich ook teleurgesteld omdat er zo langzaam vooruitgang wordt geboekt. Bronfman verklaarde dat hij met Sovjet- functionarissen heeft gesproken over een verbetering van de status van Sovjet-joden, maar weigerde commentaar te geven op berichten over een op handen zijnde luchtbrug om duizenden joden direct naar Israel te vliegen.

*****

QUITTO — Ecuador heeft zijn munteenheid, de sucre, met 13 procent gedevalueerd om zijn inkomsten op peil te kunnen houden ondanks de lagere olieprijzen. De koers wordt nu 110 sucre per dollar, voorheen was dat 95 sucre per dollar. Als tweede maatregel heeft de regering het systeem van invoerheffingen gewijzigd. Hiermee hoopt men de wegvallen 220 miljoen dollar olie-inkomsten te kunnen opvangen.

*****

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Kalalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenfeldtstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore vertrekhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER:
(I): 20.15 uur *Mas tantos que locos* (14 jr.); 24.00 uur *Zo vader zo zoon* (18 jr.).
(II): 20.45 uur *Toy Soldier* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Code of Silence* (18 jr.).

* * * * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Rabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter G. van Tright, tel.: 21835/22991.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter J. de Cuba, Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

* * * * *

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

* * * * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 /18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

STICHTING ARUBAANS CARNAVAL (SAC): 20.00 uur verkiezing jeugdkoningin - Don Elias Mansur Ballpark.

SPORT
TENNIS (B-klasse): 19.30 uur Liquortique I vs Academia; Liquortique II vs DOW I; DOW I vs DOW II; Liquortique II vs Academia; Estrella IV vs Noord - Club Estrella.

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» **(donderdag):** 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel.
zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» **(training):** 16.00-17.00 uur Americana Hotel.

STICHTING ARUBAANS CARNAVAL (SAC): 15.00 uur kinderparade te Noord - Bubaliveld nr. Centro di Barrio Noord.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK **(openingstijden)**
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * *

TELEARUBA

VRIJDAG: 13.00-15.00 Take two; 18.00 Bassie en Adriaan (Terug in het circus); 18.30 Israel presents; 18.45 Telenovela: «Guadalupe»; 19.30 Cocktail muscial; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Benny Hill show; 21.00 Wrestling; 22.00 CNN International news; 23.00 Showbiz today; 23.30 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Fame (Friendship); 18.50 Telenovela: «Guadalupe»; 19.30 Knight Rider (Iron man); 20.30 America's Ton Ten; 21.00 Estreno (Who is Kate Bernett); 23.00 CNN international news; 23.30 Sluiting.

330 Man TAV naar huis

Onderstand verhoogd met tien procent

ORANJESTAD — Ruim driehonderddertig man bij de Tijdelijke Arbeids Voorziening (TAV) heeft gisteren aangezegd gekregen dat het vandaag hun laatste werkdag bij de TAV was.

Minister mr. Mito Croes bevestigde dit desgevraagd aan de Amigoe. Hij zette uiteen dat het hier mensen betrof die door het vorige BC per 1 december 1985 voor twee maanden bij de TAV te werk gesteld waren in verband met de eind van het jaar onkosten voor hun gezinnen. Het betreft dus gewoon beëindiging van een werkovereenkomst.

Minister mr. Mito Croes vertelde de Amigoe ook dat met ingang van morgen de onderstandnormen met tien procent worden verhoogd namelijk voor gezinshoofden van 45 gulden per week naar 50 gulden per week en voor overige leden van gezin van 19 naar 21 gulden.

Betaling nummerplaat

ORANJESTAD — ZATERDAG 15 februari is de laatste dag waarop automobilisten de — niet opvallende — nummerplaat voor dit jaar kunnen betalen. De nummerplaat- belasting kan ook dit maal weer in twee gedeeltes worden betaald.

Geloofsbrieven naar Hof van Justitie

ORANJESTAD — Vanmorgen om half negen heeft fungerend Staten- voorzitter John Booi de geloofsbrieven van de zeven nieuwe leden, die door de Staten niet behandeld konden worden omdat de MEP weigerde hiervoor quorum te vormen, aan de minister van Algemene Zaken mr. Henny Eman overhandigd.

Hij verzocht minister Eman de geloofsbrieven per koerier naar het Hof van Justitie te zenden, hetgeen vandaag is geschied. Afgewacht moet worden totdat het Hof hierover beslist. Aangezien het hier geen juridisch probleem betreft doch louter een formaliteit, wordt niet verwacht dat behandeling bij het Hof lang zal duren.

Nadat het Hof van Justitie de geloofsbrieven heeft behandeld en de zeven leden toegelaten verklaard, zullen deze zeven leden beëdigd worden door gouverneur F.B. Tromp, waarna de Staten op volle sterkte aan de slag kunnen gaan. Een van de eerste beslissing van de Staten zal een voordracht voor voorzitter en ondervoorzitter worden.

ORANJESTAD — Ruim zesduizend mensen waren tot vroeg in de ochtend in het Don Elias Mansur Ballpark bijeen waar alles tumba en nog eens tumba was. Uiteindelijk kwam voor het derde achtereenvolgende jaar Ito Dania als tumbakoning uit de bus met zijn tumba «Nos cu nos» met muzikale begeleiding van Papito y su Doble Sabor. De componist van de winnende tumba was Casin Giel en op muziek gezet door Eddy Bernet.

GABA voorzitter stapt naar rechter

ORANJESTAD — In het bestuur van de vakbond van overheids- arbeiders, GABA, is het gevecht nog niet ten einde.

Voorzitter Clemente Geerman besloot gisteren een rechtszaak te beginnen tegen de overige bestuursleden als reactie op de beschuldiging als zou hij gefraudeerd hebben met gelden die toebehoren aan het begrafenisfonds voor GABA- leden en hun gezin. "Ik beschouw deze uitlating, die namens het bestuur tegen mijn persoon werd gedaan, zeer laag en beledigend en de GABA- bestuursleden moeten nu voor de groene tafel verantwoording gaan afleggen".

De heer Geerman, die de afgelopen acht maanden zijn voorzitters- functie vanwege ziekte niet kon bekleden, ontkende tegenover de pers alle door de overige bestuursleden gedane beschuldigingen tegen zijn persoon.

Dekker/v.d. Meer bridgekampioen

SAVANETA — André Dekker en Sytze van der Meer behaalden ook in de laatste ronde de hoogste score en zijn daardoor kampioen geworden van de zesde competitie van bridgeclub Aruba Ariba.

De uitslag van de laatste rond was: Dekker / Van der Meer 66.67%; echtpaar Lipsky (VS) 63.49; dames Zeller / Timmer 59.33; dames Hornix / Verbunt 58.73, echtpaar Verstraten 58.56; echtpaar Harris (VS) 58.33; Finesteen / Linksky (VS) 56.15; echtpaar Visser 50.93; Clemens / Somers 50.69; echtpaar Breukelman 50.60; echtpaar Poot 50.03. De overige paren bleven beneden het gemiddelde van 50%.

Dinsdag 4 februari houdt de bridgeclub haar jaarlijkse ledenvergadering. De aanvang is om half zeven in het Militair Tehuis te Savaneta en aansluitend aan de vergadering wordt begonnen met de nieuwe bridge- competitie.

Aanbestedingen

ORANJESTAD — Ten kantore van de Dienst Openbare Werken werd een openbare aanbesteding gehouden voor de vernieuwing van het verpleegster- tehuis gelegen voor de ingang van het oude San Pedro hospitaal.

De raming van DOW bedroeg 360.000 gulden. Er werd als volgt ingeschreven: Dijkhoff Constructie 301.850, Camar 358.208, Geerman Constructie 378.00, Bohama Aruba 383.740, Van Kessel Constructie 418.160, Bouwmaatschappij Aruba 424.000, Arco (Karel Arends) 440.000, Marcial Tromp 457.932 en Farron Construction 479.000.

Het lag in de bedoeling deze maand ook de openbare aanbestedingen te houden voor het herbouwen van het Mario S. Arends- gebouw in de Wilhelminastraat alsmede de voormalige Bibliotheek aan de Wilhelminastraat. De aanbesteding van het MSA- gebouw vindt nu in de tweede week van februari plaats en die van de Openbare Bibliotheek vandaag.

Met deze werken is ongeveer viereneenhalf miljoen gulden gemoeid, waarvan het grootste deel gaat naar het MSA- gebouw dat door het vorige Bestuurscollege enige jaren geleden werd aangekocht, doch thans geheel vervallen is.

RCA jaar vergadering

ORANJESTAD — Sportvereniging RCA houdt haar jaarlijkse algemene ledenvergadering op zondag 16 februari in haar clubgebouw te Solito. Tot en met 15 februari kunnen kandidaten voor een bestuurs- functie worden voorgedragen bij de secretaris. Van het huidig bestuur hebben zich herkiesbaar gesteld: voorzitter Victor Hoek en de leden Tromp, Leslie, Jansen, Roos en Hart. De bestuursleden Sint Jago, Arduin en Browne stelden zich niet herkiesbaar.

Nisbet en Kelly leggen bezoeken af

ORANJESTAD — De twee ministers Benny Nisbet en Pedro Kelly brachten gisteren kennismakings- bezoeken aan de onder hen vallende departementen.

Minister Nisbet bezocht het overheids- busbedrijf Arubus en voerde een gesprek met directeur ing. Eddy Briezen en zijn staf, waarbij de minister de Arubus- plannen voor de toekomst voorgelegd werden. Het bezoek werd besloten met een rondgang door de garage en het administratie- gebouw.

Minister Kelly was op bezoek bij de Dienst Landmeetkunde en Vastgoed- registratie en kreeg daar de nodige inlichtingen van directeur ing. Vi Frank. De minister maakte kennis met het personeel, met uitzondering van de personeelsleden van de buitendienst die op dat moment niet aanwezig konden zijn.

Zakenvaria

TIJDENS EEN RONDREIS door de Antillen en Aruba bezocht een van de general managers van Barclays Bank voor het Caribisch gebied, Trevor Gonsalves, het kantoor op Aruba. Hij maakte van de gelegenheid gebruik om verschillende regerings- autoriteiten te bezoeken waaronder de directeur van de Centrale Bank, H. Mehran. Hij reisde aan boord van het privévliegtuig van Barclays Bank vanuit Barbados waar het hoofdkantoor van de bank voor het Caribisch gebied is gevestigd.

Rectificatie

ORANJESTAD — In het artikel over de problemen bij de GABA kwamen ook de financiën ter sprake. Vermeld werd dat de vraag gesteld was, wat er met de ruim 783 duizend gulden die in 1979 nog in de boeken stond gebeurd was. De financiële problemen bij GABA zijn echter nog ernstiger want het gaat niet om een bedrag van 783 duizend gulden, maar om een bedrag van 9183 duizend gulden. Onze excuses.

Politie berichten

SAN NICOLAS — De 60-jarige vrouw M.W. diende een klacht in van beroving van haar portemonnee inhoudende 8,50 florin, bankboek en andere belangrijke documenten.

Zij verklaarde dat ze om half zeven 's morgens in de Village Noord wandelde en in een gat in de weg viel. Een man benaderde haar om te helpen, maar in feite deed de man "alsof" hij wilde helpen. De onbekende man rukte haar handtas weg en rende weg. Hij was gekleed in een sportbroek, donker van kleur, slank en 1.70 meter lang.

Ook de man O.F. (50) deed aangifte van inbraak in zijn woning te Oranjestad. Hij lag op bed toen hij een "figuur" in zijn huis zag. Bij het zien van de bewoner nam de onbekende man direct de benen. O.F. besloot een kijkje te nemen in zijn woning om te zien of de man iets weggenomen had, toen hij opgeschrikt werd door een andere man die langs hem wegrende. Wat stelen betreft bleken de twee figuren eerlijke mensen te zijn, vermist werd niets.

Verduistering in een casino

ORANJESTAD — In een der casino's is deze dagen weer sprake van een verduisterings- geval, waarbij het ook dit maal om een aanzienlijk geldsbedrag zou gaan.

Naar verluidt zijn reeds vier personen aangehouden op verdenking iets met deze verduistering te maken te hebben. De aangehouden werknemers zijn: een dame, een kassier, een store- clerk en een security guard. Men zou volgens een samenspel- systeem te werk zijn gegaan. Het onderzoek in deze zaak wordt voortgezet.

TOT HALF VIER vanmorgen duurde het welgeslaagde tumba- festival in het Don Elias Mansur Ballpark. Een van de hoogtepunten van het 32ste Arubaanse carnaval dat meer dan zesduizend mensen op de been bracht. Er heerste een uitgelaten tumbastemming en het enthousiaste publiek heeft van het begin tot het einde genoten van alles wat er op tumba- gebied — de een wat minder dan de ander — door de achtendertig deelnemers werd gebracht.

* * * * *

MET DE TUMBA «Nos ku nos» kreeg Ito Dania voor het derde achtereenvolgende jaar de tumba- kroon opgezet. Hij werd gevolgd door de tumbakoning van vorig jaar Chicho Kock, die met «Tarzan» van de componisten Didi Wernet en hemzelf met muziek van Hildward Croes de tweede plaats bezette.

* * * * *

«GOOD OLD» VALE — dit maal niet in een éénmans- show of met zijn bekende grappen — kwam met zijn tumba «Breakdance Chino kier» op een goede derde plaats. Vale Croes blijft het goed doen bij het publiek. Zijn tumba was geschreven door Frederico Martes en op muziek gezet door Alvin Nava.

* * * * *

MET «PUSHA BAI ariba te aya» kwam Juancho Ignacio, begeleid door La Nueva Fuerza, op de vierde plaats, terwijl Mylene Marquez met «Tume» en begeleid door Musical Time op de vijfde plaats kwam. Haar tumba was van Didi Wernet / Chicho Kock en op muziek gezet door Hildward Croes.

* * * * *

Idefre

Volleybal van start

ORANJESTAD — Het IDEFRE- volleybal- toernooi voor scholen van het voortgezet onderwijs is van start gegaan met drie wedstrijden in de categorie jongens groep E (17 jaar en ouder). De eerste resultaten waren: MTS - MAO 2-0 (15-12, 15-12), MTS - Colegio Arubano 2-0 (15-10, 15-6), Colegio Arubano - MAO 2-0 (15-13, 15-11).

ORANJESTAD — De hoofdbewaker S.B. bij een der hotels op de Eagle vroeg politie- versterking toen twee buitenlandse mannen onbeschoft en agressief werden tegen de bewakers.

Deze twee buitenlanders, F.R. (25) en A.A. (25), verkeerden onder invloed van alcohol en besloten een paar schoenen van een toeriste weg te nemen en ermee in het zwembad te springen. De bewaker haalde de mannen uit het water en wees hen op hun gedrag. Ze hadden geen identiteitsbewijs bij zich. Bij dit onderhoud begonner. ze onbeschoft en agressief op te treden voor ogen van de andere toeristen. In de politiewagen trachtte een van hen een politieagent aan te vallen waardoor de agent zijn wapenstok moest gebruiken. Ze werden naar de politiewacht gebracht voor verder onderzoek.

SAN NICOLAS — In de Torenstraat zag een politie- patrouille een man geleund tegen een muur staan. De man klaagde over pijn aan zijn been en verklaarde dat hij op de openbare weg in een gat gevallen was en vanaf dat moment niet meer goed kon lopen. Per ambulance werd hij naar het ziekenhuis gebracht waar bleek dat hij een rechterbeen- fractuur had opgelopen. Hij werd in het ziekenhuis opgenomen.

SAN NICOLAS — Te Esso Heights werd politie- assistentie gevraagd voor een ongeval met een motorfiets. Ter plaatse trof de politie de 18-jarige jongeman N.N. die verklaarde dat hij door onvoorzichtigheid van de trike was gevallen. Per ambulance werd de jongeman naar het ziekenhuis gebracht. Hij liep een sleutelbeen- fractuur en diverse verwondingen aan armen en benen op.

ALLES TREKT VANAVOND weer naar het Don Elias Mansur Ballpark waar tien schonen van Aruba geen deelnemen aan de verkiezing voor Aruba's jeugdkoningin. Wie wie?????? Afwachten maar. In ieder geval aan de kandidaten weinig zenuwen en veel succes toegewenst.

* * * * *

DE POLITIE IS natuurlijk nauw betrokken bij het carnaval vooral met het handhaven van orde en rust. Dat is niet zo moeilijk omdat men zich op Aruba wel weet te gedragen. Hier en daar eens een uitschieter omdat te diep in het bekende glaasje werd gekeken, maar verder valt het best mee. Ook op 6 februari zal het Arubaanse politiekorps vertegenwoordigd zijn bij de verkiezing van Aruba's carnavals- koningin. Het is mejuffrouw Brenda Fingal die namelijk de POVA zal vertegenwoordigen. Brenda kent het klappen van de verkiezings- zweep, want zij werd reeds eerste finaliste in de verkiezing van koningin van Noord.

* * * * *

VOOR DE 21E maal wordt morgenmiddag te Noord kindercarnaval gehouden. De parade begint om drie uur ten zuiden van het Bubali- veld nabij het Villapark. Van Bubali gaat het richting Shaba en vandaaruit naar het eindpunt bij het Centro di Barrio Noord. Er hebben 75 groepen ingeschreven die begeleid zullen worden door acht bands en zeven disco-tecs. De groepen met totaal een kleine duizend kinderen zijn: «Goza cu nos jardin», «Fantasia di Africa», «Raton y Pushi», «Grupo di Chines», «Popchi cabai di mop», «Miss and Mr. Mouse», «Fantastico», «Weganan di mes», «Halloween», «Festival di balon», «Pica Piedra», «Buchi Konew Superstar den carnaval», «Festival di Awacero» en «Ramonan di deporte».

* * * * *

PERSONEN DIE MET de carnavals- groep van de MAO- school «Los Romanos» willen meedoen, hebben tot en met aanstaande maandag tussen vier en zes uur de gelegenheid tot inschrijving. Brassband «Kids of Fame» zal voor de muziek zorgen. De heer Glenn Lande (telefoon 24054) is de contact- persoon van de MAO- groep.

* * * * *

ACADEMIA PEDAGOGICO ARUBANO (APA) komt op zondag, speciaal in verband met de kinderparade in Oranjestad, met een carnavalstent op het terrein van Colegio Arubano. Bij deze tent kan het publiek terecht voor een hapje en een drankje tegen de dorst. De APA- tent, waar de verkoop in carnavalsstijl zal geschieden, gaat om tien uur open en pas tegen zes uur weer dicht.

* * * * *

HET HOOFD GEZONDHEIDSDIENST doet weer een beroep op de bevolking om tijdens de carnavals- activiteiten op straat de milieu- hygiëne gezond te houden. Zowel toeschouwers als deelnemers aan parades worden gevraagd met voldoende plastic- zakken te komen om etensresten, cups en ander afval in te doen en deze zakken daarna langs de kant te deponeren. Eigenaren van trailers wordt aangeraden om voor het menselijk vuil een drum (hoe groter hoe beter) onder hun trailer te plaatsen of anders van een chemisch toilet gebruik te maken.

* * * * *

DE AMIGOES VLOGEN gisteren als warme broodjes de deur uit. Dat was vooral te danken aan het carnavals- programma dat na vele weken nu eindelijk te krijgen was. En verder waren de carnavals- pagina's natuurlijk een prima jump-up voor het komende carnaval. De belangstelling steeg nog eens extra toen Scorpio in zijn gezellig carnavals- programma «Aki Aya», dat iedere dag via Voz di Aruba wordt uitgezonden, alle aandacht aan de carnavals- Amigoe besteedde. Hij stelde enige vragen over de editie, die bij goede beantwoording met een prijs werden beloond. Uit de snelle antwoorden van de luisteraars bleek dat de Amigoe in alle uithoeken van Aruba gelezen wordt. Danki Scorpio voor deze spontane carnavals- medewerking. Overigens zijn er nog enige exemplaren van de Amigoe carnavals- editie op het Amigoekantoor beschikbaar.

* * * * *

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

3de Trekking — Donderdag 30 JANUARI 1986

[illegible]

Waarvan proces verbaal was opgemaakt en ondertekend door
Namens de Procureur-Generaal H. R. KEIZERWEERD
De Directeur H. M. THOMAS

3de trekking op donderdag 30 januari 1986.

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
14989	2.000	16643	1.000	18907	500
14990	60.000	16644	25.000	18908	12.500
14991	2.000	16645	1.000	18909	500

Getuigen:
L. Z. ZOETRUM
E. A. BAREND

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO : 8.00—11.30 en 13.30—16.00

ARUBA
Oranjestad : 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolaas : 8.00—11.00 en 14.30—17.00

BONAIRE : 7.30—12.00 en 13.30—16.00

ST. MAARTEN : 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten).

Drukkerij „De Curaçaosche Courant" N.V.

Tweede in een week tijd

Weer reageerbuisbaby in Amsterdam geboren

AMSTERDAM — In het Academisch Medisch Centrum van de Universiteit van Amsterdam is donderdag, voor het eerst in dit ziekenhuis, een zogenoemde reageerbuisbaby geboren. Het betreft een meisje van ruim acht pond. Het kind dat na een zwangerschap van 42 weken werd geboren, is 52 centimeter lang, zo blijkt uit een bekendmaking van het AMC.

Het is de tweede reageerbuisbaby binnen een week in de hoofdstad. De eerste baby die langs deze weg tot stand werd gebracht, ook een meisje, zag vorige week vrijdag het levenslicht in het andere academische ziekenhuis in de hoofdstad, namelijk dat van de Vrije Universiteit. Beide academische ziekenhuizen in de hoofdstad hebben vorig jaar een "strijd" gevoerd om subsidie van de overheid te krijgen als een van de centra waar de in vitro fertilisatie methode wordt toegepast.

De commissie verstrekkingen van de Ziekenfondsraad adviseerde onlangs de methode in vijf ziekenhuizen toe te passen. Voor Amsterdam werd — tot boosheid van het AMC — slechts gekozen voor het ziekenhuis van de Vrije Universiteit.

Het AMC vindt dat vreemd omdat dit ziekenhuis na het Academisch Ziekenhuis in Rotterdam en het VU-ziekenhuis het derde centrum in Nederland is, waar een reageerbuisbaby is geboren. De gynaecologen in het AMC brengen op dit moment wekelijks twee, buiten de baarmoeder bevruchte, eicellen bij vrouwen in. Circa 70 vrouwen zijn bij het AMC voor deze methode onder behandeling. Er is een wachtlijst van 150 anderen.

Levitan: ''Hij tast monumenten van Wielersport aan''

Verdeelde reacties op het Wielerplan van Verbruggen

ROTTERDAM — De ambitieuze plannen van Hein Verbruggen tot revolutionaire veranderingen in de wielersport werden begin deze week in het wielermilieu onthaald op zowel applaus als kritiek. Het inkorten van de grote ronden, het opnemen van de kalender voor initiatieven in de nieuwe wielerlanden en het invoeren van een wereldbekertoernooi naar het voorbeeld van de formule 1-autosport stuitte op verzet bij de organisatoren en ploegleiders, maar kreeg wel de steun bij enkele toprenners.

Nadat de Nederlandse voorzitter van de profsectie van de wereldwielerunie bij de wereldtitelstrijd veldrijden in Lembeek zijn plannen had ontvouwd, reageerde Felix Levitan als eerste. De directeur vond het maar niets, dat zijn Ronde van Frankrijk zou worden ingekort tot maximaal twintig dagen. "Verbruggen tast de monumenten van de wielersport aan. Dat is geen vernieuwing maar destabilisatie". Levitan kondigde als voorzitter van de club van organisatoren aan alles in het werk te zullen stellen het project te kelderen.

Tijdens de zesdaagse van Rotterdam reageerde de Italiaan Francesco Moser positiever. "Dit is een zeer goed idee. Het is geweldig dat de grote wedstrijden gespreid worden over de hele wereld. Twee dingen zijn daarbij noodzakelijk. Het inkorten van de grote ronden zoals de Giro d'Italia en de Tour de France tot vijftien hooguit achttien dagen en het indelen van de renners in verschillende categorieën, zodat alleen de beste honderdtwintig renners aan de start verschijnen".

De Nederlandse ploegleiders Peter Post en Jan Raas waren het dik eens: tegen Raas: "Als dit plan doorgaat kunnen niet-internationale sponsors, zoals de mijne, de wielersport wel vergeten. Bovendien geloof ik niet, dat de renners het hele jaar voor zware klassiekers te motiveren zijn". Post: "Het wielrennen is gemaakt, en een succes, zoals het nu is. De klassiekers zijn voor het voorjaar. Lange koersen in slecht weer. Zo spreekt een klassieker aan, maar 250 kilometer in het zonnetje, daar vindt niemand iets aan. De zomer is voor de Tour. Daar moet natuurlijk niet aan geprutst worden".

In het plan van Verbruggen zouden de ploegen (sponsors) zelf voor de reiskosten naar de wereldbekerwedstrijden moeten opdraaien. Post: "Nu wordt er voor klassiekers een beetje onkosten vergoed. Om een appeltje, een peertje en een flesje cola te kopen moeten de sponsors nog meer geld ophoesten. Het houdt eens op natuurlijk. In mijn ogen is het project te idealistisch".

In de discussie krijgt Post een tegenstander aan Eric Vanderaerden, een van zijn kopmannen. De Belg ziet het plan graag zo snel mogelijk uitgevoerd. "Als specialist in eendaagse wedstrijden ben ik natuurlijk voor. Een wereldkampioenschap zoals bij de formule 1 is heel goed. Je moet natuurlijk het gehele jaar goed in vorm zijn, maar dat is best op te brengen".

Bernard Hinault liet vanuit Bretagne weten, dat het plan nadere bestudering verdient. "Er zal met de organisatoren gepraat moeten worden", zei de vijfvoudige Tour-winnaar. Natuurlijk is het niet zo dat de bonden, maar de organisatoren de wielersport maken. De Franse ploegleider Gemianini had niets nieuws kunnen ontdekken in het betoog van Verbruggen in Lembeek. "Hier hebben het anderen ook wel eens over gehad".

Tenslotte Bert Oosterbosch: "Ik zie het ook niet zitten. Die formule 1-coureurs rijden 15 koersen per jaar en verder niks. Wij rijden van februari tot oktober en nog een heleboel andere wedstrijden".

Aston Villa uitgeschakeld door tweede divisieclub

LONDEN — Tweede divisieclub Millwall heeft Aston Villa uitgeschakeld in de vierde ronde van het toernooi om de Engelse voetbalbeker. Zaterdag eindigde de wedstrijd in Birmingham gelijk (1-1), woensdagavond won Millwall voor eigen publiek met 1-0. In de eerste helft miste Steve Lovell een strafschop voor de Londense club, na rust maakte John Fashanu de beslissende treffer.

Bekerhouder Manchester United had het op Old Trafford niet opnieuw moeilijk tegen Sunderland: 3-0. Jesper Olsen scoorde twee keer, waarbij een strafschop, Norman Whiteside maakte het derde doelpunt.

De uitslagen van woensdagavond zijn:

Manchester United - Sunderland: 3-0; Millwall - Aston Villa: 1-0; Tottenham Hotspur - Notts County: 5-0.

De wedstrijden die in het Schotse bekertoernooi moesten worden overgespeeld, werden afgelast wegens de weeromstandigheden.

Blanchard verdedigt vrijwillig zijn titel

DEN HAAG — Alex Blanchard zal vrijdag 28 februari zijn Europese bokstitel in het halfzwaargewicht vrijwillig verdedigen tegen de Fransman Rufino Angulo. Woensdagavond kwamen Henk Ruhling, de manager van Blanchard en de Franse promotor Jean Bretonnel tot overeenstemming over het gevecht, dat in Bordeaux zal worden gehouden. De contracten zullen begin volgende week worden getekend.

Op 21 november 1983 bokste Angulo al eens tegen een Nederlander om de Europese titel in het halfzwaargewicht. De Fransman verloor toen in Parijs in een gevecht over twaalf ronden op punten van Rudi Koopmans.

WIJK AAN ZEE — Twee Nederlandse schakers uit de hoogste groep van het Hoogovens schaaktoernooi, die op de ranglijst een bijzondere plaats innemen. Hans Ree staat samen met de jonge Zweed Hellers op de laatste plaats. Sosonko deelt met nog drie anderen de derde plaats. Op de achtergrond loopt de Rus Tsjernin, die nu gedeeld op de zevende plaats bivakkeert.

Van der Wiel met Sosonko hoogstgeklasseerde Nederlanders:

Nigel Short blijft alleen aan kop in het Hoogovens toernooi

WIJK AAN ZEE — Nigel Short is weer alleenheerser in het Hoogovens toernooi. De Engelsman won donderdag in de elfde ronde na een reeks remises weer eens. Hij versloeg de Amerikaan De Firmian en zag zijn naaste concurrent Ljubojevic een «afspraakremise» schuiven met zijn landgenoot Nikolic. John van der Wiel kreeg, als beste Nederlander, gezelschap van Genna Sosonko. De Leidenaar probeerde in de tweede zitting tegen Tsjernin tevergeefs een toren eindspel met een pion meer in winst om te zetten. Sosonko versloeg de Engelsman Hodgson.

Short kreeg de zege niet cadeau, want De Firmian speelde de Nimzo-Indiër met wit bijzonder firm. Hij maalde niet op dubbelpionnen op de c-lijn en bracht Short zowaar in de problemen toen hij een pion voor kwam te staan. Maar zoals vaker in dit toernooi kwam de Amerikaan in hevige tijdnood. Ook Short moest aan het eind van de eerste zitting à tempo zetten. Hij bleek echter diep getaxeerd te hebben, want kort na de hervatting liep De Firmian in een matval.

Van der Wiel probeerde nu eens een partij op positionele gronden te winnen. Daar bleek Tsjernin echter wel tegen bestand. Na 19 zetten verscheen er al een eindspel op het bord, dat de Rus enkele zetten later tot een remisebod bracht. Van der Wiel schudde echter het hoofd, maar moest na een uur in de tweede zitting toch berusten in remise.

Ljubojevic kwam na anderhalf uur op de dertiende zet een «verdachte» remise overeen met Nikolic. Er kwam een veelbelovende vechtstelling op het bord, waarin de met wit spelende Nikolic de overhand dreigde te krijgen. Plotseling werd echter tot remise besloten. "Als dat geen afgesproken werk is, dan weet ik het niet meer", aldus een verontwaardigde commentator Lex Jongsma.

Sosonko behandelde het hem door Hodgson voorgezette Boedapester gambiet geduldig en nauwgezet. Hij kwam al snel beter te staan. Hodgson haalde nog wel de tijdcontrole, maar besloot na enige overpeinzing het niet meer op een tweede zitting te laten aankomen.

Hort en Seirawan wonnen beiden voor de eerste keer in dit toernooi. De Tsjechoslowaak die elk ogenblik Westduits staatsburger kan worden, deed dat tegen de voormalige Europese jeugdkampioen Hellers bijzonder fraai. In een Koningsindische partij, die de 17-jarige Zweed wat te optimistisch behandelde, leidde Hort een mataanval in op de 29e zet. Met een zegevierend gebaar voltooide hij de actie vijf zetten later met een kwaliteitsoffer. "In schaak is geen gerechtigheid", beweerde Hort 's avonds voor de radiomicrofoon.

Hij doelde op de naderende ondergang van Jan Timman in Tilburg, die Hort in het kandidatentoernooi in Montpellier als secondant terzijde stond. Die stelling ging voor de gemoedelijke Hort deze keer zelf niet op. Overigens deed Hort nog enkele kernachtige uitspraken rond de strijd om de wereldtitel. "Nu Karpov en Kasparov pas in de zomer tegen elkaar spelen had de tweekamp tussen Timman en Joesoepov natuurlijk helemaal geen haast meer. Die had net zo goed in maart gehouden kunnen worden, zodat Timman zich in alle rust had kunnen voorbereiden", aldus Hort. "Ze zeggen dat op de boerderij alle dieren gelijk zijn. Maar sommige dieren zijn kennelijk een beetje meer gelijk."

Seirawan koos Hans Ree als zijn eerste slachtoffer. De Amerikaan probeerde de avond tevoren het verzet van Hellers tevergeefs te breken. "Ik schijn hier niet te mogen winnen", klaagde Seirawan toen hij weer niet verder dan remise was gekomen. Ree bood zich donderdag uiteraard niet willoos als zijn eerste scalp aan. Maar toch miste het spel van de Amsterdammer ook nu weer elke overtuiging. Seirawan kwam vrij gemakkelijk beter te staan, won een pion en in Ree's tijd- en tevens doodsnood nog een.

Van der Sterren verging het tegen Huebner niet zo slecht. De nationale kampioen verloor voor de derde achtereenvolgende maal. Hij deed een volstrekt onbegrijpelijke zet in het middenspel (22. e4), die hem een belangrijke centrumpion kostte. Dit nadeel kwam Van der Sterren niet meer te boven. Huebner stoomde met een vrije d-pion naar het promotieveld, maar voordat de eindbestemming was bereikt zette de Nederlander de klok stil ten teken van overgave.

Stand na elf ronden:

1. Short		8
2. Ljubojevic		7,5
3. Huebner, Nikolic, Van der Wiel en Sosonko		6,5
7. Hort en Tsjernin		5,5
9. Hodgson	5 en 1 afg.	
10. Seirawan		5
11. Van der Sterren		4,5
12. De Firmian	3 en 1 afg.	
13. Ree en Hellers		3

Uitslagen grootmeestergroep B:

Braga (Ita) - Ivkov (Joe): 1-0; J. Piket (Ned) - Douven: afg.; Kuijf (Ned) - Blees (Ned): 1-0; Polgar (Hon) - Cuijpers (Ned): 1-0; Garcia Palermo (Arg) - Davies (GBR): 0,5-0,5; M. Piket (Ned) - Hulak (Joe): afg.

De stand na negen ronden is:

1. J. en M. Piket	6 en 1 afg.	
3. Hulak	5,5 en 1 afg.	
4. Kuijf		5,5
5. Douven	4,5 en 2 afg.	
6. Braga	4,5 en 1 afg.	
7. Ivkov		4,5
8. Garcia Palermo en Polgar		3,5
10. Cuijpers		3
11. Davies		2,5
12. Blees		2

Hort-Hellers: zet voor zet

WIJK AAN ZEE — De jongste deelnemer in het Hoogovens schaaktoernooi is de Zweed Hellers. Hij moest het opnemen tegen de tot Westduitser genaturaliseerde Joegoslaaf Hort. Hij verloor zijn partij. Hoe dat ging wordt hieronder weergegeven.

Wit: Hort
Zwart: Hellers

1.	d2-d4	Pg8-f6
2.	c2-c4	g7-g6
3.	Pb1-c3	Lf8-g7
4.	e2-e4	d7-d6
5.	Pg1-f3	0-0
6.	Lf1-e2	e7-e5
7.	0-0	Pb8-c6
8.	d4-d5	Pc6-e7
9.	Pf3-e1	Pf6-d7
10.	Pe1-d3	f7-f5
11.	e4xf5	Pe7xf5
12.	f2-f3	Pd7-f6
13.	Pd3-f2	Pf5-d4
14.	Lc1-e3	Pf6-h5
15.	Pf2-e4	Ph5-f4
16.	Tf1-f2	c7-c5
17.	Le2-f1	Dd8-e7
18.	a2-a3	a7-a5
19.	Ta1-b1	Lc8-f5
20.	b2-b3	b7-b6
21.	Tf2-b2	g6-g5
22.	Kg1-h1	h7-h5
23.	b3-b4	a5xb4
24.	a3xb4	c5xb4
25.	Tb2xb4	g5-g4
26.	Tb4xb6	g4xf3
27.	g2xf3	Ta8-a3
28.	Tb6-b7	De7-d8
29.	Le3xf4	Lf5xe4
30.	Pc3xe4	Ta3xf3
31.	Lf1-g2	Tf3xf4
32.	Dd1xh5	Pd4-f5
33.	Pe4-g5	Tf4-h4
34.	Tb7xg7 †	Kg8xg7
35.	Tb1-b7 †	

Zwart geeft het op.

Zeven kandidaten voor de Paralympios 1992

DEN HAAG — Zeven Nederlandse steden zijn kandidaat voor de organisatie van de Olympische Spelen voor gehandicapten in 1992. Indien Amsterdam op 17 oktober tijdens het congres van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) in Lausanne wordt aangewezen voor de organisatie van de Olympische Spelen van 1992, zijn Arnhem, dat het evenement reeds in 1980 binnen zijn grenzen had, Hengelo, Assen, Eindhoven, Haarlem, Amersfoort en Utrecht bereid de organisatie van de paralympics op zich te nemen. Ook Rotterdam heeft interesse getoond maar zich niet officieel kandidaat gesteld bij de Nederlandse Invaliden Sportbond (NIS). Utrecht meldde zich als laatste voordat de officiële termijn van de NIS enkele dagen geleden sloot.

Tot half april kunnen de kandidaat-organisatoren hun "haalbaarheids-rapporten" bij de NIS indienen. Half juni wil het hoofdbestuur van de Nederlandse Invaliden Sportbond dan beslissen waar de paralympics worden gehouden in het geval Amsterdam de organisatie van de Olympische Spelen van 1992 verwerft.

MALTA AMSTEL
SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

.....

ZATERDAG
WINDSURFEN: 10.45 uur 2e wedstrijd Curaçaos kampioenschap - St. Jorisbaai.

.....

Nagels, Paula en Bertinus andere kampioenen:

Carl Phelipa wint in spannend duel van Domacassé het CM Bon Aña toernooi

WILLEMSTAD — Het Central Madeirense Bon Aña Toernament, zoals het tennistoernooi op RCC officieel heet, heeft afgelopen zaterdag een groots einde gehad. In de A-klasse werd Carl Phelipa kampioen, terwijl Max Paula dit in de B-klasse werd. Trudy Nagels werd kampioen van de dames B-klasse. Chano Bertinus werd de beste in de heren C-klasse.

Zaterdagavond op de banen van R.C.C. te Mon Repos werden de finales afgewerkt van het tennistoernooi dat door Central Madeirense wordt gesponsord. De meest interessante partij van de avond was de finale tussen Carl Phelipa en Robby Domacassé. Voor ruim tweehonderd toeschouwers wist Carl Phelipa de eerste set op zijn naam te brengen (7-5). De tweede set ging echter naar een zich hersteld hebbende Domacassé (6-3). De derde set moest de beslissing brengen.

Domacassé, gebruikmakend van zijn harde service, en Phelipa met zijn harde ballen naar de achterlijn en zijn drop-shots, gaven elkaar weinig toe. De stand werd dan ook op een gegeven moment 6-6. Pas in de tiebreak wist Carl Phelipa deze derde set en de titel achter zijn naam te laten schrijven.

In de finale heren B-klasse was veteraan Max Paula duidelijk de sterkere van Juni Engelhardt: 6-0 en 6-3. Bij de dames in de B-klasse was het Trudy Nagels die drie sets nodig had om Airin Martha op de knieën te krijgen. De eerste set ging naar Martha (3-6), maar daarna kwam Trudy Nagels sterk terug en pakte de titel (6-3, 6-2).

Chano Bertinus was duidelijk de sterkste in het duel met Erwin Calmes. Hij versloeg hem overtuigend met 6-1, 7-6 en werd daardoor de kampioen in de C-klasse.

Bridgeclub Asiento

WILLEMSTAD — Dinsdagochtend 28 januari waren 21 paren aanwezig. De volgende paren scoorden boven het gemiddelde.

1. Dames de Vries — Geenen	70,68%
2. Dames Schnitger — Serphos	68,21%
3. Dames Henriquez — Henriquez	63,49%
4. Dames Das — Van de Velde	61,90%
5. Dames Breusers — Mesker	59,79%
6. Dames Brans — Zeinstra	57,72%
7. Dames Craane — Van der Jagt	57,14%
8. Dames Brand — Witteman	56,35%
9. Dames van Henegouwen — McNamara	53,17%
10. Dames Zwollo — De Paus	52,12%

Sport in het kort

ALGEMEEN MOSKOU — Leningrad heeft zich kandidaat gesteld voor de huisvesting van de Olympische Winterspelen in 1996. De activiteiten zijn geprogrammeerd in Kavgolovo, een voorstadje van Leningrad. De openings- ceremonie zal eventueel plaatsvinden in het voetbal- stadion, dat 100.000 toeschouwers kan bevatten.

*****

VOETBAL/VALENCIA — De Argentijn Alfredo di Stefano heeft woensdag een contract getekend met Valencia. Hij volgt hiermee zijn landgenoot Oscar Ruben Valdez op als trainer. Het contract loopt tot juni 1987 met een optie tot verlenging. Di Stefano, oud-trainer van River Plate Boca Juniors uit Buenos Aires, heeft al eerder deze functie bij Valencia bekleed. In 1972 maakte hij ze Spaans kampioen. De Spaanse ploeg bevindt zich momenteel in de onderste regionen van de eerste divisie en degradatie hangt hen boven het hoofd.

*****

BOKSEN/SAN JUAN — Carlos Santos (Puerto Rico) wereldkampioen zwaarweltergewicht (IBF-versie) zal op 24 maart zijn titel verdedigen tegen Davey Moore, oudwereldkampioen volgens de WBA-versie. Men weet nog niet waar het gevecht zal plaatsvinden. Men heeft de keuze uit de Verenigde Staten, Italië of Puerto Rico. De ontmoeting is al tweemaal eerder uitgesteld om verschillende redenen. Santos, die voor de tweede keer zijn titel verdedigt, ontvangt $ 140.000 en Moore $ 50.000.

*****

ATLETIEK/MANILA — De Belgische atleet Eddy Hellebuyck heeft de marathon van Manila gewonnen. Hij legde de 42.195 kilometer af in twee uur en negentien minuten. Hij had een ruime voorsprong op de Italiaan Michele Arena (2.21.48) en zijn landgenoot Luc Waegeman (2.22.11). Bij de dames zegevierde de Australische Tani Huckle in 2.46.58. Zij had ruim vier minuten voorsprong op de Engelse Jacqueline Hulbert (2.51.29).

*****

VOLEYBAL/SZCZECIN — Martinus heeft de finale bereikt van het volleybaltoernooi om de Europese beker voor landskampioenen. De nationale kampioen bij de heren won woensdagavond in Polen de return tegen Stal Stocniza Szczecin met 3-1. De setstanden waren 15-7, 15-11, 7-15, 15-5. De thuiswedstrijd had Martinus een week geleden met 3-0 gewonnen. In de finale, die op 21, 22 en 23 februari in Rome wordt gehouden, zijn CSKA Moskou, Santal Parma en de Tsjechische landskampioen de tegenstanders van de Amstelveense ploeg.

*****

VOETBAL/ROTTERDAM — De Braziliaanse topclub Santos is als tweede buitenlandse vereniging gecontracteerd voor het negende Rotterdam-toernooi dat op 1 en 3 augustus wordt gehouden in het Feijenoord-stadion. Eerder deze week werd met de Engelse club Everton overeenstemming bereikt. Onderhandelingen met een vierde attractieve deelnemer, die met Feijenoord het veld completeert, zijn nog gaande.

KARNAVAL'S

•BUNITESA DI HARDIN• heeft een nieuwe carnavals- koningin. Het is de 19-jarige Marilou Sint Jago. Merugia Eustatius en Xiomara Cecilia eindigden op respectievelijk de tweede en derde plaats. Het programma verliep vrij vlot, maar wij misten iets bij het publiek. In vergelijking met voorafgaande jaren was de stemming bij het publiek iets flauwtjes, ondanks de goede animatie van Ramphis Paulina en Tania Henriquez. Toen Boy Dap en Efraim Gumbs optraden, kwam er meer leven in de brouwerij en danste iedereen met enorm plezier.

*****

MIL VIERT DIT jaar haar eerste lustrum in ons carnaval. Ze gaan dit jaar met de leuze «MIL ta papia kriyoyo» en verkleed als «Isla de los Gigantes».

*****

VOOR DE MENSEN van Bandariba, die de verkiezing van carnavals- koningin willen bijwonen, is er door het Buurtcentrum Montaña voor vervoer gezorgd. Tevens kan men een T-shirt van de kandidaat van Bandariba kopen voor de prijs van ƒ.4,50. De bus vertrekt vanaf het Buurtcentrum.

*****

VANAVOND IS ER ook een jump-up op de Johan Mauritsschool. De optocht vertrekt vanaf deze school en trekt door de dichtstbijzijnde straten en keert terug op voormelde school.

*****

OP HET ERF van Z-86 is er vanavond ook groot feest. Los Explosivos en La Nueva Generacion zullen vanaf acht tot twaalf uur voor muziek zorgen. Ook Radio Hoyer is vanavond in Otrobanda aanwezig. Daar staat zo als gebruikelijk de trailer van 1010 op de Roodeweg tegenover Colon.

*****

DE GASTEN VAN de Limburgse Kabrieten waren gisteren wat eerder aangekomen dan verwacht. Desondanks werden ze toch door Prins Leo III onthaald in de kantine van de KLV. Vanmiddag wordt het programma in De Tempel in elkaar gezet zodat wij vanavond van een goede show kunnen genieten.

*****

VANAVOND ORGANISEERT MEN in Hotel Holland een groot feest, waarbij alle tumba- koningen vanaf 1971 tot heden zullen optreden, zoals Boy Dap, Erwin Kastaneer, Luti Samson, Mr. Saab, Harry Zimmerman, Gilbert Doran, Efraim Gumbs en Edwin Thomasa. ENOS, Piña Colada en Frank & Friends zullen ervoor zorgen dat men de hele avond gezellige tumba's kan dansen.

*****

•BAN KOLOGA DEN Brievengat• heet de jump-up vanavond op Brievengat. Die start vanaf SDK om negen uur en zal de mensen uit Brievengat uit hun huizen halen om mee te jumpen. De muziekgroep ENOS en een brassband zullen voor de muziek zorgen.

*****

ALLE JEUGDGROEPEN WORDEN verzocht om vandaag en morgen hun tractatie te komen halen op het kantoor van het comité. Men kan tevens een bon krijgen voor drie kratten Coca-Cola. De lege flessen moeten wel worden ingeleverd.

*****

26 GROEPEN MET EEN totaal van 1650 kinderen zullen definitief aan de kinderoptocht meedoen (vorig jaar waren er 25 groepen en 2017 kinderen). «Kodelitas» (170), «Tur ku Tin» (70) en «Jumping Hats» (100) zijn de grote groepen die dit jaar niet hebben ingeschreven.

*****

Sitek en AMK protesteren:

Ontslag kleuterleidsters zou onrust in het onderwijs geven

WILLEMSTAD — De eventuele maatregel om 17 kleuterleidsters te ontslaan die "teveel" zijn, heeft nogal wat kritiek ontlokt binnen de gemeenschap. Ze heeft de onderwijs- vakbond Sitek laten weten deze kwestie bij de gedeputeerde te zullen aankaarten terwijl ook de vereniging van Katholieke leerkrachten waarschuwt voor de gevolgen hiervan.

"Deze maatregel werkt alleen maar onrust in het onderwijs en is zeer demotiverend", zo stelt de Vereniging van Katholieke leerkrachten (AMK) in een fel persbericht.

Zoals bekend maakte het RK Schoolbestuur eerder deze week bekend dat, indien de overheid de wettelijke regelementen voor het aantal kinderen per klas en het aantal "klasuren" van een hoofd van een kleuterschool niet versoepelt, er 17 kleuterleidsters ontslagen zullen worden. De beslissing hieromtrent is echter nog niet genomen. De stukken zijn inmiddels aan de overheid toegezonden terwijl er nog gesprekken met de Dienst Onderwijs en de gedeputeerde van Onderwijs zullen plaatsvinden.

Terwijl de onderwijsvakbond Sitek eerder deze week al liet weten niet zonder meer accoord te zullen gaan met het ontslag van 17 kleuterleidsters en dat dit onderwerp nog met de gedeputeerde besproken zal worden, reageerde vandaag ook een boze AMK op het bericht. Naar de AMK stelt is uit een onderzoek harerzijds gebleken dat de klassen over het algemeen helemaal niet zo klein zijn. "In veel wijken staan ouders elke dag voor de deur van de school om te vragen of er geen plaats is vrijgekomen voor hun kind."

Daarnaast zijn de tijden veranderd, aldus de AMK: "Een kleuterleidster heeft aan een klas van dertig kinderen haar handen meer dan vol. Het kleine kind moet eenmaal veel leren in een kleine ruimte en heeft het de individuele hulp van de leidster nodig." Ook het feit dat de hoofden van een kleuterschool meer "klasuren" behoren te maken dan nu het geval is, is de AMK een doorn in het oog. "Ze hebben dan een dubbele functie. Krijgen ze dan een dubbel salaris? Hoe kan iemand alle taken van een schoolhoofd vervullen en tegelijkertijd lesgeven? Arme kinderen, arme leidsters. Binnenkort moeten we er een tweede Capriles kliniek bij gaan bouwen. Over bezuinigen gesproken...", aldus de kritiek van de AMK die vreest dat bij nog grotere klassen het aantal drop- outs op de basisschool sterk zal toenemen met alle sociale gevolgen van dien.

Het voorstel van de AMK is om de betreffende leidsters niet te ontslaan maar ze in te zetten in die wijken waar de klassen te groot zijn dan kunnen ook alle kinderen uit de betrokken wijken onderwijs krijgen, zo vindt de Vereniging van Katholieke leerkrachten.

Curaçao Camerata gaf concert op St Thomas

WILLEMSTAD— Curaçao Camerata gaf een concert op St Thomas. Het gezelschap bestond uit de musici Eric Gorsira en Hans Jurjaanz (violen), Felix Linder (viola) en Louise Gorsira (cello). Curaçao Camerata vertrok naar St Thomas op uitnodiging van Laurence Benjamin, directeur van het in 1978 in de vorm van een luchtarena in de bergen gebouwde Reichhold Center for the Arts. Het concert is een groot succes geweest, waarbij werken van Haydn, Shostakovich en Dvorak ten gehore werden gebracht.

Setel zal omscholingscursussen geven

Ter beschikking gestelden zijn "van harte welkom"

WILLEMSTAD — Alhoewel het telefoonbedrijf Setel de 110 werknemers die alsnog in vaste dienst mogen treden, niet allemaal nodig heeft, zijn zij toch "van harte welkom". Degenen voor wie er niet direct een baan beschikbaar is, krijgen omscholings- cursussen zodat zij toch te werk gesteld kunnen worden.

Dat verklaarde directeur Angel Kook van het telefoonbedrijf gistermiddag op een persconferentie. Zoals bekend is er wederom een nieuwe deadline gesteld: tot 10 februari kunnen de nu werkloze ter beschikking gestelden alsnog een contract met Setel tekenen. In tegenstelling tot de eerste groep, die deze stap al nam bij de deadline van 27 december en hierbij een lumpsum van een maand salaris ontving, krijgen de werknemers die nu in vaste dienst treden een lumpsum van 30 procent van het maandsalaris.

De vakbonden BTG en ABVO zijn het totaal niet eens met deze nieuwe gelegenheid tot in vaste dienst treding. De bonden hebben zich, zoals bekend, vanaf het begin tegen deze actie verzet en uitten dat onder meer door middel van een staking. Op verzoek van het Bestuurscollege, zo benadrukte directeur Angel Kook gistermiddag, is nu nogmaals gelegenheid gegeven. Bovendien had ook Setel al eerder laten weten nog zo'n 50 werknemers te kunnen gebruiken. Daar de overheid de 110 ter beschikking gestelden niet zomaar aan een andere baan kan helpen, kwamen het BC en Setel tot deze oplossing overeen. Indien alle 110 werknemers besluiten om in vaste dienst te treden, zou dit een "teveel" aan personeel met zich meebrengen, zo bevestigde de Setel- directeur. De betrokken werknemers zullen echter door omscholings- cursussen alsnog in het bedrijf te werk gesteld kunnen worden: "alle 110 werknemers zijn van harte welkom", aldus Angel Kook.

Gistermorgen werden de 110 ter beschikking gestelden in een vergadering met de Setel- directie op de hoogte gesteld van het besluit, meer vergaderingen of informatieve bijeenkomsten worden nu niet meer belegd terwijl dit tevens de allerlaatste gelegenheid is om alsnog bij het bedrijf in dienst te komen, zo benadrukte Kook gistermiddag.

Tijdens de gisterochtend gehouden vergadering toonde een groep van de ter beschikking gestelden het nog steeds niet eens te zijn met de handelswijze van Setel: met spandoeken en borden voorzien van diverse kreten, betraden zij de vergaderzaal. Daar had de Setel- directie geen moeite mee: bij de komst van verschillende fotografen werd een korte pauze ingelast opdat de werknemers konden poseren voor de foto's.

De ABVO, die vorige week in een telegram aan het BC haar verontrusting uitte over de houding van de overheid in deze kwestie, trok in haar radioprogramma gisteren ook flink van leer tegen de Setel- directeur en de betrokken gedeputeerde Agustin Diaz. De bonden hameren sinds het begin van de actie op het feit dat door de eis van Setel het protocol uit 1980, waarin als één van de belangrijkste punten gesteld wordt dat de in vaste dienst treding vrijwillig moet geschieden en met behoud van de verkregen arbeidsvoorwaarden, wordt overtreden. Dat het BC hier medewerking aan verleent is naar mening van de bonden helemaal onaanvaardbaar. Tot 1 februari heeft het BC dan ook de tijd gekregen om van gedachten te veranderen: zo niet dan zullen er gerechtelijke stappen ondernomen worden, aldus de ABVO in het telegram.

De bonden willen dat de 110 werknemers die niet in vaste dienst willen treden, als ter beschikking gestelden weer het Setel- terrein mogen betreden. Vervolgens kunnen de cao- onderhandelingen op gang gebracht worden waarna er verder over in vaste dienst treding gesproken kan worden. Naar mening van de Setel- directeur is dit voorstel onaanvaardbaar: "met die cao- onderhandelingen zijn de problemen vorig jaar ontstaan, dat is bovendien te wijten aan de bonden zelf", aldus Kook die meer dan eens te kennen heeft gegeven dat de arbeidsvoorwaarden die nu aan de werknemers gepresenteerd worden slechts een basis zijn voor de toekomstige cao- onderhandelingen.

Dat er 41 ter beschikking gestelden zijn die niet in vaste dienst mogen treden, zit de bonden ook niet lekker. Die werknemers zitten ofwel al langere tijd thuis, of hebben een zogenaamd negatief dossier. Zij zijn weer terug bij de overheid die de beslissing moet nemen wat er met hen gebeurt, aldus Kook. Overigens is het telefoon- bedrijf met het BC overeen gekomen dat de salarissen van de ter beschikking gestelden, voorlopig nog steeds door Setel betaald worden. Na 10 februari zal er voor degenen die nog steeds niet in vaste dienst zijn getreden, een andere oplossing gevonden moeten worden: dan staan zij weer op de payroll van de overheid die, zo mogelijk, een andere werkkring voor hen moet zoeken.

Borreltje

SETELDIRECTEUR Angel Kook maakt zich niet zoveel zorgen over de toekomst van het telefoonbedrijf. Een communicatie- bedrijf is over de hele wereld, ongeacht de economische situatie, noodzakelijk, zo verklaarde hij.

Kook trok ter illustratie hiervan een vergelijking met een bar: als er iets te vieren is, gaat men een borreltje drinken; gaat het slecht dan wordt er nog steeds een borreltje gepakt om dit verdriet weg te drinken. Zo ook met een telefoon- bedrijf: als het goed gaat pakt men de telefoon om dat te vertellen; gaat het slecht dan moet er een hoop getelefoneerd worden om een oplossing te vinden.

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie op Curaçao MAAKT BEKEND,

dat op zondag, **2 februari 1986** in verband met de

KINDERKARNAVALSOPTOCHT

de volgende verkeersmaatregelen in Willemstad zullen worden getroffen:

OTRABANDA.

— Vanaf 09.00 uur zal er geen rijverkeer in de richting van de Pater Euwensweg en Rector Zwijssenstraat worden toegelaten. Het verkeer komende uit de richting van Cas Chiquito zal worden omgeleid bij de kruising Charoweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg en bij de kruising Piscaderaweg/Van Eyck van Voorthuyzenweg;
— Vanaf 09.00 uur is de Rector Zwijssenstraat vanaf het K.A.E.-complex tot bij de kruising van deze weg en de Piscaderaweg afgesloten voor het rijverkeer;
— Vanaf 09.00 uur zal er bij de kruising Pater Euwensweg/Baden Powellweg/en het viadukt over de Breedestraat (O.), geen rijverkeer worden toegelaten in de richting van de Rector Zwijssenstraat en het K.A.E.-complex;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in westelijke richting over de Koningin Julianabrug niet toegelaten worden tot het viadukt over de Breedestraat (O.);
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de St. Annaboulevard niet toegelaten worden tot de Koningstraat noch tot het viadukt over de Breedestraat (O.);
— Vanaf 09.00 uur zal er geen rijverkeer over de Roodeweg en de Breedestraat (O.) worden toegelaten;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer uit de Van Leeuwenhoekstraat niet worden toegelaten tot de Van Eyck van Voorthuyzenweg;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer uit de Jacob Binckestraat niet worden toegelaten tot de Roodeweg;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Hoogstraat niet worden toegelaten tot het Leonard B. Smithplein. Bij de kruising van de Hoogstraat en het viadukt over de Breedestraat (O.) wordt dit verkeer omgeleid;
— Vanaf 09.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken zullen de volgende wegen, die als nooduitgangswegen zullen fungeren, vrij van verkeer worden gehouden: Boerhaavestraat, J.H.J. Hamelbergweg, Naniestraat en de naamloze verharde weg leidende vanaf de Breedestraat (O.) - terhoogte van het winkelpand Tong Fat - naar de Pater Euwensweg;
— Vanaf 10.00 uur zal er geen rijverkeer van de rotonde bij West-End worden toegelaten in de richting van Plaza Brion en De Rouvilleweg;

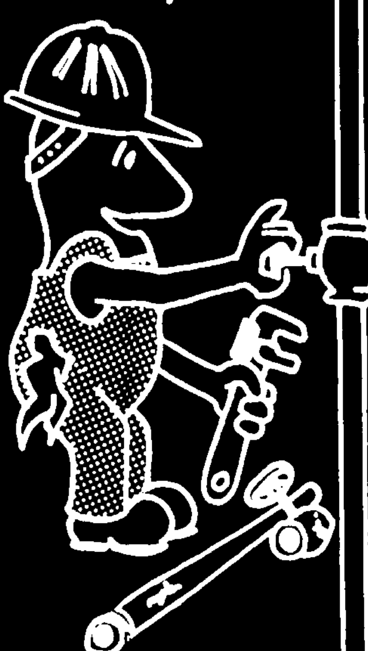
PUNDA.

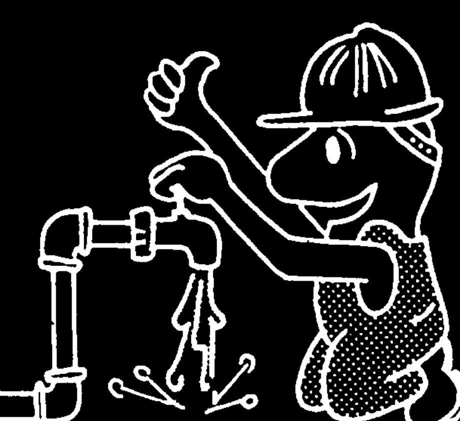
— Vanaf 06.00 uur zal er geen rijverkeer worden toegelaten tot Plaza Mundo Merced en zal het niet toegestaan zijn daar voertuigen te parkeren;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in oostelijke richting over de Koningin Julianabrug niet worden toegelaten tot de wegafslag naar het viadukt over de Scharlooweg;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer in westelijke richting over de St. Annaboulevard niet worden toegelaten tot de wegafslag (ter hoogte van TeleCuraçao) naar het viadukt over de Scharlooweg;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Oranjestraat in de richting Plasa H. Hoyer, via de Loostraat (ter hoogte van de Oranjeschool) naar de Penstraat worden gedirigeerd;
— Vanaf 09.00 uur zal het rijverkeer over de Berg Altena in de richting Julianaplein, via Kaya Geraldin/Gutierez naar de St. Annaboulevard worden gedirigeerd;
— Vanaf 09.00 uur en totdat de optocht voorbij is getrokken zal de Abraham de Veerstraat, die als nooduitgangsweg zal fungeren, vrij van verkeer worden gehouden;

ALGEMEEN.

— Zowel vóór als tijdens de optocht zal er geen publiek worden toegelaten op het viadukt over de Breedestraat (O.);
— De autobushalteplaatsen op de afgesloten weggedeeltes komen te vervallen. Als eindhalte voor Otrabanda fungeert de halteplaats op de westelijke rijbaan van de Weg naar Welgelegen ter hoogte van het J.P.F.-clubgebouw en als eindhalte voor Punda de bushalteplaats op Berg Altena ter hoogte van Kaya Geraldin/Gutierez;
— Op de door de optocht te volgen route is het niet toegestaan voertuigen te parkeren;
— Voornoemde verkeersmaatregelen blijven tot na afloop van de optocht van kracht;
— Eenieder wordt verzocht de door de Politie te geven aanwijzingen in het belang van de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.

Willemstad, 30 januari 1986.
De Commissaris van Politie
C.M. THOMAS.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

HANGLEGKAST oud model fls.60.00 tel.: 74864.

4-DEURS MERCURY Cougar 1981 (full equipped). Inl.: 44750-74282. Prijs.: Naf. 7.895,--.

EEN SAMSUNG 15" kleuren tv, NAf.250,-, tel.: 70464.

TOYOTA COROLLA Liftback 1600, bj. 1979, pr. f.3.500,-, tel.: 672598.

EEN PERSEEL in goede buurt, grootte 900 m², vraagprijs f.30,- per m². Informatie tel.: 673493.

WEGENS VERTREK: wasmachine GE, vol-aut.; kleuren tv Philips 52cm; stereoset incl boxen; bankstel + tafel grenen; tuinmeubels; diverse lampen; pannenset; electr./huish. artikelen; tienerburo etc., etc. Zaterdag 10.00-14.00 uur: St. Michielsweg 4.

PLUCHE SEATCOVERS, nieuw, voor- en achterbank, voor Audi, BMW, Datsun, Mazda e.a.; uitn. puppy's kennel; div. electr- en hand- gereedsch.; werkbank; alumin. trappen; electr. plafondvent., nieuw; electr. airless verfspuit; barbe-Q; Philips tapedeck, moet worden gerepareerd; bloempotten; orch. planten en oppot- materialen; div. andere artikelen. Ala Blancaweg 51, tel.: 78986.

MOOIE RACEFIETS met toebehoren f.260,-, tel.: 79427.

PORCH SALE zaterdag 1 febr. 9-12 uur o.a. buro; kasten; tweepersoonsbed met matras; porchset; stereo- installatie etc. Fergusonstraat 4 (bij Renault Antilliana).

DAIHATSU JEEP f.2.500,-; Suzuki Jeep f.3.500,-; kabai paso fino f.2.000,-. Eind Schuttersweg zijweg Gosieweg.

WEGENS VERTREK: Mazda 626 coupe, bwj. '81; windsurfer Dufour; tv + video- recorder; wasmachine Bosch, 220V; porchset- tafel + 4 stoelen; pantry tafel; strijkplank + strijkijzer; boekenrek; bamboe bijzettafel; tuinstoelen; king sizebed. Inlichtingen: tel.: 70593/75935, Beatrixplein 7.

BOUVIER PUP, teef, 5 mnd. oud, zwart, ras zuiver, f.500,-, Zinkweg 8, tel.: 615895/615188.

EEN WERELDRADIO, 9 banden, merk Philips AL 990; tv color game; intercom; ampère meter; pocketboeken Candlelight, Bouquet en Jasmijn. Alles tegen aannemelijk bod, D. de Wolff, Heraweg 2.

BROMFIETS HONDA MT-5, 2 jr. oud, f.1.200,-, Pimpiriweg 23, tel.: 70511.

DIA- PROJECTOR + tafel + scherm f.150,-; prof. videoset Sony f.3.500,-; Yamaha versterker, 100W f.350,-; Nakamichi cassette- deck f.400,-; cassetterecorder Grundig f.50,-; antieke Franse klok Comtoise f.1.500,-; Ford jeep 1981, 25.000 km f.6.000,-; tafelfan f.35,-; schommelstoel, massief eiken, f.75,-; antiek ijzeren gebruiks- voorwerpen, tel.: 77007.

SURFPLANK MET toebehoren; Peugeot 504 NAf.2.500,-, tel.: 75765.

MANOU ZITHOEK (2 zitsbank, 2 stoelen, 1 draaistoel) f.675,-; salontafel met antiek wagenwiel f.250,-; wasmachine Philips 220V f.350,-; gasfornuis Philips f.225,-; koelkast Philips 110V, 2 jr. oud, f.700,-; stereo- install. Philips f.500,-; schommelrek + glijbaan f.100,-; schommelstoel, blankhout f.80,-; wandrek/boekenkast grenen f.90,-; 1 pers. matras f.60,-; eethoek met 2 stoelen f.150,-; airco, 7.500 BTU f.150,-; kinderfietsje f.20,-. Van Baardewijk, Brakkeput Ariba K32/33 (voorbij Marine Watersportcentrum 1e huis links), tel.: 673008.

FORD CLUBWAGON Chateau, ingericht als kampeerbus, uitstekend voor carnaval; beschadigde Camaro 1968 voor onderdelen; Chopper; jongensfiets; skelter body, Troepiaalweg 22.

3 PORCHSTOELEN (vlindermodel); porchtafel; bankschroef; aquarium, viskom + pompen; electrische schrijfmachine; bottle cooler (nieuw), Troepiaalweg 22.

WEGENS OVERCOMPLEET: antiek kast, vraagprijs f.800,-, tel.: 614072 na 6 p.m.

AUTO MONZA, i.z.g.s., f.3.000,-; generator 3 kw f.850,-, tel.: 79909.

NIEUWE HOOGGELEGEN moderne woning, 3 sl. kamers, badkamer, zitkamer, eetruimte, keuken, voorporch en grote open porch beneden, prijs f.82.000,-, tel.: 79909.

DATSUN SHERRY 1982, in goede staat, vraagprijs f.5.250,-, tel.: 80535.

MAZDA 626, 4-deurs, wit, i.g.s., prijs n.o.t.k., tel.: 73379/671399.

IJSKAST (GROOT) f.250,-; airco f.300,-; strijkijzer, nieuw, f.30,-, Dr. Hugenholtzweg 48.

WOONHUIS eigendomsgrond comfortabele indeling. Bezichtigen 4.00-7.00 n.m. Petroleumweg 16.

Z.G.A.N. BABY zit/ligbuggy f.125,-; zwart/wit tv, klein, f.100,-; witgelakte schommelstoel f.100,-, tel.: 81365.

AUTO TOYOTA Starlet '82 met airco; Toyota Starlet '82 Stationwagon; 1 boekenrek, tel.: 75476.

1 AUTO TEVENS eetstoel; 2 kinder- wagens; 2 bijzet- tafels; 4 tuinstoelen + tafel; 1 orgel merk «Bontempi»; 1 slaapkamerset, tel.: 615161 na 17.00 uur.

WEGENS VERTREK: een mahonie toilettafel, nachtkastje en enige glaswerk, tel.: 623742.

MOTORFIETS SUZUKI GSX 1100 Katana (Nederland), i.z.g.st. Inl. tel.: 44705.

SIMCA CHRYSLER, aut., airco, in goede staat, f.3.000,-, tel.: 648225.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

HUIS TUSSEN f.60.000,- - f.70.000,-, tel.: 80039.

GEVRAAGD: NIKON F-2 of Nikkormat camera, diafragmakoppeling buitenom; wasmachine, tel.: 623603 za. ochtend.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

APPARTEMENT TE Brakkeput Abao. Inl.: tel.: 673570 na 21.00 uur.

KAMER MET bad en wc, eigen ingang, Quarantaineweg 9.

IN GOEDE buurt gelegen ruim gemeubileerd appartement voor alleenstaande dame, f.550,- p.m. incl. water + gas, airco + telefoon aanwezig. Voor inf. tel.: 79414 na 5 uur p.m.

PER 1 FEBRUARI: ruime 2 kamerflat. Inlichtingen tel.: 54556.

PER HALF februari: 3 nieuw afgebouwd, compleet gemeubileerde appartementen, prijs NAf.650,- per maand, borgsom NAf.2.000,-, tel.: 674640.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

VOOR MEERDERE jaren, uiterlijk per 1 juli: woonhuis, min. 3 slaapkamers, tel.: 75250 (vr. en za. 17.00-20.00 uur).

MET SPOED (een liefst ged. gemeubileerde) 2 of 3 slaapk.- woning, in rustige en centraal gelegen buurt, prijs tot f.700,-, tel.: 673876.

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT EEN Franse of Engelse Bulldog reu om een Franse bulldog teef te dekken. Zo spoedig mogelijk opbellen tel.: 44024.

WIJ HEBBEN volop pocketboeken in ons winkeltje. Kom eens snuffelen! Per stuk f.0,50; 3 stuks voor f.1,-. Sentro Ayudo Sosial Kòrsou, Sta. Rosaweg 16, tel.: 75810.

WIST U dat u uw goede kleding bij ons kunt brengen en wij deze op 50/50 basis voor u verkopen? Voor meer inl.: Sentro Ayudo Sosial Kòrsou, tel.: 75810.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

AUDI 3000 S, fuel injection, bouwjaar 1981, 39.000 km, tel.: 45254 tussen 8 en 4 uur.

MOTORFIETS HONDA CB 750F, Af.5.800,-, R.M. Mol, MSK Savaneta.

SIMCA TALBOT 1981, f.2.000,-. Te bevragen: Wayaka 59 t/o vliegveld.

2 JAAR OUDE vaatwasmachine f.500,-; airco 15.000 BTU f.450,-, beide merk Kenmore (Sears), tel.: 24430.

PLYMOUTH VOLARE 1979, airco, automatic, goede staat, f.2.500,-, tel.: 25210.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

2 FURN. APARTEMENT, Dadelstraat 23A + B.

GEMEUBILEERD APPARTEMENT inclusief water, Jupiterstraat 7, tel.: 23023.

HOUSE AND apartment, tel.: 45859.

DIVERSEN ARUBA

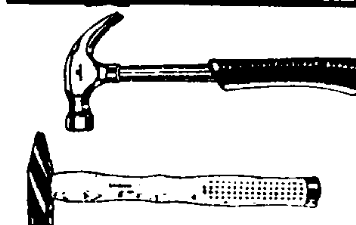
MARINIER, 23 JR., en verloofde zoeken oppashuis van 27/4-27/5. E. Okkema, MSK Sav.

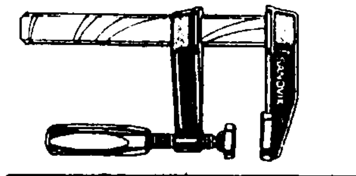

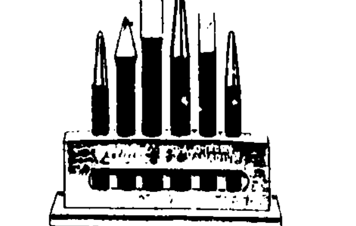

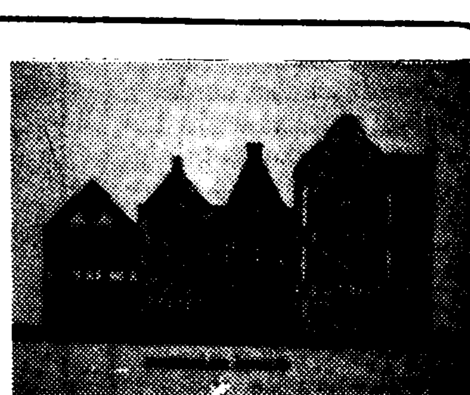

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya Cacique 4.

Na inloopperiode

Kees Fekkes: BBH draait uitstekend

KRALENDIJK — De algemeen manager van het Bonaire Beach Hotel (BBH) Kees Fekkes is tevreden over de gemiddelde bezettingsgraad van zijn hotel. Hoewel BBH gemiddeld nog lang niet zo hoog scoort als Flamingo Beach hotel, heeft Fekkes daar een plausibele verklaring voor en is zeker niet teleurgesteld in de huidige situatie.

Zoals bekend werd na een lange lijdensweg van telkens andere hotelmaatschappijen die het management voerden voor Bonaire Beach hotel, enkele jaren geleden een contract gesloten met de Caledonian Hotel Management (CHM). Vanaf het moment dat Fekkes tot algemeen manager werd benoemd werd er een agressieve politiek gevoerd in de Verenigde Staten, waar het hotel momenteel ook een eigen vertegenwoordigster heeft. Desgevraagd verklaarde Fekkes momenteel ook geen aanleiding te zien om tot spoedige verkoop van het hotel over te gaan. Vorige week bij het werkbezoek van minister president Don Martina merkte deze echter op, dat naar de mening van het huidige kabinet zo spoedig mogelijk getracht moet worden om het hotel te verkopen. Volgens Fekkes is de periode waarin gewerkt kon worden aan een betere opzet van BBH nog te kort geweest. Dat is volgens hem dan ook de reden, dat de gemiddelde bezettingsgraad over het afgelopen jaar niet boven de 54 procent kwam, terwijl het algemeen gemiddelde gerekend naar de drie grote hotels op 74,5 procent lag. Fekkes verklaart dat door het feit dat de overname door de CHM in de maand november geschiedde. De tijd was toen te kort om nog een gerichte campagne te kunnen voeren; terwijl ook de verbouwings- werkzaamheden een voorname rol hadden gespeeld. De eerste twee maanden van dit jaar waren uitstekend voor BBH aldus Kees Fekkes en in januari werd een bezettingsgraad bereikt van 92,7 procent, die in februari zelfs nog werd verbeterd tot 96,1 procent.

Deze eerste twee maanden van het jaar werden door Flamingo Beach hotel en Aqua Habitat niet geëvenaard. Helaas bleken de maanden juli tot en met september wat slappe maanden voor het hotel. Voor de komende periode — momenteel is de bezetting voor BBH ook uitstekend — ziet Fekkes een enorme opbloei. Vooral nu het vrijwel zeker is, dat de Wereldkampioenschappen windsurfen op Bonaire gehouden zullen worden, zullen de maanden september tot en met maart hoogtepunten zijn. De eigenlijke kampioenschappen vallen in de maanden oktober en november, wanneer op Bonaire ook de negentiende Internationale Zeilregatta gehouden wordt.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze lieve man, vader, broer en opa
de heer

Emanuel G. Blomont
op de leeftijd van 81 jaar

Mevr. de Wed.: **Olga Blomont-Bor**

Dochter: **Edna v/d Roest-Blomont echtgenoot en familie**
Zoon: **George Blomont, echtgenote en familie**
Broer: **Horacio Blomont en echtgenote**
Families: **Oldenboom, Bor, Monsanto en verdere familieleden.**

De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 1 februari. Er zal een H. Mis worden opgedragen om 15.30 uur in de Fatima-kerk te Suffisant, waarna de teraarde bestelling zal plaats vinden om 16.30 uur vertrekkende vanuit de Fatima kerk naar de begraafplaats te Sta. Maria.

86,8 procent

KRALENDIJK — Hoewel het al geruime tijd bekend is, dat de gemiddelde bezettingsgraad van Flamingo Beach Hotel (FBH) jaarlijks ongekende hoogte bereikt, werd FBH en algemeen manager Paul Maduro onrecht aangedaan in de Amigoe, die onlangs verklaarde dat het onlangs met veertig kamers uitgebreide hotel op de tweede plaats kwam.

Voor de goede orde: Met een gemiddelde jaarlijkse bezetting van 86,8 procent is FBH uiteraard de grote kampioen onder de Bonaireaanse hotels.

Op de tweede plaats volgt Aqua Habitat met 80,4% en tenslotte BBH met 54%. Het gemiddelde over het afgelopen jaar lag dus op 74,5% en daar stak FBH dat behoort tot het Divi concern dus ruimschoots bovenuit. Ere wie ere toekomt dus!

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen voor het Eilandgebied **BONAIRE**, ingaande **31 januari 1986.**

	verpakking	kleinhandel	consument
Koffie			
NESCAFE			
(classic)	12/2 oz	f. 35.27	f. 3.26
(classic)	12/8 oz	f. 99.03	f. 9.14
(classic)	12/4 oz	f. 59.65	f. 5.51
(silka)	12/4 oz	f. 61.70	f. 5.70
(brava)	12/4 oz	f. 61.70	f. 5.70
(decaf)	12/2 oz	f. 38.65	f. 3.57
(decaf)	12/4 oz	f. 70.00	f. 6.47
Babyvoeding			
NESTUM			
(5 cereals)	24/280 gr	f. 72.92	f. 3.36
(rice)	24/300 gr	f. 72.92	f. 3.36
(3 cereals)	24/227 gr	f. 72.92	f. 3.36
Babymelkpoeder			
LACTOGEN	24/454 gr	f. 93.60	f. 4.47
Melk in blik			
IDEAL (ongesuikerd)	24/410 gr	f. 20.09	f. 0.92
NESTLE (gesuikerd)	48/397 gr	f. 43.04	f. 0.99
(gesuikerd)	72/113 gr	f. 28.76	f. 0.44
FRIESCHE VLAG			
(gesuikerd)	48/397 gr	f. 38.73	f. 0.90
(gesuikerd)	120/78 gr	f. 27.44	f. 0.25
Melkpoeder			
FRIESCHE VLAG	24/454 gr	f. 53.14	f. 2.39
(instant)	6/1800 gr	f. 56.38	f. 10.15
Spijsolie			
ZETA DUSHI			
(veg. oil)	24/16 oz	f. 37.54	f. 1.69
(veg. oil)	12/24 oz	f. 25.53	f. 2.30
(veg. oil)	8/48 oz	f. 30.63	f. 4.14
(veg. oil)	6/1 gln	f. 47.90	f. 8.62
CORNOLA (corn oil)	24/16 oz	f. 39.42	f. 2.72
(corn oil)	12/24 oz	f. 26.90	f. 2.42
(corn oil)	8/48 oz	f. 32.47	f. 5.14
(corn oil)	6/1 gln	f. 51.61	f. 9.29
Suiker			
DOMINO (wit)	12/5 lbs	f. 21.20	f. 1.91
(wit)	30/2 lbs	f. 25.79	f. 0.92

» stockmarket « NEWS

CLOSING MARKET COMMEMT JANUARY 30, 1986.
The best gains of the day were seen in the first half hour of trading as the Dow Industrials posted better than a point gain. After this the market traded sideways until mid-session when a decline began. The Dow Jones Industrial average closed at 1552.18 down 6.76 points. Despite the decline advancing issues out numbered declining issues by an 8 to 7 ratio. Volume was about 125 million shares. The Transportation average was down over 10 points as airline and trucking stocks were hit with profittaking. Some large gainers included Standard Pacific, Plessey, Sheller Globe and Learonal. Some large losers included Cigna, Heilig Meyers, Carpenter Technology and Calfed. After a sharp rally off the 1500-1510 area the Djia is pulling back. Would look for further consolidation before another attempt to move higher.
E.F. HUTTON RESEARCH.

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	1,4210	JapYen	[illegible]
GermanM.	42,12	CanD.	[illegible]
Gold	349,50	Silver	[illegible]

AMSTERDAM TODAY JANUARY 31,1986.

Akzo NV	159,40	Ned.Lloyd	192,[illegible]
Berkel	38,70	Philips	61,20
BosKalis	15,90	Robeco	84,[illegible]
Cred.Lyon	106,50	Rolinco	73,70
Ennia	110,00	Royal Dutch	167,50
Fokker	78,50	Smit Intl.	4[illegible]
Gist.Broc.	269,00	Telegraaf	309,
Heineken	200,50	Unilever	378,5[illegible]
KonPap.	137,70	Verto	81,[illegible]
KLM	61,00	V.N.U.	289,[illegible]
Meneba	126,00	Westhaven	364,[illegible]
Naarden	57,00	West.Utr.	36,[illegible]
Nat.Ned.	81,30	Index	250,4[illegible]

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache Corp.	1[illegible] 1/2	unch	IBM	14[illegible]	[illegible]	[illegible]
Big Three	25 5/8	+ 7/8	ITT	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Burroughs	66 7/8	- 1 7/8	Lone Star Ind.	30 3/8	+	1/4
Campbell RL.	21 3/4	- 1/8	McDonalds	78 1/8	-	3/4
Chrysler	45 3/8	- 1 3/8	NCR	42 1/4	-	1 3/8
CocaCola	82 5/8	- 3/8	Pantry Pride	9 7/8	-	1/8
Digital Eqm.	152 1/8	- 7/8	Pepsico	[illegible]	+	[illegible]
Dupont	64 1/2	- 3/8	PPG Ind.	48 3/4	+	1/2
East.Kodak	48 1/8	+ 1 1/4	Ramada Inns	8 1/8	+	1/4
Foster Wheeler	12 7/8	- 1/8	Revco	26 1/2	-	1/4
Gen.El.	68 7/8	- 7/8	Seagram	4[illegible] 3/4	-	3/8
Genl.Dynamics	71 1/4	+ 1/2	Texas Instr.	1[illegible]	-	1/4
Georgia Pac.	26 1/4	- 3/8	TRW Inc.	95 1/8	-	[illegible]
Genl.Motors	74	- 1 1/8	United Airl.	55	-	7/8
Gould	26 1/2	+ 1/8	Union Pac.	49 3/4	-	1/4
Great Nrth N.	43 3/8	+ 1/4	United Techn.	46 3/4	+	5/8
Gulf & West.	51 3/4	- 3/8	Unocal.	23 3/8	-	1/4
Hilton Hotels	62 1/2	+ 1/8	Warner Lamb.	47 1/2	-	1/2
Homest.M.	26 1/2	unch	West.El.	44 1/2		[illegible]
Hutton	41 3/8	+ 2 3/8	Williams Cos	23 3/8	+	1 [illegible]

DOW JONES
Industrials 1552,18 - 6,76
Transportation 745,01 - 10,57

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 113,86 - 1,32
Precious Metals 78,44 - 0,06
REUTER.

KRALENDIJK — Vorige week herdacht de heer Gladys Candido Scherptong het feit dat hij vijfentwintig jaar geleden in dienst trad bij de overheid.

In al deze 25 jaar werkte Scherptong bij de telefoondienst, die twee jaar geleden werd omgedoopt tot Telbo N.V. Afgelopen woensdag bood het de heer Scherptong een heildronk aan, waarbij de gebruikelijke enveloppe uiteraard niet vergeten werd. Waarnemend gezaghebber Avelino Cicilia herdacht in een toespraak het werk dat Scherptong had verricht in al die jaren.

Op de foto het moment dat de gezaghebber de jubilaris de enveloppe met inhoud overhandigt in het bijzijn van enkele familieleden en (geheel links) het waarnemend hoofd van de interne dienst Alipio Goeloe en eilandssecretaris mr Frits Goedgedrag.

Familie krijgt 92 miljoen dollar terug

BUENOS AIRES — De regering van Argentinië heeft besloten de familie van de verdwenen bankier David Graiver 92 miljoen dollar terug te geven als mede 40 bezittingen, die de militaire regering geconfisceerd had omdat men vermoedde dat hij banden onderhield met de guerrilla. Waarschijnlijk is David Graiver omgekomen bij een vliegtuigongeluk in Mexico.

Het militaire regime dat van maart 1976 tot december 1983 regeerde beschuldigde Graiver van samenwerking met en financiële steun aan de guerrillabeweging Montoneros. Zijn bezittingen vervielen aan de staat. Later evenwel werd de familie door de rechtbank vrijgesproken.

Met de teruggave van de bezittingen komt een einde aan een veelbesproken onderwerp.

Psychologische test afgeschaft

Nieuwe toelatingsprocedure voor de scholengemeenschap

KRALENDIJK — Naar aanleiding van de vele kritiek die al jaren wordt geuit op de omvangrijke toelatingsprocedure voor leerlingen die van de basisschool een vorm van voortgezet onderwijs gaan volgen, is er een onderzoek verricht naar de betrouwbaarheid van de gecoördineerde proefwerken en de voorspellende waarde van alle adviezen. Op grond van de resultaten van dit onderzoek is door het schoolbestuur van de SGB besloten de zogenaamde psychologische test af te schaffen.

Bij de toelating van basisschoolleerlingen tot de SGB blijven dus nu over de taal- en rekentoets en het advies van het schoolhoofd. De toelatings commissie op Bonaire heeft nu besloten om zo objectief mogelijk te werk te gaan en wil het gemaakte werk zo uniform mogelijk beoordelen. Daarom zullen de door de basisschool leerlingen gemaakte toetsen niet meer door de leerkracht zelf nagekeken worden, maar zal het werk centraal gecorrigeerd worden. Niet alleen zullen daardoor de resultaten sneller klaar zijn, maar dit komt bovendien de verwerking van de resultaten ten goede. Nu zullen bovendien in het bijzijn van de betreffende leerkrachten directe beslissingen genomen kunnen worden die rechtstreeks de belangen van de kinderen dienen.

Naar de Amigoe heeft vernomen zullen ook dit jaar de ouders weer enige medezeggenschap krijgen over de vorm van onderwijs waarin hun kind geplaatst wordt. Bovendien kan en mag er bezwaar gemaakt worden door de ouders indien men het op bepaalde gronden niet eens is met de afdeling waarin het kind is geplaatst. Er wordt een speciale toelatingscommissie in het leven geroepen die speciaal aandacht zal besteden aan twijfelgevallen. Waar een discrepantie is tussen het advies van het schoolhoofd en de uitslagen van de test, kan door deze commissie een beslissing genomen worden. In de toelatingscommissie hebben directeur en adjunct directeuren van de SGB en een vertegenwoordiger van de schoolbesturen zitting. Voorts zijn er enkele vertegenwoordigers van de afdeling onderwijs die een adviserende stem hebben.

Zoals bekend is het op de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) mogelijk sedert begin van dit schooljaar ook de topklassen van de havo te volgen. Voorheen konden de leerlingen slechts drie jaar het havo onderwijs volgen en werden verder verplicht hun studie af te ronden op Curaçao of Aruba. Dat is nu niet meer nodig. Kinderen die geschikt zijn voor het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) kunnen als zodanig geen advies krijgen, aangezien die vorm van onderwijs op Bonaire niet voorkomt. Het grootste gedeelte van de leerlingen zal onderwijs volgen in de brugklas. Daar zijn in ondergebracht de havo (hoger algemeen vormend onderwijs), de mavo (middelbaar algemeen vormend onderwijs) de lbo (lager beroepsonderwijs) de EHO (eenvoudig huishoudonderwijs) en de LTO-p (eenvoudig technisch onderwijs) zijn speciaal bedoeld voor de leerlingen die het normale programma niet kunnen volgen.

Om de leerlingen van de basisscholen en zo goed mogelijk beeld te geven van de mogelijkheden in het voortgezet onderwijs, zullen in de maanden februari en maart kennismakingsbezoeken afgelegd worden bij de SGB; op het moment dat de taal- en rekentoetsen achter de rug zijn, zal er in de maand mei weer een oriënteringsbezoek plaatsvinden, waarbij de basisschool leerlingen dan ook een aantal lessen kunnen bijwonen.

Op 19 juni van dit jaar zullen de ouders worden ingelicht over de vorm van onderwijs die het best past bij hun kind. Voor 23 juni kunnen de ouders dan bezwaar aantekenen indien zij het met de beslissing niet eens zijn.

Uranus dag heeft 17 uur

WASHINGTON — Uit gegevens die de Amerikaanse ruimtesonde Voyager 2 heeft verzameld is gebleken dat op de planeet Uranus een dag bijna 17 uren telt. De berekeningen wijzen op een dag van 16.8 uur, eventueel met een afwijking van 0,3 uur, zo heeft het laboratorium voor straalaandrijving n Pasadena bekendgemaakt. Bij waarnemingen vanaf de aarde konden de astronomen tot dusver slechts een Uranus-dag van tussen 16 en 24 uur berekenen.

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
Faculteit der Rechtsgeleerdheid

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen organiseert in het kader van het Nos Futuro-projekt, een studiedag, getiteld:

"DE GEVOLGEN VAN DE STATUS APARTE VAN ARUBA VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN"

Aan de orde zullen komen bedoelde gevolgen op het gebied van de Staatsrechtelijke Struktuur, het Deviezenverkeer, het Fiscaalrecht, het Notariaat, de Economische Samenwerking en de Rechterlijke Organisatie.
Als spreker en panellid zullen optreden de heren K. Bongenaar, R. Martha, D. Leo, R. Tchong (Aruba), M. Alexander, K. Abraham en R. Pietersz.
De begintoespraak zal worden gehouden door de heer Ir. D.F. Martina, de eerste Minister-President in deze nieuwe constellatie.
Plaats : **Aula U.N.A.**
Tijd : **Zaterdag 1 februari a.s. van 9.00 - 16.45 uur**

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de Administratie van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (mevr. H. Matroos).
Betaling van NAf.30,- (inklusief lunch, koffie, cocktails) kan geschieden via Maduro & Curiel's Bank N.V., rekening no. 881341 A.B.N. Bank, rekening no. 13-39-826, Giro, rekening no. 545848.

Universiteit van de Nederlandse Antillen
University of the Netherlands Antilles
Universidad de las Antillas Neerlandesas

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 31 JANUARI 1986 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.23	1.25	1.27
PND STERLING	2.46	2.515	2.575
NED GLD	65.58	66.30	67.10
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	87.62	88.34	89.14
FR FRANCS	23.12	24.22	24.92
DUITSE MARK	74.22	74.94	75.74
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.77	1.07	1.13

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 31 JANUARI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	101.13
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.50
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.53
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	109.75
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	102.94
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	103.80

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 9.13%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

WEEKEND

Barbados

Propects for Port look good

Cruise- tourists shopping in Bridgetown.

Bridgetown, Barbados, CANA -- Barbados is steaming ahead with a modernisation plan to make this tourist destination the leader for shipping business in the Eastern Caribbean.

Operations at the lone Bridgetown seaport are being computerised, providing a financial and cargo information system to the Port Authority and all Port users.

A seven million dollar (one Bdos dollar- 50 cents US) project to introduce a container handling Gantry crane next year is seen as an important step to improve productivity.

Work is also under way to resurface land and increase space allocated for containers, which were 70 per cent of all cargo handled last year.

Major reconstruction programmes include a customs and tourist arrivals hall, expected to be completed by January. There are plans to construct shopping boutiques and offices at the adjoining shallow draft area.

Development of this facility is aimed at giving a boost to popular west and south coast trips and parties on pirate- styled ships that are based in the harbour.

"Although we are a small island when tourists come here they have a number of attractions that they can participate in," says Prime Minister Bernard St John.

"We just must have good facilities for them."

There were declines in tourist arrivals at the Port and shipping business generally last year.

Tourist arrivals by sea (long stay arrivals) dropped to 3 810 in 1984 from 4 324 the previous year.

Cruise ship passenger arrivals were down from 102 519 persons in 1983 to 99 166 last year.

Total tonnage transiting the Port last year was down by 14 per cent to 681 706 tonnes. The Port Authority said the decline in business reflected the depressed level of regional trade.

Operation profit at the Port before corporation tax was 550 000 dollars in 1984 compared with 2.5 million dollars in 1983.

The Authority reported that despite the fall- offs it had been able to maintain the viability of its operations by introducing minor rate adjustments at the start of last year and controlling expenditure more effectively.

General Manager Peter Parker *said the future long term prospects for the Port were good.*

"I think that the prospects for the country's economy are good. The economy is showing signs of turning around," he told Cana.

Barbados is located in the Atlantic roughly 100 miles east of the winding chain of Eastern Caribbean islands. It is strategically placed to serve as the main port of the archipelago and handle shipping between individual territories and metropolitan countries.

The Port offers a 24 hour service to vessels with a draught of up to 9. 60 metres and can provide confirmed berths for three tourist liners.

Barbados is being promoted by its tourist board as an ideal port for Fly- Cruise operations.

Under the arrangement passengers using Fly- Cruise charters can transfer from the Bridgetown Port to the Grantley adams International Airport or vice versa in a smooth operation with a minimum of delays.

Transit passengers are processed without Customs and, or Immigration checks.

Under the system, Barbados Immigration Officers can be sent *ahead by air to* meet the vessel in the Port before Barbados, and sail back to Barbados, thus clearing all landing passengers enroute, according to Immigration regulations.

The United States- based Ocean Cruise Lines which operated a fly-cruise operation last winter season reported much succes carrying 5 000 passengers on its weekly cruises to six Caribbean destinations originating and ending in Barbados.

The company plans to double this number in the coming season by adding a second luxury liner.

The Port is situated just 1.5 kilometres outside the main shopping area and capital, Bridgetown.

During a recent tour of the Port facilities St John stressed the importance of the cruise ship business.

"...it is vital to be complementary to the cruise ship business," he said.

New construction and provision of modern equipment under government's five- year development programme ending in 1988 reflect the upsurge in containerised business over the years.

The plan said the container park of approximately 30 700 square metres was already operating at maximum capacity and current resurfacing and paving was intended to allocate another 9 000 square metres.

The Authority earlier this year was presented with a Port development study financed by the Canadian International Development Agency (CIDA) which makes recommendations for upgrading the facility over the next five years. ●

European currencies, and the recovery of the economies of the industrialised nations, there has been an increased demand for holidays throughout the world.

With the competitive prices St Lucia was offering, he adds, the island has reaped the benefits and filled its nearly 2,000 hotel rooms.

Stewart continues: "We are even in the position where we can perhaps use the forbidden word 'profits.' This is probably the first time our bankers, creditors and owners have heard this peculiar word in about five years and therefore, for most of us, particularly our creditors, the short- term prospects are reasonably good."

In fact, several hotels have renovated and upgraded their facilities for the upcoming season. A major job has been done to the 256-room former Halcyon Days Hotel, at Vieux Fort, south of Castries, which has been bought over by the International chain, Club Med Inc.

The hotel was purchased earlier this year ending a long period of trying economic times which started in 1974 when its original owners, the British consortium, Court Line, went into bankrupcy.

The 95- acre resort has been completely redecorated and re-equipped to meet Club Med's unique "natural holiday" requirements, where emphasis is on the privacy of "members" and there is limited hotel staff.

Only part of the hotel will be in operation when it re- opens December 21 with an intake of 512 "members". Over the next two years, Club Med plans to continue remodelling the property to bring it up to its required standards. When completed it will resemble an elegant Regency- style resort with a strong emphasis on recreational facilities for its "members".

One of the most significant additions to St Lucia's tourist plant this season will be the opening next month of the first phase of an EC7.5 million dollar cruise ship duty- free shopping complex in the Castries harbour.

The Pointe Seraphine complex, as it is called, is intended to redress a recent major slide in cruise ship traffic to the island, which resulted from inadequate berthing and shopping facilities for sea-travelling tourists. Cruise ship calls have fallen dramatically over the years from the 1980 high of 149 to as low as 68 in 1983.

Financed by the Caribbean Development Bank (CDB), the Pointe Seraphine project is being acclaimed even in official circles here as an "ambitious" undertaking in comparison to duty free shopping facilities in the other small Caribbean countries.

When finally completed, around mid- 1986, it will comprise two cruise ship berths, a tender jetty, 24 duty free shops, a ground transportation terminal, tourist offices, customs, immigration and foreign currency services, as well as a modern restaurant capable of seating 100.

The goverment's plans also call for the construction of a local craft market adjacent to the complex.

Two new airline services also coincided with the winter season. the Trinidad- owned BWIA started a scheduled weekly service connecting St Lucia with the important European cities of Frankfurt (Germany) and Zurich (Switzerland) using jumbo jets. On December 19, the airline will also begin to fly the St Lucia- Boston route.

And from December 14 Air Canada began connecting St Lucia to Toronto once weekly with wide bodied 767 jets. The airline previously operated a charter programme here.

Says John Buchannan, Air Canada's District Manager based in Barbados: "Air Canada is pleased to add St Lucia to its vast worldwide system, which includes 12 other Caribbean and Southern Atlantic countries."

It means that St Lucia is now being served on a scheduled basis by two major airlines (the other is BWIA) out of the important Canadian market which, before the recession, accounted for some 35 per cent of all tourist traffic to the island.

The new services represent some of the best news that the industry has received this season. In the past, the need for new flights, like the need for increased spending power to promote the industry overseas, had stood out among the most critical problems plaguing St Lucia's tourism.

The latter seems a long way from resolution. According to outgoing Director of Tourism, Miss Maria Laville, het three- year stint here has been "difficult at times because we have not always had the resources in terms of staff and finance" to do the essential things.

Adds Dominica- born Laville: "Sometimes when I knew it was necessary to do certain things overseas, the money just was not there. Take the situation in Canada. Here is a market that needs to be paid attention to. It is traditionally a winter market, but a market with potential just the same.

"But we have not paid it the attention that we should because of our financial limitations. With Air Canada coming in, there will obviously be some promotion by the airline itself which will help us, but we ourselves (the Tourist Board) need to step up our work in Canada and we cannot do so without the necessary funding."

The government has been under constant criticism from tourism officials and sections of the local media over its low level of funding to the Tourist Board. It claims that its meagre resources do not allow for anything more than the EC2 million dollars it spent on the industry in both administrative expenses and promotion last year.

As a result, much of St Lucia's promotion in the major markets of North America and Europe has been left to the local hotels, foreign tour operators and just about anyone with a stake in the industry.

Two years ago, in a move aimed at raising additional funds for tourist promotion, the government accepted a recommendation of the Hotel Association that hotel occupancy taxes (which are paid to the government) be increased by one per cent, the intention being that the increase would be passed on to the Tourist Board to enable it to finance its promotional programmes.

But according to Steward, none of this money has found its way to the Board. He adds: "We know we have one of the finest products in the world to offer tourists, but unless we go out and tell them about it, they will never know what they are missing.

"The importance of the industry must be realised by the people who control the government purse-strings. Just as there can be no bananas without fertiliser, there can be no tourism without promotional funds."

Still, St Lucia is projecting a record winter - in fact the best ever.

Stayover arrivals for this calendar year are expected to be around 94,000 compared with last year's 87,000, while cruise ship arrivals are expected to show a slight increase over last year's 37,200.

According to Laville, both the coming of Club Med and the opening of the Pointe Seraphine will give the industry an extra shot- in-the- arm this season. The latter, she said, would provide visitors coming here with something they never had before: good duty- free shopping and better berthing facilities for cruise ships.

She said St Lucia had already notified cruise ship companies of the new facility and as a result a number of lines would be coming to the island for the first time this winter.

As to the future, Laville believes St Lucia must continue to work towards improving what it offers the visitor because, she says, the local industry has already reached its maximum point in terms of the number of visitors it can accommodate.

She says: "there is room for new hotels and for additions to existing properties, but even here, there is a maximum level that the island should not try to go beyond, because it could easily get into a lot of difficulty." ●

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
VRIJDAG
31 JANUARI 1986

Lee Iacocca de carrière- maker met benzine in de aderen

(zie blz. 8 & 9)

1961-1986
25 jaar
Junior Chamber of Curaçao

Duizenden en duizenden auto's rijden door een moderne stad. In Amerika is een van de grote mannen achter de autobouw Lee Iocacca, de carrière- maker met benzine in de aderen. Over hem leest U op blz. 8 en 9.

In Engeland legde op 9 januari jl. de minister van Defensie Heseltine zijn functie neer. Is de tijd van premier Thatcher aan het wankelen? Zie daarvoor blz. 2 en 13.

De Junior Chamber of Curaçao viert zijn vijfentwintig jarig bestaan (blz. 4) en het schoolonderzoek met zijn verplichte boekenlijst voor eind-examen- kandidaten nadert met rasse schreden (blz. 5).

Hierover en over andere zaken leest U in de aflevering van deze week; veel lees- en kijkgenot toegewenst met Ñapa, de toegift van de Amigoe.

Commentaren uit andere kranten

An Added View

De verrassing in de politiek

IN 1959 VERSCHEEN, aan het einde van het tijdperk van de Republikeinse president Eisenhower, in Amerika een politieke roman, die de bestsellers- lijst maandenlang haalde. Het was Advise and Consent van de politieke verslaggever Allen Drury en het boek behelsde de lotgevallen van een kandidaat voor het ministerschap van Buitenlandse zaken, die uiteindelijk schipbreuk lijdt in de Amerikaanse Senaat. Aan het eind van het boek is er een nieuwe held opgestaan, de tot dan toe bleke vice-president. Hij voert een gesprek met de arrogante Sovjet-ambassadeur. Het tijdsbeeld moeten we daarbij niet vergeten. Van president Eisenhower ging weinig meer uit en de Russen hadden de Spoetnik gelanceerd, waarmee zij nummer één in de ruimte waren.

De nieuwe held zet de Rus op het verkeerde been door losjes op te merken: „Wat zou u ervan zeggen als de president naar Peking vloog en een overeenkomst sloot met de Chinezen?" Alweer het tijdsbeeld: China had net de grote sprong voorwaarts achter de rug en in het Westen bestond nog nawelijks het vermoeden dat de Sovjet-Unie en communistisch China geen eensgezind blok vormden. In elk geval: de woorden van de nieuwe held doen de Russische ambassadeur verbleken en binnen enkele uren ligt er een zoetsapig telegram uit Moskou om de ruimterace te bespreken in Genève.

De boodschap van Drury is dat het element verrassing soms onmiskenbare voordelen biedt in de buitenlandse politiek. Aan dat verrassings- element voldoen de maaregelen van de Amerikaanse president Reagan tegen Libië — het afkondigen van economische sancties — allerminst. Er is meteen op gewezen dat sancties sinds het continentaal stelsel, waarmee de Franse keizer Napoleon I Engeland op de knieën hoopte te dwingen in de vorige eeuw, niet hebben gewerkt. In dit geval hebben de Westeuropese bondgenoten het volstrekt laten afweten. Ook de Amerikaanse publieke opinie bleek duidelijk teleurgesteld door de omvang van de maatregelen van de president.

De Libische leider Gadaffi kan gelden als de meest vooraanstaande vertegenwoordiger van het Amerikaanse vijandbeeld in het tijdperk van president Reagan. Wat dat betreft heeft hij ayatollah Khomeini opgevolgd. Gadaffi's portret stond op de voorpagina van veel grote internationale weekbladen en op de voorpagina van het blad Newsweek staat hij samen met president Reagan, de man die hij zo graag eens in zijn tent zou ontvangen. Het is niet precies duidelijk wat Gadaffi te maken heeft met de terroristische overvallen op de vliegvelden van Wenen en Rome, eind vorig jaar. Maar gevaarlijk is hij, alleen al door de mate waarin hij een vluchthaven biedt aan niets ontziende terroristen zoals de Fatah-voorman Abdoe Nidal.

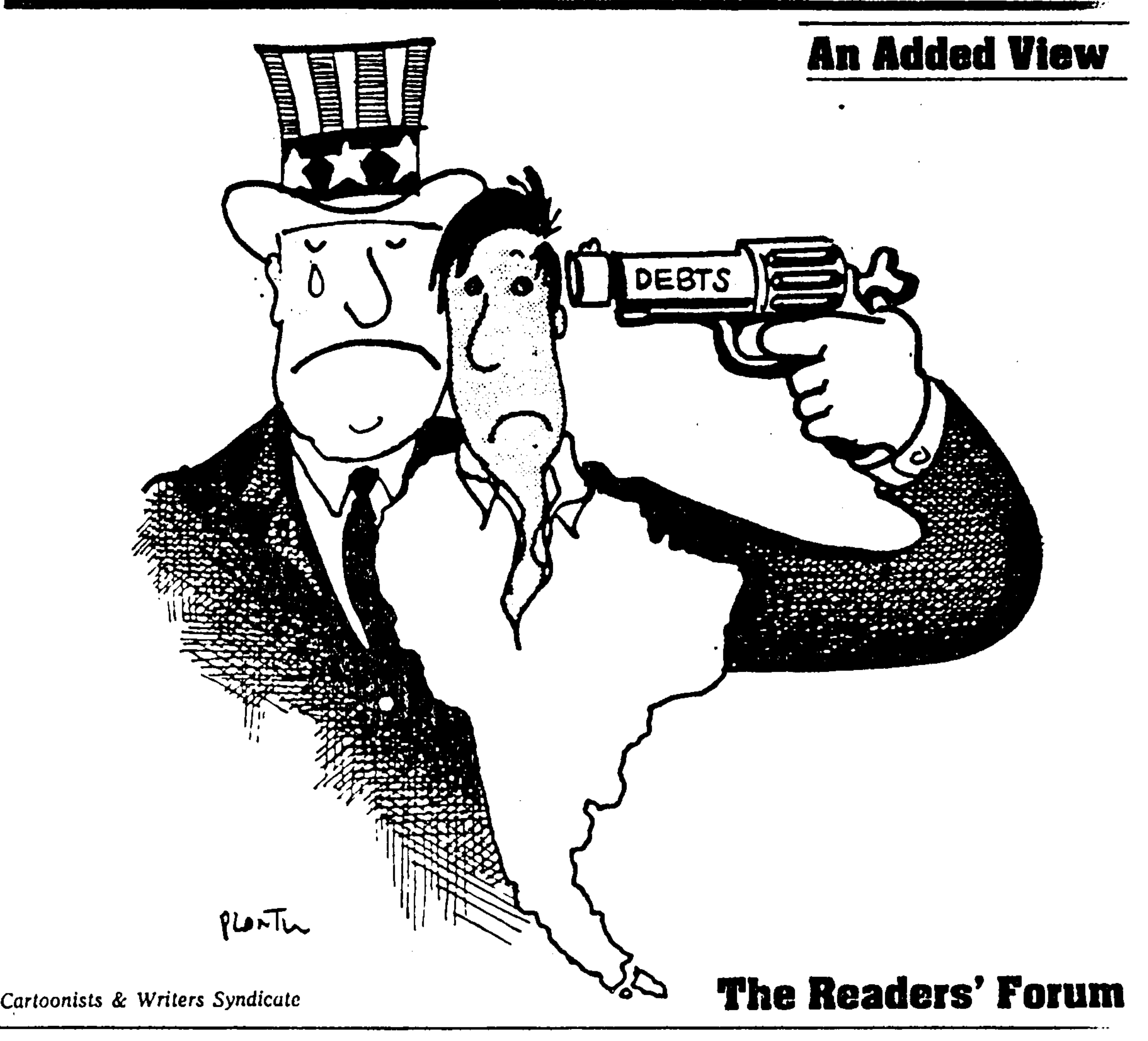
In de weekbladen wordt veel gezinspeeld op mogelijke militaire maatregelen tegen Gadaffi. Het ontbreken daarvan heeft geleid tot oproepen van Amerikaanse politici en publicisten om de Libische leider te elimineren. Groot is de frustratie ook over de houding van de Europese bondgenoten. Er wordt aangedrongen op economische maatregelen tegen West-Europa, waarbij wordt vergeten dat het de president al moeilijk genoeg zal vallen om zijn 1500 landgenoten die in Libië werken, inderdaad te bewegen naar hun vaderland terug te keren. Zo bezien heeft Gadaffi nog niet zo slecht geboerd in de afgelopen tien dagen. De Arabische Liga, over het algemeen niet zijn grootste vrienden in de Arabische wereld, verzette zich ditmaal unaniem tegen de Amerikaanse druk die op hem wordt uitgeoefend. Bovendien gaf hij een aantal persshows voor westerse media, die hem vooral moesten afschilderen als een gematigd man en huisvader.

De internationale politiek bevat soms meer mijnenvelden dan in een roman kan worden vermoed. Zo is er het feit dat het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken bekend heeft gemaakt, dat de terroristen die verantwoordelijk waren voor de barbaarse aanslagen op de vliegvelden van Rome en Wenen hun opleiding hadden gekregen in de Beeka- vallei, het onder Syrische controle staande broeinest van terrorisme in het verscheurde en ongelukkige Libanon. Amerika's minister Shultz van Buitenlandse zaken heeft ook bevestigd dat er een Syrische connectie bestaat naast de Libische. Wel heeft hij daaraan toegevoegd dat het niet zeker is dat het regime van president Assad in Damascus hier weet van heeft gehad.

Sinds de Syrische president Assad vorig jaar heeft bemiddeld om een op de luchthaven van Beiroet gegijzelde Amerikaanse vliegtuig- bemanning vrij te krijgen, is de sluwe Syrische leider geschrapt van het Amerikaanse lijstje van beschermers van terroristen. Maar het Syrische regime zendt bewust zelfmoordenaars af op Israëlische doelen en gaat op dit gebied ongetwijfeld systematischer te werk dan de Libische leider Gadaffi. Zo bezien valt er nog een les te trekken uit Drury's roman Advise and Consent. Het gaat er niet alleen om de tegenstander te verrassen, maar ook om het moment waarop men dat doet en wie de tegenstander is.

De Amerikaanse president, die een wereldomvattende bestrijding van het terrorisme wenst, dient zeer omzichtig te werk te gaan als het om Syrië gaat. De Amerikanen hebben al in 1983 kennis gemaakt met de macht van Syrië in een land als Libanon. Met name in het Midden-Oosten dient voorzichtig, zeer trefzeker en nauwkeurig te worden geopereerd. De vroegere Amerikaanse president Theodore Roosevelt sprak in zo'n geval woorden in de trant van: Spreek zachtjes, maar zorg dat je een flinke stok bij je hebt... Het betrekkelijk gematigde Amerikaanse optreden nu tegen Gadaffi, gepaard gaande met felle beschuldigingen, demonstreert de kloof tussen het denken over en het handelen jegens antagonisten van supermogendheden in de internationale politiek. ●

SOETENHORST

Cartoonists & Writers Syndicate

The Readers' Forum

De willekeur van Thatcher

De manier waarop Michael Heseltine zijn ontslag als minister van Defensie uit het kabinet van premier Thatcher heeft toegelicht, demonstreert hoe willekeurig de eerste minister in Groot-Brittannië te werk kan gaan. Bovendien heeft Heseltine de regel gebroken dat het kabinetsberaad geheimen bevat, die pas na dertig jaar mogen worden onthuld. Wat dat betreft is illustratief wat er is gebeurd met de memoires van de Britse premier Winston Churchill over de oorlogsjaren 1939-1945. Zij verschenen vanaf 1948 en omvatten zes delen. Churchills oorlogs- herinneringen waren uitdrukkelijk niet gebaseerd op officiële documenten, maar de premier had van alles, bij voorbeeld over zijn briefwisseling met de Amerikaanse president Roosevelt, zelf aantekeningen gehouden. Die notities vormden de basis voor zijn memoires, die overigens in tien delen in Nederland zijn verschenen bij Elsevier, in een vertaling van Floris Bakels, zelf schrijver van schrijnende oorlogs- herinneringen, Nacht und Nebel.

De Engelse historicus A.J.P. Taylor heeft vastgesteld dat Churchills memoires niet hadden kunnen verschijnen als hij die aantekeningen niet had gemaakt. Omdat het om persoonlijke notities ging, gold hiervoor niet de wet, met alle beperkingen van dien. Kortom, zonder die aantekeningen had de voormalige journalist en latere staatsman Churchill niet tijdens zijn leven zijn herinneringen aan de eerste helft van de jaren veertig kunnen publiceren, want de wet van Europa's oudste democratie — zoals Engeland wel wordt genoemd — legt hier sluiers van geheimzinnigheid op.

Iets dergelijks is gebeurd met de dagboek- aantekeningen van de Britse oud- minister Richard Crossman, waaruit het Engelse zondagsblad Sunday Times in 1975 enkele uittreksels heeft gepubliceerd. De dagboeken van deze begaafde schrijver, die van 1964 tot 1970 minister is geweest, gaven het reilen en zeilen van een Brits kabinet in de jaren zestig weer. Geheimen bevatten ze feitelijk niet, laat staan staatsgeheimen. Toch stond de wet in eerste instantie publicatie, in welke vorm dan ook, niet toe. Eén van de uitvoerders van Crossmans testament, Michael Foot, was inmiddels zelf minister geworden en weigerde de wens van zijn dode vriend Crossmann om de dagboeken te publiceren uit te voeren.

Na rijp beraad en een uitvoerig juridisch steekspel publiceerde de Sunday Times uittreksels, die vooral inzicht boden in de Britse economische politiek uit de jaren zestig en in de grote macht van de Britse premier, in dit geval Harold Wilson. Over de positie van de Britse premier heeft Crossman zelf opgemerkt: 'Hij kan nu makkelijker een opponent in zijn eigen partij verdelgen dan welke Sovjetleider ook in staat is iemand die zich tegen hem verzet te ontslaan'.

Een almachtige premier en sluiers van geheimzinnigheid in Europa's eerste democratie. Dat heeft niet kunnen verhinderen dat Michael Heseltine enkele tippen van die sluiers heeft opgelicht. Hij is in opstand gekomen tegen zijn meesteres, de Britse premier Margaret Thatcher in de zaak van de in nood verkerende Britse helicopterfabriek Westland. Heseltine wil dat een reddingsoperatie wordt ondernomen via een Europees consortium, de premier vindt dat de aandeelhouders zelf moeten beslissen. Voordat Heseltine zich ging inzetten voor het Europees consortium, lag er al een aanbod op tafel om Westland te redden van de Amerikaanse Sikorsky- fabriek.

Heseltine heeft premier Thatcher er van beschuldigd dat zij geen discussie over dit onderwerp in het kabinet wilde. Zijn protesten hiertegen werden niet in de notulen van de ministerraad opgenomen, omdat de premier dat niet nodig vond. Volgens Heseltine gaat het hier om een ongehoorde fout, een fundamenteel grondwettelijk kernpunt. Hij verwijt de premier ook misleidende informatie te hebben gegeven namens de regering. Geen geringe beschuldigingen van een man die zich zes jaar lang een trouw en enthousiast paladijn van mevrouw Thatcher heeft getoond. Ditmaal wenste hij niet langer het lijdend voorwerp te zijn van een 'schreeuwpartij' van de premier, die zo haar wil doordrijft.

Het is nog maar de vraag of Heseltine nu het einde van het tijdperk Thatcher heeft ingeluid. De Britse premier is nooit voor een kleintje vervaard geweest en is op haar best als haar positie bedreigd wordt. Het is ook veel te vroeg om Heseltine uit te roepen tot haar opvolger bij volgende verkiezingen in Groot- Brittannië. Maar hem kan niet de moed worden ontzegt afstand te hebben genomen van een commandolijn in het Britse kabinet, die verdacht veel lijkt op wat met een griezelig Duits woord kadaverdiscipline wordt genoemd. ●

SOETENHORST

FAMILY SAILING ADVENTURE

By Fiona Mc Call and Paul Howard

128

She smokes cigars, drinks rum and as a teenager helped lay the foundation stones of a more than century- old church.

She's Maria da Purificacao and she's 128 years old.

We met het during our five- day, 952- mile commercial boat trip aboard ENASA'S 135- passenger catamaran down the River Amazon from Manaus to Belem.

Maria was swinging lazily on a 22- year old hammock in her 50- year- old, two- room house in Alter- do- Chao on the Tapajos River, where we had stopped for a shore excursion to the beach. A score of children, shyly offering us bead necklaces, had led us to her house. A mixture of sign language, Paul's broken Portuguese and help Gran Portuguese- speaking passenger Sylvia Nunez, tols us her secret.

"Never get married. Your husband will only get jealous and cause you trouble and stress. Which will shorten your life."

She drank the local rum, smoked cigars "whenever I can get them" and had had eight children from seven different men. Only one child, a woman in het late eighties, was still living.

"By the grace of god, she'll live as long as I."

Her long snowy- white hair was rolled up on the back of her head and though she had lost all her teeth, she walked alone with the aid of a cane and certainly had all her senses. She said she ate everything, but her diet was mostly fish and fruit. She had slept in a hammock all her life.

The next day was our first -- and only -- full day aboard Para, as she travelled south of the Tapejos River, one of the prettiest regions of the lower Amazon. The banks were close enough to clearly see the isolated -- and sometimes flooded -- thatched or palm- frond roofed houses, this being the rainy season. And we learned why the Brazilian passengers had been buying vast quantities of candles, matches, baby clothes, candies and plastic bags en route.

As we traversed the area, canoes would paddle furiously out to mid-river, or else we'd see them patiently waiting up ahead of the boat. Passengers now threw their bags of goodies, tightly wrapped in blown- up (to keep them afloat) plastic bags, imitating some ageold trading custom. Men, women and children from hundreds of canoes hooted and hollered after our vessel all day, some boats collecting two or three bags, while others paddled back empty-handed to their isolated settlements, cut off from the world by dense jungle.

It was pleasant to have a full day on board ship, though organized events also kept us busy. Peter and I found the hidden wooden carving on the treasure hunt, Peter turning out to be a most valuable partner. Being somewhat shorter than the rest of us, he was always the first to spot the many low- down clues, hidden on the underside of ship's railings etc.

On the night of the fancy dress ball, Penny and I dressed as pirates, with Peter as a little Indian. But is was Fiona's costume created from old newspapers and called "Miss- Print" that caught the judges' eye and won her first prize. My modest pirate outfit merited third.

At the farewell party, Fiona was voted by the other passengers as "Miss Sympathia of the Amazon" (Miss Nice).

Peter and Penny were the only children on board and quickly became the best- known and most-loved passengers. They confidently approached any passenger or crew, assured of a smile, a friendly pat or even a big hug. They basked in the attention that was heaped on them after their solitary existence on Lorcha.

On our last full day, we bypassed the channel to Belem and carried on 60- miles down river to Marajo Island, the largest fluvial island in the world.

In 1784, a ship was taking some water buffalo from India to French Guiana to see if they could be of use as domesticated beasts of burden in South America. Lost among the sandbanks and outer fringes of the 200- mile wide Amazon delta, she was eventually shipwrecked on Marajo. The islanders rescued the drowning animals, and the now-thriving buffalo farms are testimony to their gratitude.

The large black animals can be seen along the river banks, wading into the swamps until only their heads are above water or pulling carts. They are also now something of a tourist attraction, a visit to the island calling for a ranch tour and mandatory buffalo ride. Or perhaps I should say walk. These creatures are so gently they can scarcely be propped into a slow shuffle. Just right for Peter and Penny on their first- ever animal ride.

Marajo is where much of the famous Amazon pottery is made -- but the potters' wheels were fifty miles away and we settled for golden sands and waving palms on a Bahamian- looking beach. Curious walking catfish lay along the sand sunning themselves, bouncing off on thick fins when one came too near. In the river, they seemed to almost balance on top of the water as they shot along the wavetops.

From the deserted beach, we were taken to the luxury Marajo Hotel in the tourist town of Soure. Lazily we watched the boats making their way up and down the Amazon as we sat on an open veranda enjoying spicy barbecued meat sliced off huge skewers, while entertained by folkloric dancers and a band of local fishermen.

A sunset bus ride to a local bird sanctuary where hundreds of egrets were taking up their nighttime perches rounded out our day.

On a quiet moment on the way back to Belem, we told activities director, Filipe Cirilo, how much

we had enjoyed the cruise and friendly enthusiasm of the crew.

"Tell your friends," said Filipe. "We run at capacity when the schools are cut in July, August and January, but we're far from full the rest of the year."

The jungle does not give up her secrests lightly and you won't discover the heart of the Amazon on this kind of trip. But is's an enjoyable way to see at least something of the waters and impenetrable banks of the world's second longest river. And the five- day, all- inclusive trip is good value for money. We paid under $400 each for our four- berth, air- conditioned, outside cabin. Children under 12 pay half- fare. Part- way, less- expensive trips of three days are also possible.

For details, write ENASA directly at Avenido President Vargas 41, Belem 66,000, Para. Brazil. ●

St. Lucia

TOURISM ONCE MORE PROFITABLE

Castries, St Lucia, CANA -- St Lucia's vital foreign exchange earning tourist industry, though hampered by the perennial problem of inadequate funding for overseas promotion, seems poised to reach new heights during the winter season just underway.

Not only are officials predicting a record number of visitors to the 238 square mile sunshine Caribbean island, but a series of developments, including expansion of the tourist plant, that are placing the industry in its most favourable light in six years.

Tourism is St Lucia's number one hard currency earner, outstripping agriculture, once the main contributor to economic growth here.

According to official statistics, foreign exchange earnings from tourism last year were in the order of EC114 million dollars (one EC dollar = 37 cents US cents), while the key agricultural export crop, bananas earned a mere EC59 million dollars.

In 1984, tourism's contribution to St Lucia's total gross domestic product was EC24.3 million dollars out of EC 248.2 million dollars. The industry employs some 2,000 St Lucians directly and a similar number indirectly.

Not since 1979 has the industry known better times than it enjoys at the moment. In that year, the island's hotels recorded a thumping 83 per cent average occupancy year round.

But then disaster struck. The international economic recession, a devastating hurricane, and a prolonged period of internal political turmoil combined to send the industry into decline. Hoteliers were forced into a situation of drastically reducing rates to remain in business.

From the high point of 1979, hotel occupancy levels dipped annually thereafter reaching an all- time low of 52 per cent in 1983. The trek back upwards has been painfully slow but all indications now are that the industry has finally recovered.

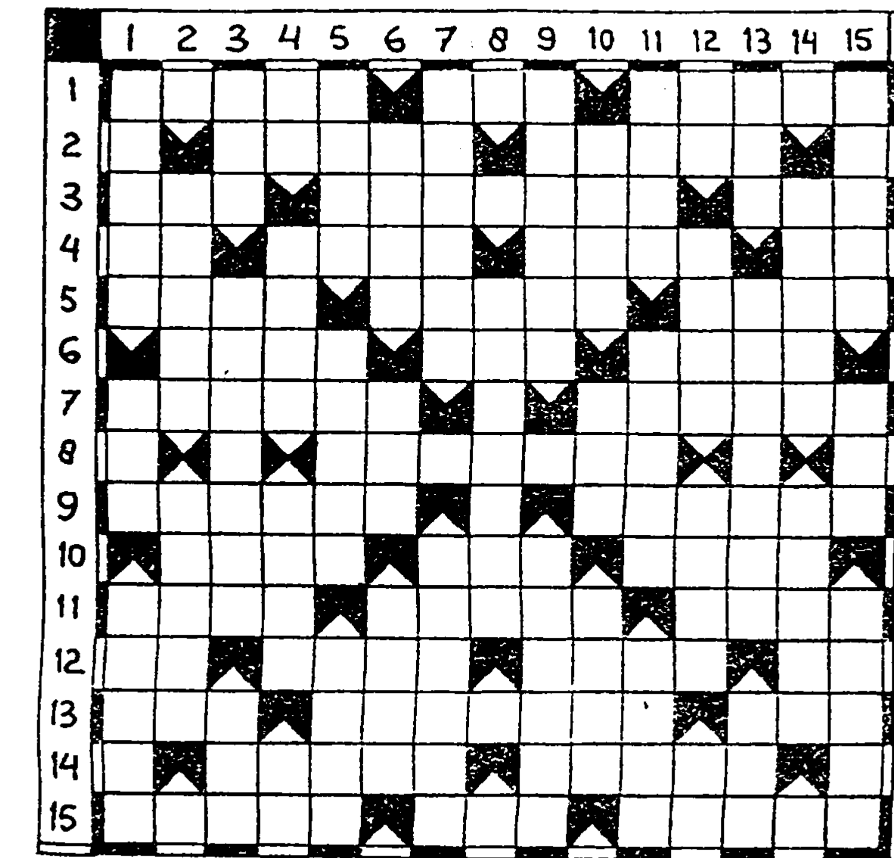
Between November last year and October this year, St Lucia's 21 hotels reported a record average occupancy of 88 per cent, Hotel Association outgoing President Bill Stewart told the annual general meeting last month (November). Still all is not rosy.

He told the meeting: "For the 1985 calendar year we will find that we have the best figures ever. Unfortunately, this increase in business has been seen by many persons as the hotels making bigger and fatter profits.

"It does not reveal the real situation where the hotels, since 1980, have been consistently cutting their rates to attract more business, and this past summer, we found that some hotels could not even break even with 85 to 90 per cent occupancies."

Stewart says that with the US dollar losing strength against

Kruiswoordpuzzel

Horizontaal

1 salade
vaas
kledingstuk
2 geur
lansruiter
3 onderwijsinrichting (afk.)
liturgisch voorschrift
vreemde aanspreektitel
4 slede
as
trots
zonnegod
5 eigenaardige
zetel
oorlogsgod
6 bepaald soort pistool
soort belasting
schaakstuk
7 Eerste Kamer
schade
8 matrozenhoed
9 drassig land
verhaal
10 grondsoort
insekteneter
sieraad
11 onecht
rover
plaats in Noord-Holland
12 bergplaats
verfstof
goed gekookt
pers. voorn. woord
13 voegwoord
kerkvorst
kern
14 rondte
soort viool
15 kiezelzand
stek
fluittist

Verticaal

1 modderstroom bij vulkaan-uitbarsting
hengelsnoer
bui
2 afbakening voor een weg
eirond
stapel
ronde vestingtoren
sportartikel
4 bijbelse stad
rustteken (muz.)
overblijfsel
muzieknoot
5 gooi
stad a.d. Zwarte Zee
heilige stier
6 knaagdier
zak, buidel
boterton
7 pastille
rijschool
8 rode verfstof
9 afdak
afgezant van de paus
10 middeleeuws godsdienstig volkslied
gevangenis
venster
11 Japanse rijstdrank
geestelijke
dakbedekking
12 vlaktemaat (afk.)
strooptocht
snaarinstrument
eb en vloed
13 gewicht
paladijn van Karel de Grote
vogelziekte
14 godin van de vrede
trompetvogel
15 sleepnet
vrij
hoofddeksel

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
      IPEL
    AVRO OOK
   KARAMBOLES
  ROKADE DEUCE
 BOK NERTS  HIK
 ULO K AR SAONE
TISSU KNAU KODES
O C REIS DOERESI
SCHAKEN ZEIL X N
SAALE DOWN AKANT
PAARD ME M OME
 ETS  SAMBA REL
   SKAAT BANDEN
   ALKOHOLIKA
     POR NIER
      MODE
```

DE WINNAAR(ES) van de weekprijs van 25 gulden is:

L. Lampe
Hospitaalstraat 14
Aruba

De prijs kan na identificatie afgehaald worden op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 gedurende kantooruren.

Top 10

ARGENTINIE
1. Para cantarle a la vida — Valeria Lynch
2. Música total — Varios
3. Siempre con amor — Los Moros
4. En un circulo cuadrado Stevie Wonder
5. Laser VI — Laser
6. Calabromas presenta — La Barra de la Coneja
7. Banda original Rocky IV
8. La fiesta del Chamame
9. Gaz — Varios
10. Amores de mi vida — Fernando de Madariaga

BRAZILIE
1. Un día de domingo — Gal Costa e Tim Maia
2. Say you say me — Lionel Ritchie
3. Nikita — Elton John
4. Cuando gira o mundo — Fabio Jr.
5. Mil e una noite de amor — Pepeu Gomes
6. Your latest trick — Dire Straits
7. Verde e amarelo — Roberto Carlos
8. As sete vampiras — Leo Jaime
9. Vitoriosa — Ivan Lins
10. Mais que um sorriso — Beth Carvalho

CHILI
1. Esperando nacer — Francisco
2. Part-time lover — Stevie Wonder
3. Agárrense de las manos — José Luís Rodríguez
4. Conga — Miami Sound Machine
5. Pudo ser un gran amor — Alberto Plaza
6. De repente el amor — Roberto Carlos/Lani Hall
7. Filo contigo — Miguelo
8. Dáme un beso — Yuri
9. Por ella — José Felicano/ José José
10. Por ese hombre — Pimpenela

COLOMBIA
1. Así no te hubieras ido — Marisela
2. El fuego del amor — Juan Mochi
3. Tú casualmente tú — Laura Flores
4. La sucursal — Los Feroces
5. Que porque te quiero — Carlos Mata
6. Llorando se fue — Cuarteto Cont'
7. La miradita — Piper Pimienta
8. No hay cama para tanta gente — El Gran Combo
9. Cuidate bien — Oscar de Leon
10. Baila en la calle — Cuco Valoy

PARAGUAY
1. Felicidades — Pedro Vargas/ Julio Iglesias
2. Hay que arrimar el alma — Emmanuel
3. Tú y yo — Julio Iglesias
4. Me gustas mucho — Rocío Durcal
5. Perdido en Paris — José Luís Rodríguez
6. Soñaba esa canción — Luis María
7. Ni te tengo ni te olvido — Julio Iglesias
8. Detenerla ya — Emmanuel
9. Yo renaceré — José L. Rodríguez
10. Tu muñeca — Dulce

URUGUAY
1. My heart keeps burning — Blind Date
2. We built this city — Starship
3. Brindis por Pierrot — Jaime Ros
4. Muchachita — Miguel Gallardo
5. Gamblea — Madonna
6. Fiebre de amor — Luís Miguel
7. Caribe — Angela Carrasco
8. Reparador de sueños — Silvo Rodríguez
9. Angelitos — Jofle Carbajal
10. En el ex-terior — Los Olimareños

Bridge

door
AGNES SNELLERS
&
LORENZO
MOENIR ALAM

ZELFS IN DE hoogste regionen wordt niet feilloos gespeeld. Het volgende spel werd verslagen in het «daily bulletin» van de zevenentwintigste Bermuda Bowl (wereldkampioenschappen) die in Sao Paulo, Brazilië, werden gehouden.

Gever: Zuid
Kwetsbaar: Allen

Noord
S: A10
H: AJ76
R: Q8542
K: J8

West
S: J973
H: Q85
R: J6
K: KQ75

Oost
S: Q8642
H: K932
R: K97
K: 4

Zuid
S: K5
H: 104
R: A103
K: A109632

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
Cannell	Barbosa	Gupta	Cintra
—	—	—	pas
pas	1 H	pas	1 N.T.
pas	pas	pas	—

Het spelverloop werd als volgt beschreven: Cannell startte goed met S3. Cintra nam met het aas, en Gupta moedigde aan met Schoppen 2. Klaverboer werd van tafel gespeeld en mocht de slag winnen. De leider vervolgde met klaver 8 en won deze slag met het aas, terwijl Oost harten 3 weggooide. De leider vervolgde met ruiten 3, West de 6, Noord de vrouw en Oost de heer. Deze vervolgde met een kleine harten via de vrouw van West, voor het aas van Noord. Nu werd uit de dummy een kleine ruiten gespeeld en de leider koos om op ruitenboer te snijden. De slag werd dus gewonnen door West. Deze incasseerde nu zijn klavervrouw en swichte toen naar harten die door Oost met de heer werd gewonnen. Oost speelde schoppen terug voor de heer van de leider, die op dit moment alleen nog ruitenaas kon maken en dus 1 down ging.
Een goed tegenspel. De leider gaat één down door het verkeerd raden van het ruitenzitsel, maar dit had helemaal niet gehoeven. Hij moet in slag drie gewoon klaver vervolgen en zich zo niet alleen verzekeren van zijn contract maar hij maakt zelfs een overslag. Probeer het maar eens.
Test je afspeeltechniek:

Noord
S: AK87
H: A54
R: QJ32
K: 65

Zuid
S: 54
H: QJ1092
R: —
K: AKQ432

Noord/Zuid bereiken het goede contract van 6 harten die door Zuid gespeeld moet worden. West start met ruiten 4, Noord de boer en West de heer, je troeft en speelt hartenvrouw voor, West klein, Noord klein en Oost wint met de heer. Er wordt troef na gespeeld die je in de hand wint, West bekend ook. Hoe speel je dit spel verder uit? Eerst zelf oplossen!
Als je in slag vier troef trekt, maak je het contract zolang de klavers 3-2 verdeeld zitten, maar je gaat 1 down als ze 4-1 verdeeld zitten. Daarom moet je eerst de klavers spelen, troeft één van de tegenstanders de tweede klaverslag dan ga je 1 down, maar dit zou ook gebeuren als je in slag 4 de laatste troef van de tegenstanders er uit getrokken zou hebben. Bekend één van de tegenstanders de tweede klaverronde niet maar kan hij dit ook niet aftroeven dan troef je de derde klaverronde op tafel en je kan het spel weer claimen.
In dit geval zou je dus down gaan als je in slag 4 troef getrokken zou hebben.
De Oost/Westhanden waren:

West
S: J109
H: 876
R: 954
K: J1087

Oost
S: Q632
H: K3
R: AK10876
K: 9

Bzztôh gaat 'Het vuil, de stad en de dood' uitgeven

'Publikatie Fassbinders stuk in strijd met wet'

(door Jan-Hendrik Bakker)

DEN HAAG — De joodse organisaties in Nederland zijn fel gekant tegen publikatie in boekvorm van het omstreden theaterstuk van de overleden Duitse regisseur Rainer Werner Fassbinder. Zij beraden zich op gerechtelijke stappen tegen de Haagse uitgeverij Bzztôh, die aangekondigd heeft het stuk 'Der Müll, die Stadt und der Tod' begin februari als boek, in een Nederlandse vertaling van Gerrit Bussink, op de markt te brengen in een oplage van 2500 exemplaren.

Het initiatief tot de publikatie is genomen door de directeur van Bzztôh, Phil Muysson. Zelf is hij van mening dat Fassbinders stuk geen anti-joods karakter heeft en dat iedereen er kennis van moet kunnen nemen om zichzelf een oordeel te vormen, aldus de uitgeverij. Dit in tegenstelling tot vele joodse organisaties in Nederland en Duitsland.

Tot de première van het stuk, die naar Fassbinders laatste wilbeschikking in Frankfurt plaats had moeten vinden, is het als gevolg van de vele binnen- en buitenlandse protesten nooit gekomen. De enige opvoering die ooit plaats vond was in besloten kring voor een honderdtal Westduitse theatercritici.

Rainer Werner Fassbinder

OVERLEG

Muysson zelf is niet bereid om een nadere toelichting op zijn standpunt te geven. Hij wil eerst het overleg afwachten dat moest plaats vinden met de joodse gemeenschap. Dezer dagen werd bekend dat Muysson dan met rabbijn Awraham Soetendorp, leider van de liberale joodse gemeente in Den Haag, zal spreken over de gevolgen die de publikatie van 'Het vuil, de stad en de dood', zoals de titel van het stuk in Nederlandse vertaling zal luiden, kunnen hebben. Het overleg is aangekondigd door Bzztôh, Soetendorp was niet bereikbaar voor een bevestiging.

Kortgeleden werd in Amsterdam een voorlezing van de tekst, in dezelfde vertaling van Bussink, van het gewraakte stuk gehouden. Daarna werd in een podiumdiscussie gedebatteerd over het al dan niet anti-semitische karakter ervan en de vraag of met de opvoering van dit stuk de grenzen van de vrijheid van de kunst overschreden worden. Aan de discussie wordt ook deel genomen door vertegenwoordigers van joodse instellingen.

Eén van de discussie- deelnemers is Joke Kniesmeyer van de Anne Frank Stichting. Haar stichting is scherp gekant tegen geen bezwaar. Kniesmeyer: „Het stuk staat in discussie. En discussie is niet mogelijk als je niet weet waar het om gaat. Voorlezing is daarom goed. Maar dat is nog wat anders dan een uitgave."

Kniesmeyer is van mening dat 'Het vuil, de stad en de dood' zonder twijfel anti-semitisch is. „Fassbinder heeft waarschijnlijk dan wel het tegendeel bedoeld, het resultaat is anti- semitisch. Als Muysson dat niet vindt, neemt de uitgever van Bzztôh wel een heel eenzaam standpunt in. Ook Dapublikatie van de tekst in boekvorm. Tegen de voorlezing heeft zij niel Cohn-Bendit (de vroegere studentenleider, zelf jood, die een vooraanstaande rol heeft gespeeld tijdens de discussie in West-Duitsland over het stuk, red.) vond het anti-semitisch, hoewel hij voor opvoering was."

'STEREOTYPE'

De kritiek op Fassbinders' stuk richt zich voornamelijk op de wijze waarop daarin een huizenmakelaar ten tonele gevoerd wordt. Deze 'rijke jood' koopt panden op in de rosse buurt van Frankfurt, laat ze verkrotten om daarna met de grond te kunnen speculeren. De Stiba, de Nederlandse organisatie die vele processen voerde tegen anti-semitische uitlatingen in de media, schreef destijds aan de Westduitse ambassadeur in Nederland dat het stuk gebaseerd is op „klassieke, gevestigde anti-joodse stereotypen en de jood towt als materialistische, gewetenloze en parasitaire uitbuiter van de maatschappij."

Volgens secretaris Sanders van het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap kan publikatie van de gewraakte tekst gemakkelijk tegen gehouden worden. Volgens hem is een beroep op het Wetboek van Strafrecht daartoe al voldoende. Ronny Naftaniel, directeur van het CIDI (Centrum voor informatie en documentatie Israël), echter is van mening dat veel afhankelijk zal zijn, van de vorm waarin de publikatie zal verschijnen. Als het alleen om de 'kale' tekst gaat, zonder begeleidend commentaar, is er volgens hem aanleiding naar de rechter te stappen.

Over de definitieve vorm van de uitgave is er nog geen zekerheid.●

Frans plezier om Thatcher-liedje

PARIJS — De Franse zanger Renaud heeft in de eeuwen oude vete tussen de 'Frogs' — de kikkers, zoals de Britten de Fransen noemen omdat ze die beesten eten — en de 'Bifteck' — ofwel de biefstukken waarmee de Fransen hun overzeese buren liefdevol betitelen — een althans in eigen land gewaardeerde bijdrage geleverd.

Renaud, 35 jaar met lange blonde haren en tatouages, mag mevrouw Thatcher niet. Die overtuiging staleert hij in een lofzang op het vrouwelijk deel van de menseheid, waartoe Thatcher volgens hem niet behoort. Thatcher immers voert oorlog, ze behoort — volgens de nog steeds doorzingende Renaud — tot de rij van voetbalvandalen. Sterker nog, hij acht haar zeer wel in staat obscene gebaren te maken in zijn achttien coupletten lange chanson.

Hoogdravend is het allemaal niet, erg vriendelijk voor de Britse premier evenmin. Voor de Britten — die overigens wel wat gewend zijn — is het in Frankrijk gebruikelijke platte taalgebruik wellicht onverkwikkelijk. De Fransen waren sportief genoeg om het Britse weerwoord, verwoord door de (vrij onbekende) Brit Jeremy Nicholson, op de televisie te vertonen.

In tegenstelling tot Renaud is Nicholson een keurige man, met stropdas, piano en van onbestemde leeftijd. Hij zou zijn weerwoord in vier uur neergeschreven hebben, onder het motto: ik wil de Fransen een lesje leren. Zijn redenering komt er in het kort op neer: de Fransen zijn arrogant, ze hebben een minderwaardigheidscomplex omdat wij ze de oorlog uit hebben geholpen. Wij hebben geen obscene liedjes nodig, we zeggen gewoon 'bonjour, mate'. En om ze op de kast te krijgen hoef je ze maar één woord toe te fluisteren: Waterloo. Kortom, de Franse en de Britse humor dekken elkaar volstrekt niet.

ARROGANT

Een ander, niet nader toegelicht weerwoord van gene zijde van het Kanaal was te horen op de Franse radio met als inhoud: de Fransen zijn arrogant en daar is geen reden toe. Want het enige dat ze de wereld hebben gegeven, is hun slechte adem, de 'French cancan' en het bidet.

Fransen en Britten haten elkaar inning. Dat is niet nieuw. Op Franse bruiloften en partijen klinkt vaak nog een uit het zeer grijs verleden stammend dranklied: 'Et merde pour le roi d'Angleterre qui nous a declaré la guerre' (En shit voor de koning van Engeland, die ons de oorlog heeft verklaard). Waarop de glazen worden geheven. Dat lied dateert uit de 17e eeuw.

Zolang het bij liedjes blijft is het allemaal niet zo erg. De gebeurtenissen in Heizel hebben het imago van de Britten in Frankrijk — toch al belust dat beeld omlaag te halen — aanzienlijk verminderd. Parijs heeft de hordes ook langs gehad na een voetbal- wedstrijd: een paar miljoen schade. Werkelijke Britten-haat is er vooral in de Franse Kanaal- havens. Daar plegen de Engelse regelmatig hun inkopen te doen, vooral aan sterke drank. Vier pakken bier, heb ik me ooit eens laten vertellen, lonen al de moeite. Het vervelende is, dat ze wachtend op hun ferry het ook op een zuipen zetten.

„Boulogne en Calais zijn expres aflopend gebouwd", stellen de Fransen. „Dan rollen de Engelsen vanzelf hun boot op".

EEN BOODSCHAP VAN WILLEMSTAD JAYCEES CURACAO

WILLEMSTAD — Vijfentwintig jaar geleden in de maand februari, werd voor het eerst in de Nederlandse Antillen de Jaycee-beweging een realiteit. De organisatie die bekend stond in die dagen als „Junior Chamber of Curaçao" zag het licht toen een groep prominente jongemannen onder leiding van Arturo (Tula) Jesserun besloot zich te verenigen, zoals toen het geval was in verschillende andere landen, met het doel jonge mensen te ontwikkelen en de gemeenschap op een betere manier te dienen. De Junior Chamber of Curaçao die nu de naam "Willemstad Jaycees Curaçao" draagt, is sindsdien uitgebreid naar alle eilanden van de Nederlandse Antillen en heeft als belangrijke stap, haar deuren geopend voor vrouwelijke leden. Waardevolle jonge leiders op verschillende gebieden in onze gemeenschap zijn uit deze organisatie voortgekomen.

Jonge mensen opleiden in het leiding geven, hetzij in hun gezinnen, privé organisaties of in hun beroepen, is altijd het voornaamste doel van de Jaycee- organisatie geweest. Zelfs als een jongeman of vrouw om welke reden dan ook niet lang lid is geweest van deze organisatie, blijft er in al zijn of haar streven in het verdere leven, iets van de Jaycee- beweging hangen.

1986

De vraag die ongetwijfeld herhaaldelijk gesteld is en herhaaldelijk gesteld zal worden door diegenen die Jaycee-leden tegen komen is: „Wat is Jaycees eigenlijk?" Hoe simpel de vraag ook lijkt, toch is het antwoord voor de meeste leden moeilijk te geven. Vele leden zullen op een gegeven moment antwoorden: „Het is niet gemakkelijk uit te leggen. Het is een gevoel dat je krijgt of een ervaring die je mee moet maken."

Natuurlijk geven zulke antwoorden de vragensteller geen bevrediging. Toch geven zij een kern van waarheid, want het is nogal ingewikkeld om in een paar zinnen uit te leggen wat de Jaycee-organisatie precies betekent. Terwille van de discussie wordt hier getracht zo kort en krachtig mogelijk de bovengestelde vraag te beantwoorden.

1961-1986 25 jaar Junior Chamber of Curaçao

Jaycees is een organisatie, waarin jonge mensen zich kunnen ontwikkelen om grotere verantwoordelijkheden te dragen, en zodoende hun gemeenschap te helpen bevorderen. Jaycees geloven dat slechts vrije mensen in een vrije gemeenschap de beste kansen kunnen krijgen voor een waardevolle en positieve levensstijl.

Het is dan ook duidelijk dat de Jaycee- organisatie alleen maar kan bestaan in de vrije wereld. De Jaycee- beweging huldigt het principe dat het van essentieel belang is om de wereldvrede te bereiken, dat er vriendschaps- banden bestaan tussen leden en lidstaten.

Daarom spreken de Jaycees steeds over het creeëren van een wereld- gemeenschap. Voor velen klinkt het misschien idealistisch, maar zeker niet voor de Jaycees, daar zij geloven in het gezegde: „Een mens kan bijna alles in zijn leven bereiken, indien hij hard genoeg werkt, gelooft in de dingen die hij doet en bereid is het schijnbaar onmogelijke te presteren om zijn doel te bereiken." Verder geloven zij dat patriotisme en nationalisme gezien moeten worden als een begin-, maar nooit als een eindfase. Elk volk zou om haar overlevingskansen te vergroten en om een sfeer van vooruitstrevendheid te creeëren, waarbij elk mens binnen die gemeenschap de meest optimale kansen en mogelijkheden geboden worden, de nadruk moeten leggen op het wereldburgerschap. Hiermee bedoelen de Jaycees niet dat nu iedereen binnen de Antilliaanse gemeenschap direkt wereldreizen moet maken? Neen, wat hier volgens de Jaycees bedoeld wordt, is dat Antillianen zich nooit moeten isoleren en nooit door een verwoed streven naar een Antilliaanse identiteit achterop geraken.

Bij het vieren van een vijfentwintig jarig jubileum verwacht men meestal een opsomming van alles wat door een organisatie in de afgelopen 25 jaar verwezenlijkt is. Echter, de Willemstad Jaycees hebben tot wat anders besloten. Een standpunt in het huidige maatschappelijk gebeuren achten de Jaycees meer passend. Een bijdrage aan het zoeken naar oplossingen voor de huidige problemen lijkt meer voor de hand liggend en zal tevens meer overeenstemmen met de doelstellingen van de organisatie.

Op de eerste plaats vinden de Jaycees dat de Nederlandse Antillen nu meer dan ooit behoefte hebben aan organisaties zoals o.a. de Jaycees. Het is een publiek geheim — zeggen de Jaycees — dat de Nederlandse Antillen staan te springen om krachtig en resoluut leiderschap. De eilanden hebben een vreselijk tekort aan jonge mensen die goed geschoold zijn en tevens bereid zijn om de verantwoordelijkheden van deze gemeenschap met waardigheid en eerbied op zich te nemen.

Partijpolitiek op de Nederlandse Antillen is zover doorgevoerd dat tegenwoordig bijna geen enkele positie of betrekking meer bekleed kan worden op basis van geschiktheid en/of ervaring, zeggen de Jaycees. Het schijnt dat men op de Nederlandse Antillen karakter en persoonlijkheid opzij moet zetten; om mee te tellen moet men, volgens de Jaycees, behoren tot de middelmatige meerderheid terwille van persoonlijk voordeel. De Jaycees veroordelen dat standpunt.

Indien deze situatie die overal waarneembaar is zich voortzet, dan zal, zo zeggen de Jaycees, ons volk voor een grote ramp komen te staan. Zij vervolgen: „Als wij even om ons heen kijken — thuis, op het werk, in onze privé organisaties en in de overheidsorganen — zal het opvallen dat (wanneer er beslissingen genomen moeten worden) er weinigen zijn die de nek uitsteken en de volle verantwoordelijkheid willen dragen van goede beslissingen, ongeacht wat de consequenties zijn. Wanneer een goede beslissing in de praktijk ook goed uitvalt, is men wel bereid met de eer te gaan strijken, maar o wee als de zaken verkeerd uitpakken, dan zal er altijd een vinger in de tegenovergestelde richting wijzen. In onze gemeenschap zijn er weinig mensen bereid de verantwoordelijkheid te dragen voor een genomen beslissing, waarbij de uiteindelijke consequentie(s) niet duidelijk voorzien kon(den) worden."

Het soort «leiderschap» als hierboven beschreven wakkert geschiktheid, intelligentie of verantwoordelijkheid niet aan, maar spoort aan tot corruptie, onrust en verval. Uit de geschiedenis hebben wij hiervan diverse voorbeelden. Aldus de Jaycees. Wij willen dat de mensen op de Antillen zich meer bewust zijn ⁸/₉ worden van hun verantwoordelijkheden, van hoog tot laag. Het is een erg christelijke boodschap die de Jaycees willen uitdragen, namelijk: ken je doelstellingen, ken je verantwoordelijkheden, wees niet egoïstisch, zorg voor persoonlijke betrokkenheid bij wat er om je heen gebeurt.

De Jaycees zien dit niet alleen als een boodschap, maar willen trachten deze houding zelf de komende 25 jaar in praktijk te brengen. ●

1961

BO MES KOMO HUES

PREGUNTA I KOMENTARIO (1)

Nos ke yama e fiel lesadónan di e rúbrika BO MES KOMO HUES, danki pa nan reakshonnan positivo. Diferente di nan tabatin preguntanan, relashoná ku e kasonan ku nos a presentá. Den simannan venidero nos lo trata di kontestá esakinan, ampliando poko mas riba sierto temanan di lei.

KAUSALITEIT

Den e promé kaso presentá den Ñapa di 6 di sèptèmber 1985 i ku tabata trata e asuntu di un 'eierschedel', a surgi e pregunta, ki ora nos por kalifiká un akto komo kousa di un delito;'ku otro palabra e problema di "KAUSALITEIT".

Den kurso di tempu tabatin varios teoría riba e asuntu aki. Un di e teoríanan tabata bisa ku tur loke mester a sodedé pa yega na e delito, ta un kousa. Por ehèmpel, si un hende hinka un otro ku un kuchú, hasta e benta di e kuchú ta forma un kousa; si nan no a bende e kuchú, e delito lo no a sosedé.

Ta di komprendé, ku asina nos no ta kaba nunka, komo ta imposibel yega na determiná ún solo kousa. Pesei a bini teoríanan ku kier a limitá e kousanan un poko. Un di nan tabata e ponensia, ku e loke a sosedé delaster ta e kousa. Por ehèmpel, e tiramentu di e slòf ku a kibra e muher su kráneo. Of den un otro kaso e hinkamentu ku e kuchú.

Despwes a bini e teoría ku ta e suseso ku tabata más adekuado, por wòrde konsiderá komo e kousa. Por ehèmpel, un slá ku un slòf den kabes, normalmente no por kousa morto. Pues e no ta un kousa adekuado di morto.

Awor aki e teoría ta mas o menos asina, ku pa determiná kousa, mester tene kuenta ku sirkumstanshanan ku tabata di spera i ku un hende normal i prudente por a sa di antemano. Ma si e tabata sa más ku por a spera di djé, anto sí e ta kulpabel. Por ehèmpel, si e tabata sá ku e persona tabatin un "eierschedel" i dal e den su kabes tög.

JAIME G. DE WINDT

'Tarzan' Heseltine in de politieke wildernis

Wegens zijn blonde lokken, zijn tamelijk atletische figuur en zijn bereidheid enig lichamelijk krachtvertoon niet uit de weg te gaan, geniet Michael Heseltine (52) de welgekozen bijnaam Tarzan.

Het spectaculairst legde hij zijn ontvlambaarheid aan de dag toen hij in 1975 de schier heilige 'mace', de scepter van het Lagerhuis, heen en weer begon te zwaaien in antwoord op een provocatie van de Labour-fractie. Deze had zich namelijk verstout in die gewijde omgeving 'De rode vlag' aan te heffen — en als Heseltine, toen in de oppositie — iets niet moest hebben, dan was het een communistisch strijdlied in het gebouw waar de moeder der parlementen zetelde.

Het was een onbehoorlijk optreden en Heseltine aarzelde niet daags daarna de 'speaker' (voorzitter) van het Lagerhuis zijn verontschuldigingen aan te bieden. Maar de herinnering aan het incident lijkt hij toch niet te schuwen. In ieder geval droeg het bij tot zijn roep van schilderachtig politicus met zoals het heette 'een laag ontbrandingspunt'.

KROESUS

'Tarzan' dus en misschien zou ook de aanduiding 'Kroesus' hem niet hebben misstaan. Want voordat de gisteren afgetreden minister van Defensie twintig jaar geleden in de politiek ging had de in Wales geboren, in Oxford opgeleide jongeman zich een fortuin vergaard wat volgens ingewijden een waarde van 25 miljoen pond of ruim honderd miljoen gulden beloopt. Die rijkdom dankt hij aan een scherpzinnige ondernemingslust die in het uitgeven van boeken en tijdschriften een geschikte uitlaat vond.

Michael Ray Dibdin Heseltine was een onafhankelijk man geworden en 'om het geld' heeft hij dan ook nooit het politieke bedrijf behoeven te zoeken of gezocht.

Hoewel in zijn studententijd enige tijd op goede voet met het socialisme kwam hij met die politieke gedachtenwereld aldra op gespannen voet. Ambitie, ijdelheid, dadendrang dreven hen naar de Conservatieve partij.

In 1966 begon zijn parlementaire loopbaan als Lagerhuislid voor Tavistock (graafschap Devon). Onder premier Edward Heath bracht hij het van 1972 tot 1974 tot staatssecretaris voor luchtvaart. Ondanks zijn loyaliteit ten opzichte van Heath, een persoonlijk tegenstander van de latere partijleidster Margaret Thatcher, bood deze laatste hem toch een post van minister van Milieu in haar eerste kabinet van 1979 aan.

RELLEN

Hij deed onder meer van zich spreken toen het in 1981 tot de grote rellen in de verkommerde wijk Liverpool-Toxteth kwam. Met veel gedruis kondigde hij allerlei diepgaande hervormingen en verbeteringen aan en hier en daar is stellig ook wel wat gebeurd. Maar de aanvankelijke vernieuwingsdrang kwam toch vrij spoedig tot bedaren. En van de hemelbestormende plannen van Heseltine werd niet veel meer gehoord.

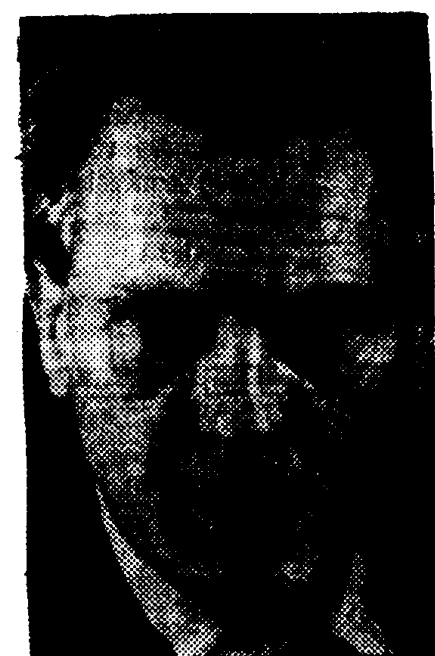
In het tweede kabinet-Thatcher, dat in 1983 aanbrak, kreeg de kleurrijke politicus de aanzienlijke post van defensie. Hij deed zich in die functie voor als een voorstander van een nauwe vriendschap met Amerika wat echter nooit ten koste zou mogen gaan van een hechte Europese samenwerking. Het is dit nog voor de Europese component in de Britse buitenlandse- en defensiepolitiek die de laatste maanden zo duidelijk (en tot ergernis van Thatcher) in de Westland-affaire tot uitdrukking is gekomen.

KRUISRAKETTEN

Heseltine verwierf zich nieuwe roem (en niet geringe smaad) met de wijze waarop hij er op toezag dat, tegen alle weerstand in, de Amerikaanse kruisraketten hun weg naar Greenham Common en Molesworth vonden. Het lag geheel in zijn lijn zich bij een bezoek aan de kruisraketten in vlot afkledende battle dress te laten vereeuwigen als de vechtlustige kampioen van wat hij beschouwde als de waarborgen voor het voortbestaan van het vrije Westen.

Hoewel men hem in dit opzicht een conformist en zelfs een scherpslijper zou kunnen noemen, vertolkte hij in economisch opzicht opvattingen die van Thatchers aanvankelijk starre monetarisme afweken en van een grote bedachtheid op het lot van de werklozen blijk gaven. Aan Tarzans politieke opgang is een einde gekomen.

Althans voorlopig. Weliswaar heeft hij in de eigen partij geen sterke achterban — daarvoor is zijn eigenzinnigheid te groot — maar Heseltine bezit als weinigen het vermogen partijcongressen tot ontvlammen te brengen. Al beweert hij nu het leiderschap niet na te streven — Groot-Brittannië zou zich erover verbazen als het van deze blondgelokte strijder niets meer te horen zou krijgen. ●

...*MICHAEL HESELTINE*...

In Libië
Uittocht Amerikanen komt op gang

TRIPOLI — De meesten van de rond 1500 Amerikanen die werken in Libië, zullen gehoor geven aan de opdracht van president Reagan en het land binnen een maand verlaten. Ze zijn kwaad dat Washingtons vete met het bewind van kolonel Moeammar Gadaffi over hun hoofd wordt uitgevochten, maar vooral ook bezorgd over hun toekomst in de Noordafrikaanse staat.

Dit bleek uit gesprekken met Amerikaanse werknemers in de Libische olie-industrie. De Amerikanen zeiden dat de meesten van hen hun besluit pas hebben genomen. Ze hadden Reagans bevel gelezen waarbij de president een economische boycot afkondigde tegen Libië en Amerikanen tot 1 februari de tijd gaf het land te verlaten. Weigerachtige achterblijvers riskeren gevangenisstraffen tot tien jaar als ze in de V.S. terugkeren.

'POLITIEK ASIEL'

Voor het werk in Libië geldt een opzegtermijn van een maand, maar een aantal Amerikanen is begonnen de bullen te pakken en zal begin februari vertrekken, zo verklaarden de Amerikaanse werknemers in de olie-industrie, die onbekend wilden blijven. „Slechts een paar zal achterblijven", zei één van hen.

Gadaffi zelf, die de V.S. dezer dagen beschuldigde van „stinkend, rottend kruisvaardersschap", verklaarde tegenover verslaggevers dat de Amerikanen vrij zijn te vertrekken. Tenzij zij wensen te blijven en „politiek asiel willen".

Veregenwoordigers van Amerikaanse olieconcerns kwamen bijeen om te bespreken wat te doen, zo werd vernomen in Amerikaanse bronnen.

Een woordvoerder van Brown en Root in het Texaanse Houston, dat in Libië een waterproject ter waarde van vele miljoenen guldens uitvoert, bevestigde dat „wij alle Amerikanen opdracht geven weg te gaan."

„Het ziet eruit als het begin van het eind", zei een olie- werknemers over de lucratieve banen, waarbij sommigen wel 350.000 gulden per jaar verdienen.

Amerikaanse olieconcerns zijn al jarenlang werkzaam in Libië's rijke olievelden. „We hebben Reagans opdracht gelezen. Volgens hem is het illegaal te werken op een contract met Libië. Ik ga met pensioen", zei hij.

Een andere Amerikaanse werknemer verklaarde: „Het heeft geen zin het uit te stellen. Reagan blijft Gadaffi achtervolgen en vroeg of laat krijg je geen kans meer weg te wezen. Dan laten ze je niet meer gaan. Ik hoef alleen maar mijn kleren mee te nemen."

VERBITTERING

Veel Amerikanen in Libië reageerden verbitterd op het gedwongen vertrek en de onzekere toekomst elders. „Reagan heeft niets gezegd over het vinden van een baan, of waar je een uitkering kunt krijgen", zei een andere werknemer. „Zonder baan ben je nergens en die is moeilijk te vinden in een industrie in depressie."

Volgens de Amerikanen zal Libië gemakkelijk vervangers vinden voor de Amerikaanse werknemers op de olieplatforms. „Met de depressie vinden ze zo mensen uit Frankrijk, Canada of Engeland", zei er een. Maar een paar Amerikanen zeiden nadrukkelijk in Libië te blijven. Zoals een Amerikaanse onderwijzer in Tripoli: „Deze zomer werden beroofd in New York. Hier kan ik mijn goud dragen. ik voel me veilig, heb een goede baan en plezier." Ook twee Amerikaasne secretaresses die met Libiërs zijn getrouwd blijven. „Ik voel me niet bedreigd. Ik heb hier mijn familie", zei een. De andere vindt Libië „een prachtland met prachtige mensen."

Maar een oliewerknemer die vertrekt, noemde de achterblijvers „stijfkoppen". Hij waarschuwde dat ze zeer kwetsbaar zijn. „De blijvers zijn volkomen overgeleverd aan Gadaffi's genade." ●

Felle aanval van Heseltine op Thatcher

...*GEORGE YOUNGER*
de nieuwe minister van Defensie...

LONDEN — Met een overduidelijke aanval op het beleid van Britse premier Thatcher heeft de op 9 januari plotseling afgetreden minister van defensie Michael Heseltine zijn voor dit land sensationele stap toegelicht.

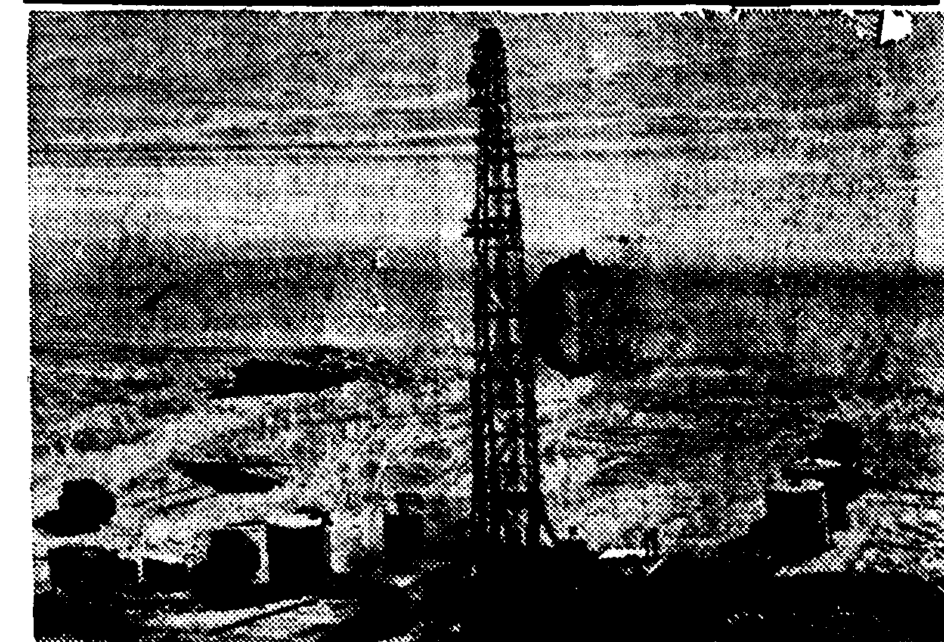
Tijdens een overvolle persconferentie in zijn vroegere ministerie zette hij uiteen dat de vertrouwensbasis voor hem was weggevallen. Onder leiding van de premier en door haar toedoen was volgens hem een onbevoordeelde en uitvoerige discussie over de toekomst van de noodlijdende Britse helicopterfabriek Westland onmogelijk geworden.

Ex-minister Heseltine (intussen opgevolgd door minister voor Schotland George Younger) had 22 minuten nodig om de omstandigheden te schetsen die tot de breuk tussen hem en de regering-Thatcher hebben gevoerd. Met vele details maakte hij duidelijk dat Thatcher persoonlijk alles in het werk heeft gesteld om hulpverlening door een Europees consortium aan Westland te voorkomen.

NOTULEN

Een protest dat Heseltine tegen de gang van zaken had uitgesproken vond niet zijn weg in de notulen van de kabinetszitting.

„Een ongehoorde fout", volgens de ex-minister. Hij zag daardoor namelijk opnieuw de mogelijkheid van een open bespreking van de Westland-affaire in een voltallig kabinet verhinderd. ●

...*Amerikaanse boortorens in de Libische woestijn*...

Het wielerseizoen 1986-1987

DE STAND VAN ZAKEN

... LUIS HERRERA ...

DE WIELERSPORT is hard op weg zich tot een mondiale sport te ontwikkelen. Tot voor kort was Europa het wieler- walhalla. Italië, Spanje, Frankrijk, België en Nederland leverden de coureurs die in de 20e eeuw deze tak van sport gestalte gaven. De kentering vond plaats in de zeventiger jaren. Uit alle hoeken van de wereld boden zich plotsklaps talenten aan, die zich ruimschoots konden meten met de Europese gevestigde orde. Australië, de Verenigde Staten, Zuid-Amerika en Azië verschenen op het wielertoneel. De fiets als ideaal trim- instrument begon zich ook op het allerhoogste niveau zijn vruchten af te werpen. Ofschoon de Aziaten zich tot op heden vooral op de baansport richtten, werd de met meer publiciteit omringde wegrensport verrijkt met vele nieuwe «exotische» gezichten. Anderson, Peiper, Lemond, Shapiro, Bauer, om er enkelen te noemen, kwamen uit de Engelstalige gebieden overzee. Herrera, Parra, Rodriguez, Montoya, Loaiza en ploeggenoten vormden de Zuidamerikaanse component, die tot op heden beperkt bleef tot vertegenwoordigers van Colombia. Maar opgelet: Venezuela, Cuba, Ecuador en Bolivia zijn in aantocht. Het gevolg van deze ontwikkelingen is, dat aan de start van het seizoen '86-'87 het peloton groter en kleurrijker is dan ooit te voren.

RONDEN

Alle belangrijke meer-daagse etappe- wedstrijden spelen zich af op het oude continent. Natuurlijk, Colombia kent zijn R.C.N., Clásico genoemd. Amerika heeft zijn Coors Classic. Maar geen van beide evenementen heeft de uitstraling van het trio ronden, waar renners en publiek aan het begin van het seizoen zo halsreikend naar uitkijken.

De Vuelta, de Giro en de diva onder de diva's: de Tour de France. De Spaanse Vuelta wordt het eerst verreden (mei) en kent traditioneel een hectisch verloop. Het is er de organisatoren veel aan gelegen de onontbeerlijke sponsors tegemoet te komen. Reclametechnisch gezien, betekent dat: een Spaanse winnaar. Toen het vorig jaar de voor Peugeot rijdende Schot Millar de Vuelta dreigde te gaan winnen, sloten alle deelnemende renners van Spaansen bloede een pact. Millar was kansloos tegenover zoveel «geweld» en verloor ten faveure van de Spaanse lieveling: Michel Delgado.

Ook de Italiaanse Giro (mei/juni) is niet vrij van manipulaties. Moser, Saronni en Argentin krijgen wel eens een organisatorisch duwtje in de rug. Reden waarom vooral Franse en Nederlandse ploegen de Giro mijden. Dit jaar zal Peter Post de Giro wèl aandoen. Werkgever Panasonic kan ook in Italië publicitaire steun voor zijn produkten gebruiken. Bovendien beschikt Post over een *zéér grote ploeg. Maar liefst* twintig renners. Hij kan dus twee ploegen tegelijk laten rijden.

En dan natuurlijk: La Grande Boucle, bijnaam voor de Ronde van Frankrijk. Ook dit jaar weer zeer in trek bij renners, ploegleiders en, vooral, sponsors. Liefst 23 ploegen hebben zich aangemeld, om, tegen forse betaling, mee te mogen doen aan het geesteskind van Henri Desgranges. De huidige directeur van de Ronde, Felix Levitan, heeft onlangs aangekondigd, dat twintig ploegen van tien deelnemers zullen worden toegelaten. Dat is een record. Een ander record is, dat naar schatting één miljard mensen het wieler- spektakel via de televisie zullen volgen. Weer een record, dat tot stand kwam toen C.B.C. besloot de Tour in de Verenigde Staten op de buis te brengen. De publicitaire waarde is enorm, de belangen zijn groot.

Het is welhaast ondoenlijk toekomstige ronde-winnaars te noemen. Er zijn veel factoren, die invloed kunnen hebben op de uitslag: materiaalpech, weersomstandigheden, persoonlijk letsel en onverwachte vormcrisis hebben reeds menigmaal een klassement op zijn kop gezet. Kanshebbers zijn in elk geval de vedetten van de afgelopen jaren: Delgado, Millar, Roche, Kelly en Anderson. Opvallend is, dat in dit rijtje vier Engels-talige coureurs zitten. Vier andere favorieten verlangen enige toelichting.

KANSHEBBERS

In 1983 won de Parijzenaar Laurent Fignon, vanuit het niets komend, de Ronde van Frankrijk. *Het tijdperk Hinault, die wegens* een blessure in dat jaar niet meedeed, leek beëindigd. Dat werd in 1984 bevestigd toen Fignon de Breton aan flarden reed op de flanken van het Franse hooggebergte. Wegens een blessure moest Fignon vorig jaar vanuit de volgauto toezien hoe de inmiddels dertigjarige Hinault met een uiterste krachts- inspanning en de hulp vn het Colombiaanse klimtalent Luis Herrera zijn vijfde eindzege wist te bemachtigen. Na afloop zei Hinault, dat hij vanaf nu in dienst van zijn steun en toeverlaat in de «Vie Claire» ploeg de Amerikaan Greg Lemond zou rijden. En met deze vier namen is de absolute top van dit moment vastgelegd: Fignon, Hinault, Lemond en Herrera.

Door een val in de Zesdaagse van Milaan heeft Fignon een sleutel- beenbreuk opgelopen. Ofschoon zijn Achillespees- blessure volledig lijkt te zijn genezen, zetten insiders, onder wie zijn eigen ploegleider Cyril Guimard, vraagtekens achter zijn fysieke conditie.

Bernard Hinault heeft zijn gehele carrière „de grote molen gedraaid", dat wil zeggen niet op souplesse maar op kracht gereden. Dat slag renner is rond zijn dertigste (zie o.a. Merckx) opgebrand. Hij zal inderdaad wel Lemond helpen in diens poging de gele trui in Parijs om de schouders te hebben.

Greg Lemond is een renner met grote mogelijkheden. Hij kan uitstekend tijd rijden, goed klimmen en heeft nog een goede eindspurt ook. Hij is een kompleet renner. Er zijn twijfels of hij mentaal is opgewassen tegen de druk die het kopman zijn met zich meebrengt. Indien dat het geval is, lijkt hij, omringd door de zeer sterke «Vie Claire»- ploeg van Bernard Tapis, de favoriet van de komende Tour.

„Als het nu niet lukt, lukt het nooit meer", zei Raphael Geminiani onlangs, sprekend over de kansen van Luis Herrera, wiens ploegleider hij is. De frêle Colombiaan kan in het hooggebergte zijn tegenstanders, dus ook Fignon, Lemmond e.d., op minuten rijden. En... de uitgave van 1986 staat meer dan ooit in het teken van het hooggebergte.

Alpe d'Huez, Colombier, Tourmalet, Auspin, Galibier, Telegraph... Alle «beesten» dienen overwonnen te worden. Het tijdrijden, niet het sterkste punt van de Colombiaan, is gelimiteerd en de vlakke etappes zijn minder zwaar. Zo is bijvoorbeeld het helse Parijs -Roubaix traject dit jaar uit het parcours gelaten. De strijd Lemond - Herrera doet de liefhebber op voorhand reeds watertanden.

KLASSIEKERS

En de Nederlandse wielrenners? Helaas heeft de onverslijtbare, doch op het hoogste ronde-niveau uitgegarangeerde Joop Zoetemelk geen opvolger gekregen. Johan van der Velde en Peter Winnen zijn aardige sub-toppers, maar geen ronde- winnaars. De Nederlandse wielrenners zullen zich weer richten op de etappe-overwinningen en de klassiekers.

En dat kunnen ze. Henri Manders, Gerrit Solleveld en Maarten Ducrot vormden vorig jaar een nieuwe generatie etappe- winnaars. Teun van Vliet blonk uit in de voorjaars- klassieker Milaan - San Remo, maar werd door de listige veteraan Hennie Kuipen verslagen. Joop Zoetemelk won de Tirreno Adriatico en het wereld- kampioenschap. De veteranen deden het uitstekend, maar een nieuwe generatie is, voorzichtig nog, in aantocht.

Naast de reeds genoemden zijn dat onder meer Jos Lammertink, Erik Breukink, Gert Jan Theunisse en Henk Baars. Maar ook de tussen- generatie kan in de komende klassiekers nog toesslaan. Jacques Hanegraaf bijvoorbeeld of Adri van der Poel of Henk Lubberding. Wanneer in april de serie Belgische klassiekers wordt verreden, met de Ronde van Vlaanderen, zal de concurrentie moordend zijn. Een nieuw seizoen ligt voor ons, een seizoen waarin ook dit jaar weer adembenemende wielersport zal zijn te beleven. ●

PIETER KROL

... Het peleton: strijdend in het hooggebergte ...

DE BOEKENLIJST, NUTTELOOS EN PREHISTORISCH GEDOE!!?

(en het telt nog zwaar ook...)

Ieder nieuw kalenderjaar geeft vooral in de maanden januari, februari en maart onder eind- examenkandidaten een verhevigde leesdichtheid; leerlingen van de hoogste klassen van MAVO, HAVO en VWO zitten verwoed pogingen te doen om met hun leesopdracht voor het 3e schoolonderzoek gereed te komen. Er is sprake van een enorme ruilhandel in uittreksels en zelfs de boekverkopers verdienen een extra cent door de verkoop van uittrekselboeken. Docenten Nederlands, Spaans, Engels, Duits en Frans worden bestookt met vragen, waaronder de vraag van 'Kan het nou echt niet minder?' min of meer centraal lijkt.

Voor wie zelf nog uit de tijd stamt dat een literatuurlijst niet verplicht was of voor wie middelbare- school- en- alles- wat- daarmee- samenhangt onbekend is, diene het volgende: op bijna alle middelbare scholen moeten leerlingen voor hun laatste schoolonderzoek (dat is het laatste onderzoek van school uit vòòrdat het officiële examen begint) bij hun talenleraren een lijst inleveren met daarop de titels van boeken die ze gelezen hebben en waarover ze ondervraagd kunnen worden. Vanwege de *zware klus die het lezen* van die boeken (en het analyseren ervan en het onthouden van de inhoud tot minstens het einde van het 'mondeling') van de leerlingen vraagt, wordt dit schoolonderzoek veelal ook zwaar aangerekend: wat het zwaarst weegt, moet het zwaarst tellen!

Een heel eenvoudig onderzoekje maakt echter direct al duidelijk dat het onderdeel 'boeken lezen' niet voor iedere eind- examenleerling even zwaar is. Een leerling met een zogenaamd talenpakket heeft aanmerkelijk méér te verhapstukken met het lezen van boeken dan iemand die alleen Engels en Nederlands in zijn eind- examenpakket heeft.

WAT WIL DE DOCENT

Voor de meeste docenten van talen geldt wat Ben van Gool schrijft in het tijdschrift Diepzee (jaargang 3, nummer 3, 1985, Wolter Noordhoff, Groningen) over literatuuronderwijs; ik citeer: '... In modern literatuuronderwijs wordt een poging ondernomen om niet langer alleen maar de tekst serieus te nemen, maar ook de lezende leerling met zijn eigen gedachten-, gevoels- en belevingswereld. Het belangrijkste beoordelings- criterium (voor de cijferbeoordeling ... want dat moet helaas) is de persoonlijke betrokkenheid van de leerling. In de voorbereiding op het schoolonderzoek zeg ik tegen mijn leerlingen: "Je moet me laten horen, dat je met 'benul' gelezen hebt. Ik wil horen over je woedes, je verontwaardiging, je begrip, je antipathieën, je kennis van de stof, je denkbeelden over de beschreven problematiek, je eigen standpunten, je beoordeling van bepaalde passages. Ik wil jouw verhaal horen over een bepaald boek en dat af en toe zetten naast (of tegenover) mijn eigen leeservaringen. Ik wil een serieus gesprek met je op voet van gelijkheid als lezer.'

LEERLINGEN AAN HET WOORD

Leerlingen hebben ondanks alles vaak niet in de gaten hoe echt en reél juist deze opvatting (zoals door van Gool geformuleerd) onder leraren leeft. Maar wat denken leerlingen dan wel?

In hoeverre het onderzoekje dat ik gedaan heb onder een 40- tal leerlingen van het HAVO representatief is voor alle leerlingen zou ik niet durven zeggen. Interessant is het wel, interessant genoeg om deze bevindingen aan anderen door te geven. De opdracht was heel eenvoudig: schrijf eens in het kort op wat jij vindt van de boeken die je moet lezen voor je examen; je hoeft je naam er niet bij te zetten, want misschien durf je dan niet te zeggen wat je echt meent, en het gaat er juist over jouw mening te horen.

Het resultaat van dit onderzoekje wees uit dat 67,5% (27 leerlingen) positief stond en staat tegenover lezen; 17,5 % (7 leerlingen) noemt zowel voor- als nadelen en 15% (6 leerlingen) is uitgesproken negatief. Precies de helft van alle leerlingen die hun mening gegeven hebben, vindt dat het aantal boeken die zij verplicht zijn te lezen, te omvangrijk is. De beweegredenen waarom men van een 'te veel' spreekt, verschillen echter enorm. Bij de groep die negatief staat tegenover lezen voor de literatuurlijst, stond ondermeer: 'Lezen, ik vind er niet zo veel aan en in feite ook nergens voor nodig, vooral niet omdat het zoveel is. Je moet er zo veel tijd aan besteden, ik heb heus wel betere dingen te doen. Vijf of zes boeken, dat is tot daaraantoe, maar iets van 35 à 40 totaal!? Het is gewoon krankzinnig!' Tegenover deze mening stond uit de groep positief-over- lezen het volgende: 'Ik vind dat je door lezen in het algemeen wijzer wordt, maar wel... oppervlakkig wijzer; het zou beter zijn (en heel zeker veel minder werk) om één boek en één auteur grondig te behandelen en voor te bereiden.'

NEGATIEF

Bij de groep die niet om lezen geeft wordt gefulmineerd tegen de tijd die het lezen vraagt, zoals: 'Ik vind het eerlijk gezegd tijdverlies, omdat ik in de tijd die ik nodig heb om boeken te lezen en uittreksels te maken, veel beter aandacht kan besteden aan wis- of scheikunde. Dat is belangrijk.' Ook wordt gepleit voor een andere verdeling door de schooljaren heen: 'Er zijn scholen die dit probleem (i.c. het boeken lezen) goed hanteren: zij verdelen het aantal te lezen boeken over de verschillende leerjaren heen, min of meer aangepast aan de leeftijd, met als gevolg dat je in het examenjaar dus maar een beperkt aantal boeken hoeft te lezen waarover je geëxamineerd hoeft te worden.'

Het meest opmerkelijk in deze groep is de volgende mening: 'Literatuurboeken!? Werkelijk, dit is de stomste ooit vertoond. Ik zou literatuurboeken het liefst willen kenmerken als de gedachten van een aantal gefrusteerde mensen. Als men eens rekening hield met het gezegde "Tijd is geld", dan zou die verplichte literatuurlijst allang afgeschaft zijn. Bij het lezen van boeken denk ik altijd dat ik het werk van een of andere gefrusteerde zit te lezen; de uren gaan voorbij en de onvoldoendes voor nuttige vakken worden dieper! Ik vind literatuur onnodig, als je geen letterkunde wilt gaan studeren. Het is natuurlijk leuk om er iets van te weten, maar het moèten lezen vind ik krankzinnig!'

ENTRE MEDIO

Het beetje ervoor / beetje ertegen- groepje heeft vooral bezwaar tegen de hoeveelheid te lezen boeken, en tegen de verplichting om bepaalde boeken te moeten lezen (dit laatste is trouwens niet op iedere school gelijk). Een meisje schrijft: 'De literatuurlijst? Een stormwind van gevoelens!' Vervolgens legt ze uit waarom ze het lezen voor haar lijst, 'stom', 'leuk', 'spannend' of 'interessant' vindt. Een jongen schrijft - n.a.v. het 'verplichte' boek Dubbelspel: 'Dubbelspel, daar valt eigenlijk niets uit te leren en het heeft een negatieve nasmaak. Dit boek is hier (de school waar het onderzoekje plaats vond) verplicht gesteld, maar dat is niet zo verstandig, doordat dit negatief kan werken. Als je een literatuurboek hebt gelezen, is het vrijwel nooit zo, dat je je ook écht lekker voelt, zo van "He, lekker gelezen, leuk boek was dat." Het is vooral het gedwongen worden wat me dwarszit; ik weet niet of dat wel zo goed is.'

POSITIEF

Voor de 3e groep een citaat van een jongen: 'Literatuur is helemaal niet zo krankzinnig. Veel leerlingen weten niet eens wat het is; vaak hebben ze nog niet één boek gelezen. Waar halen ze de durf vandaan commentaar te geven. In de 4e klas begint het al met klagen. Ik ben zelf ook zo geweest; je hoort je vrienden zeggen dat het stom is en je zegt het zelf dan ook maar...'

Leerlingen die positief staan tegenover literatuur laten vaak horen dat ze zich met figuren in het boek kunnen identificeren ('een moment van jezelf herkennen'), dat het een hulpmiddel is voor onderlinge communicatie, voor meer zelfstandig worden en voor anders tegen de dingen aan leren kijken.

Onder de leerlingen van deze groep kwam ik ook het volgende tegen: 'Een van de mooiste boeken vond ik *De donkere kamer van Damocles*. Als ik zo'n goed boek gelezen heb, kan ik echt een paar dagen met dat verhaal in mijn hoofd lopen en alles nog weer eens een keer meemaken. Jammer alleen dat ik zo weinig tijd heb om dit soort boeken te lezen; ik moet ook nog studeren.' Of:' Het fijnste boek vond ik *Dubbelspel;* dat heb ik al een paar keer gelezen. Ik vind het fijn om boeken te lezen die in mijn eigen omgeving spelen.'

Dan was er die hartekreet van dat meisje dat gek is op lezen:' Ik snap niet dat sommige boeken literair genoemd worden. Neem nou bijvoorbeeld *Het jaar van de kreeft*. Ik heb dat boek gewoon weggelegd, omdat ik er misselijk van werd. Ik vind het echt niet erg om te lezen dat een man en een vrouw met elkaar naar bed gaan, maar op iedere bladzijde...?! Dat hoeft voor mij niet. Literatuurlezen vind ik niet erg, maar het moet niet over al te gefrusteerde luitjes gaan!'

HET SCHOOLONDERZOEK

Er wordt in de reacties op 'wat vind je van je lijst?' ook gesproken over het moment van het schoolonderzoek zelve. 'Ik vind dat gesprek over die boeken leuk (liefst met een kop koffie en gebak erbij!), maar het moet geen vragenhalfuurtjes zijn waarbij de docent je laat merken dat jij eigenlijk helemaal niets weet. Daar word je down van en dat is niet leuk. Zoiets kan toch niet de bedoeling zijn van literatuur en literatuuronderwijs.'

Ook vond ik interessant het volgende: 'Eerst lees ik het uittreksel van iemand anders en dan pas het boek. Dan weet ik beter waar ik op moet letten, en dan ben ik ook beter voorbereid op dat schoolonderzoek.'

Het meest informatief — en daarmee wil ik dan graag besluiten — vond ik de volgende reactie: 'Los van het feit dat mijn taalgebruik van het Engels en het Nederlands beter wordt door het lezen van boeken, vind ik dat onderzoek zelf belangrijk: het is het enige moment dat een leraar aan jou alleen aandacht besteedt!. ●

een leraar

Recente geschiedenis gekenmerkt door geweld van mens en natuur

Colombianen geloven, ondanks rampen

HIJ IS EEN bijna 70-jarige Colombiaan. Hij ziet er armoedig uit. Zijn magere hals. Zijn veel te grote blouse die aan de boord versleten is. Een bejaarde man die zijn hele leven hard heeft gewerkt op het vruchtbare land in de vallei van Armero.

De vallei is nu verwoest. De rijstvelden en de soja-akkers zijn onvruchtbaar verklaard door de vloedgolf van modder, heet water en lava-as, die op gang werd gebracht door de vulkaan- uitbarsting van woensdag 13 november. De miljoenen koeien in het gebied zijn door de modder verzwolgen, evenals de kippen, de varkens, de paarden.

Zeventig wetenschappers, gestuurd door regeringen in alle uithoeken van de aarde, hebben een studiegroep gevormd. Het zijn de meest vooraanstaande vulkaandeskundigen ter wereld. Deze middag hebben de wetenschappers twee nieuwe explosies gemeten in de krater Arenas. Er is alarm geslagen en iedereen slaat op de vlucht. Iedereen, behalve de 70-jarige man. „Mijn huis is behouden gebleven in de eerste zondvloed. Als God mij roept, zal ook ik sterven. Waarom zou ik vluchten? Voor die wetenschappers? Hoe kunnen mensen nu een natuurramp voorspellen?" zegt de man.

PAUSBEZOEK

Twee dagen na het valse alarm in de rampzone ontmoet ik opnieuw de 70-jarige man. Hij lacht als ik zeg dat hij gelijk had door niet te vluchten. Even later hoort hij via de radio het bericht dat paus Johannes Paulus II tijdens zijn Zuidamerikaanse reis, een bezoek zal brengen aan het rampgebied. De oude man neemt een fiere houding aan, en bibbert. Hij staat daar als een honderdjarige generaal in versleten kleding. Zijn vreugde is zo groot dat hij sprakeloos en huilend naar de lucht kijkt.

HOSTIE

De Colombianen zijn een religieus volk. In de kerken is het zondags druk. Men ontvangt er de hostie nog op de tong. Het volk werd getroffen door rampspoed. De guerrilla- strijders overvielen op 6 november het paleis van justitie, het leger antwoordde met geweld en er vielen meer dan honderd doden. Precies een week later trad de krater Arenas in werking, ging de sneeuw op de berg Nevado del Ruiz plotseling smelten en ontstond er een overstroming die 20 tot 25.000 mensen het leven kostte. Vijf dagen later stortte een bus in een ravijn vlakbij de stad Medellin. 23 Inzittenden kwamen om. Begin januari weer een verkeers- ongeluk met 22 doden en daar tussen door guerrilla- aanslagen met ook weer doden. Wat hebben de Colombianen verkeerd gedaan? Als God bestaat, waarom laat Hij dan deze ellende toe?

MOORD

Colombia was gewikkeld in een bloedige burgeroorlog toen in het jaar 1948 de pastoor van Armero werd vermoord. Het stoffelijk overschot was gruwelijk verminkt door de politieke moordenaars, toen zij het achterlieten bij de deur van de pastorie. „God straft", zeggen nu veel mensen in de zone. Amero is nu geheel verwoest. Het is thans een onder de modder verdwenen stad, een Pompeï van de Andes.

,,Het is begrijpelijk dat de moord op de parochie- herder in verband wordt gebracht met de tragedie die Armero thans doormaakt", zegt de Colombiaanse Jezuïet Gustavo Jimenez. „Maar het lijkt me een primitieve reactie. God heeft de wereld geschapen. Maar de wereld kent zijn eigen natuurwetten. En God accepteert het kwaad in deze wereld. Waarom? Voor mij is het een mysterie."

COLLECTIEVE PIJN

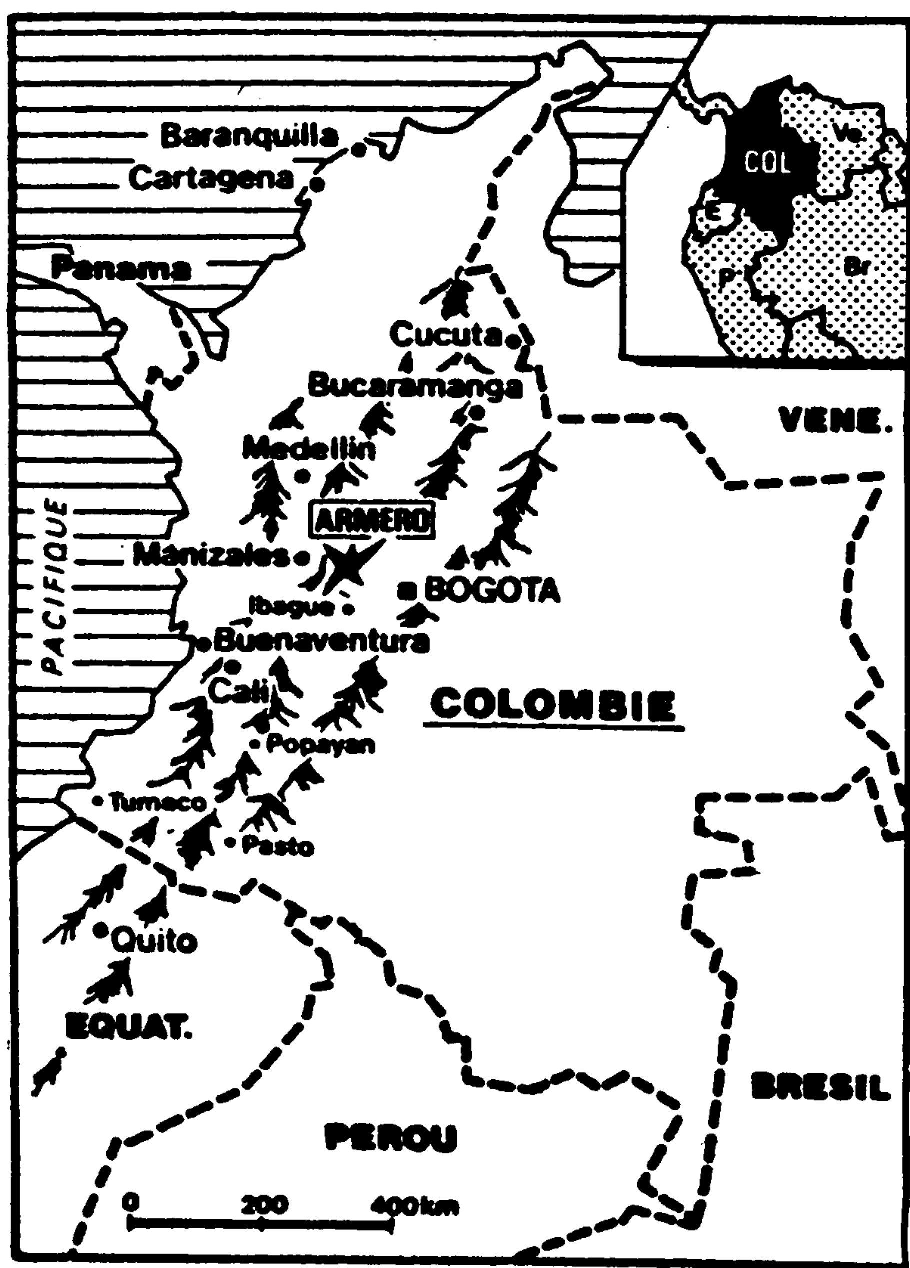
Pater Diego Jaramillo, behorend tot de Orde van Eudisten, heeft veel gesproken met slachtoffers van de natuurramp. „De mensen zijn verdrietig, wanhopig, mentaal gewond. Zij hebben familieleden verloren. Ze zijn hun bezittigen kwijt. Hun toekomst lijkt een doodlopend spoor. Sommigen komen tot hun verbijstering hun vermiste gezinsleden tegen. Dan is er sprake van waanzinnige blijdschap, maar deze gebeurtenissen zijn schaars. Het zijn eilandjes van geluk in een diepe, collectieve pijn", zegt pater Diego. Hoe hebben de slachtoffers het leed religieus verwerkt? Welke vragen stellen zij zich? De geestelijken in de getroffen zone maken gewag van berusting onder de bevolking, maar bevestigen ook dat sommige gelovigen opstandig werden, niet konden accepteren wat hen door de natuurramp was aangedaan. „De pastoor van het gedeeltelijk verwoeste dorp Guayabal besloot daarom een extra mis te lezen. Het was niet zo dat hij de mensen wilde kalmeren, maar er was behoefte aan het woord van God", vertelt pater Gustavo Jimenez. „En inderdaad was de ramp daarna voor velen gemakkelijker te accepteren."

Pater Diego Jaramillo zegt behoefte te hebben aan post uit het buitenland. ,,Een opbeurend woord, of een goed idee. Dat kunnen wij nu wel gebruiken", vertelt hij. ,,We vinden wel iemand die het voor ons vertaalt." Op zijn verzoek vermelden wij het adres: Pater Diego Jaramillo, Apartado 56437, Bogotá, Colombia.

VERSTERKING

De 71-jarige pater Rafael García Herredos verzorgt al 31 jaar een dagelijkse godsdienstige overweging via de Colombiaanse televisie. „Natuurlijk hebben de mensen hun vragen. Maar niemand weet waarom God deze tragedie permitteert. Lees alle boeken van Augustinus, jongeman, en je zult getuige zijn van een zoektocht naar het antwoord. Maar een oplossing voor het vraagstuk zul je niet vinden. De stilte is het antwoord. We moeten vooral naar de slachtoffers luisteren en hard voor hen werken", aldus de bejaarde pater.

De vrouw die drie dagen als vrijwilligster heeft gewerkt in een eerste- hulppost in het centrum van het rampgebied, vertelt het met tranen in haar ogen: „Ik ben mijn moeder gaan zoeken die in Armero woonde. Ik heb haar niet gevonden. Toen ik het zoeken staakte, zei ik tot mezelf: Nu ga ik iedere gewonde helpen alsof het mijn eigen moeder is. Het was een dag na de ramp en veel gewonden lagen nog buiten. 's-Avonds betrok de lucht. Ik zei: „Nu gaan we allemaal bidden met heel veel geloof. Terwijl we in gebed waren, begon het zachtjes te regenen en ik zei: We bidden door met nog meer geloof. Spoedig werd het droog en klaarde de lucht op. Die nacht hebben we zelfs sterren gezien."

In het parochiaal centrum van pater Diego in Bogotá worden op grote schaal voedsel en kleding binnen gebracht voor de slachtoffers van de ramp. „Iemand die gelooft in de goedheid van God kan niet gemakkelijk een verklaring vinden voor het leed in de wereld", zegt pater Diego. „Het antwoord kan slechts zijn het stilzwijgend helpen van de slachtoffers. We moeten proberen hun leed te vullen met liefde. In deze parochie zijn tenminste honderd ontheemde gezinnen opgenomen in de huizen van hen, tot voor kort wildvreemde families. Wij Colombianen zijn een religieus volk. Maar het geloof is meer dan enkel religie. Het christendom houdt ook in dat we solidair zijn met elkaar. Wat dat betreft, hebben wij Colombianen de afgelopen dagen ons geloof versterkt."

Tot zover een bijdrage van Eric Vrijsen aan het Bossche Bisdomblad. ●

Hulp

DE SLACHTOFFERS van de vulkaan- ramp in Colombia hebben uit alle delen van de wereld hulp ontvangen. Maar ook in Colombia zelf werden grote inzamelings- acties gehouden. Er werden tonnen kleding, voedsel en medicijnen vergaard door de katholieke kerk, het Rode Kruis en andere organisaties. In de meest urgente behoefte is inmiddels voorzien. In Colombia wordt nu vooral gedacht aan de opbouw van het door de natuurramp getroffen gebied. En daarvoor is veel geld nodig. Geld dat eerlijk en belangeloos verdeeld moet worden, opdat het ten goede komt aan degenen met de grootste behoefte. ,,De katholieke kerk en de katholieke organisaties staan borg voor een rechtvaardige en doelmatige verdeling van de hulp". zegt onderdirecteur Nestor Baez van Charitas Colombiana. ,,De pastoors en parochiaal- werkers in de getroffen dorpen kennen de mensen. Zij weten welke gezinnen werkelijk gesteund moeten worden."

Europese bisschoppen:

Evangelisatie door wat we zijn

DE VERDEELDHEID van de Kerken staat de evangelisering van Europa in de weg. „Wij evangeliseren door wat we zijn en niet zozeer door wat we zeggen. De tekens die het woord begeleiden, zijn vaak de sleutel voor een effectieve evangelisatie." Met deze woorden vatte de Engelse kardinaal David Hume als voorzitter van de raad van Europese bisschoppen-conferenties de beraadslagingen over de evangelisering van Europa samen.

Tijdens het symposium was met grote instemming gereageerd op de omschrijving van de Kerk als gemeenschap van het volk Gods. Deze nadruk op het gemeenschaps- karakter is volgens mgr Hume een noodzakelijk tegenwicht tegen het Europees individualisme.

De bisschoppen werden aan het begin van hun beraadslagingen geconfronteerd met resultaten van godsdienst- sociologisch onderzoek. Volgens de Duitse bisschop Homeyer (Hildesheim) hebben die ontnuchterend gewerkt. Hij aantal Rooms- katholieken dat regelmatig naar de kerk gaat, daalt in heel Europa onder de dertig procent. Meer en meer herkennen de gelovigen zich niet meer in de kerkelijke leer. Zelfs onder praktizerende Rooms-katholieken neemt de discrepantie tussen de eigen geloofs- beleving en de door de Kerk geleerde normen toe. Terwijl enerzijds het atheïsme groeit, noemen steeds meer Europeanen die niet meer praktiseren, zich nog wel religieus.

MOED

Noch een strijdbare strategie noch een vlucht uit deze maatschappij zijn een goede oplossing, aldus Homeyer. De verlichting heeft al twee tot drie eeuwen invloed op de Kerk. Dat heeft volgens hem ook positieve aspecten. De Kerk wordt nu gedwongen haar eigen plaats en functie in de maatschappij opnieuw te omschrijven. Enkele belangrijke steunpunten in de maatschappij zijn weliswaar weggevallen, maar anderzijds leert de Kerk nu weer op eigen benen te staan, zegt Homeyer.

De Kerk moet de moed tonen zich bezig te houden met de vraagstukken van deze tijd (werkloosheid, milieu, bewapening) en moet eindelijk het gesprek met de cultuur aandurven. Angst daarvoor, zowel bij personen als instituten, moet volgens hem overwonnen worden. De godsdienst kan de cultuur daarbij een raamwerk bieden waarin — zoals kardinaal Hume het uitdrukte — de ethiek voorrang heeft boven de techniek, en het 'zijn' voor het 'hebben'. ●

Stichting werkt aan Nederlandse expeditie

''Als we die ark nou eens zouden vinden''

WAT ZOU HET een vondst zijn. Amos Frank en Simon Rietveld raken even in vervoering.

Geachte mensheid, we hebben de ark gevonden. Hij rust op de flanken van Ararat. Als u wilt, kunt u wat stukjes meenemen voor onderzoek.

Amos, student medicijnen en Simon, uitgever van tijdschriften, zijn de woordvoerders van de prille Stichting 'Ark Nu', die in nog geen jaar tijd een 35-koppige expeditie hoopt klaar te stomen voor een grootscheepse jacht op de ark van Noach. Op jacht naar bevestiging van de bijbelse zinsneden: 'Het einde van al wat leeft, is door mij besloten. Ik ga de aarde verdelgen'... 'maak u een ark van goferhout'... 'en van alles wat op de aarde kruipt, kwamen er twee aan twee tot Noach in de ark, mannetje en wijfje'... 'en in de zevende maand, op de zeventiende dag bleef de ark vastzitten op het gebergte van Ararat'.

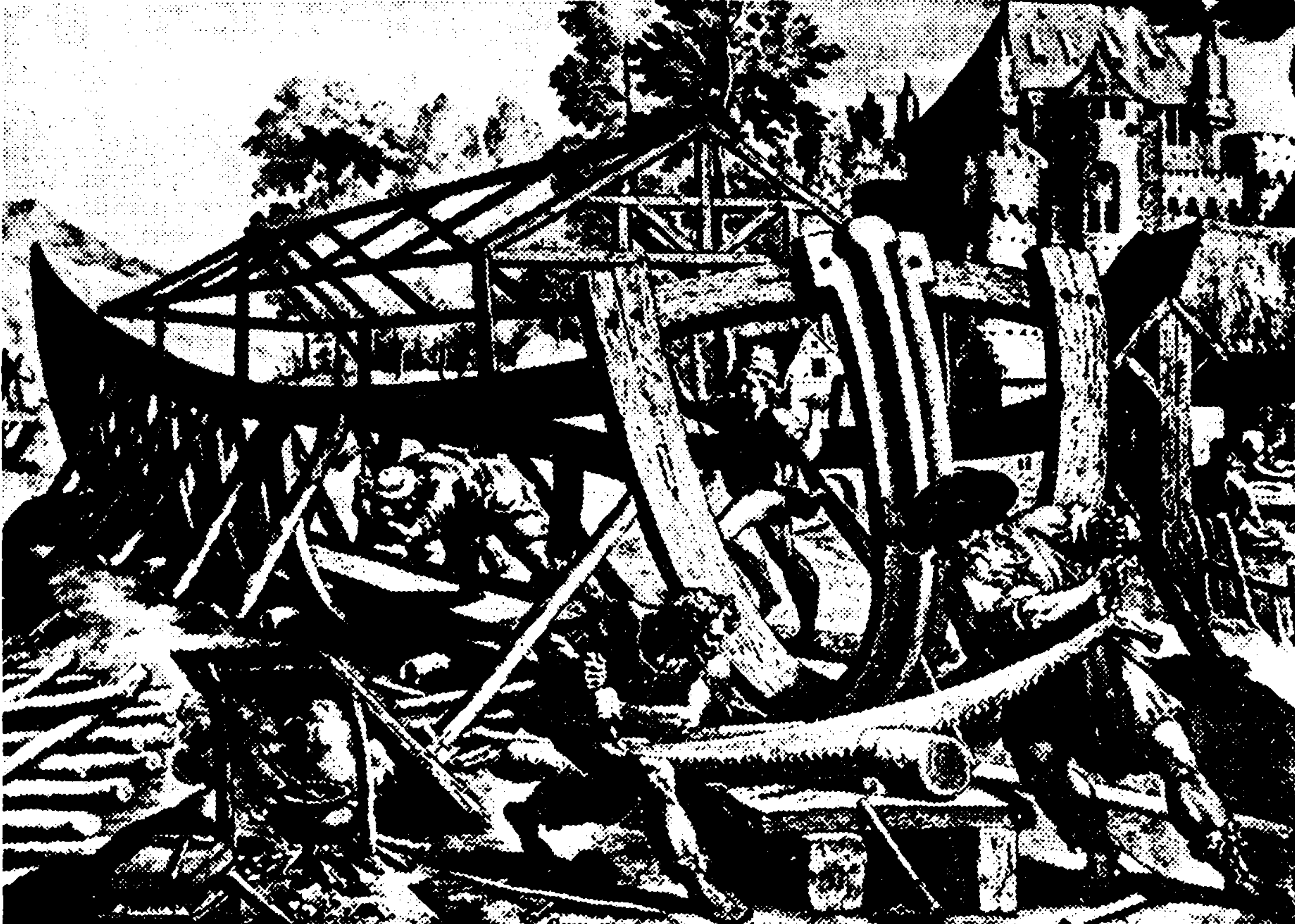
„We beginnen beslist niet als fanatieke gelovigen, die koste wat kost zullen aantonen dat het bijbelverhaal klopt. Of als wetenschappers, die wel eens even zullen bewijzen dat er nooit een zondvloed geweest kan zijn", zegt Frank (23). „De expeditie gaat zo neutraal mogelijk aan het werk. Als er niets wordt gevonden, bewijst dat niets. Mochten we hem wel vinden, ja dan maakt dat wel wat los". Rietveld (37): „Ja, dan moet er toch een opperwezen zijn, dat Noach heeft gewaarschuwd voor de komende zondvloed."

Amos, van joodse afkomst: „Wat me bezig houdt, is dat er zoveel expedities zijn geweest, en de vraag of hij er nu ligt of niet, nog altijd niet is beantwoord. Het zou me wat waard zijn als onze zoekactie lukt." Simon, Nederlands hervormd, wordt zoals hij zelf zegt, door nieuwsgierigheid gedreven. „Het interesseert me al jaren. Is er nou een wereldwijde zondvloed geweest? Hoe heeft Noach die ark kunnen bouwen?"

MILJOENEN

De vijf werkgroepen, die de komende maanden gaan sleutelen aan een evenwichtige ecpeditie, waarvan zowel geologen, archeologen, theologen als doorgewinterde bergbeklimmers deel zullen moeten uitmaken, zullen een slordige vijf miljoen gulden op tafel moeten brengen. Tenzij sommige organisaties belangeloos materieel beschikbaar stellen. ,,Als je kijkt hoeveel reacties we de afgelopen dagen al hebben gehad, dan denk ik dat het allemaal wel lukt. Het blijkt iets wat bij heel veel mensen leeft", merkt Rietveld.

De in Den Haag zetelende Stichting 'Ark Nu' heeft op weg naar de Ararat vooral de hoop gevestigd op de volledige medewerking van de Turkse autoriteiten. Voorgaande ondernemingen, vooral van Amerikanen, stuitten op problemen omdat de berg in een politiek niet ongevoelig gebied ligt, in het grensgebied met de Sovjet-Unie. De Turken lieten al eens een expeditie voortijdig afbreken. Rietveld: „Maar wij kunnen aantonen, dat wij uitsluitend de wetenschap als doel hebben en niet stiekem naar Rusland zullen kijken. Bovendien gaat het om een volledig Nederlandse groep."

• Noach, werkend aan de ark, zoals een tekenaar het zich voorstelde als illustratie bij het bijbelverhaal.

LASTIG

De 5165 meter hoge Ararat ('Wolk van ijs') op de Armeense hoogvlakte, is op zichzelf een berg, die voor geoefende beklimmers niet bepaald een uiterst zwaar karwei is. De al eeuwen dode vulkaan heeft een niet zo steile aanloop. Wat het lastig maakt, is de veronderstelling dat de ark diep onder de ijslaag ligt. Zo diep dat alleen verfijnde apparatuur zou kunnen uitwijzen of er restanten van de historische boot liggen. Kan de ploeg daarmee worden uitgerust? Simon Rietveld is ervan overtuigd, dat de wetenschap inmiddels zover is gevorderd, dat de hulpmiddelen betrekkelijk gemakkelijk te vergaren zijn. „Juist omdat wij de zaak zo breed opzetten, is er een goede kans dat het bedrijfsleven met apparatuur afkomt."

NIET DE EERSTE

'Ark Nu' is bij lange na niet de eerste operatie, die dit bijbelverhaal tracht te verifiëren. In de eerste eeuw na Christus al meldde de joodse geschiedkundige Flavius Josephus dat de ark op de 'berg der Koerden' lag. Een kleine zeshonderd jaar later wist Isidorus van Sevilla te vertellen, dat de ark op de Ararat lag en weer zeshonderd jaar later was de beurt aan Marco Polo voor een soortgelijke mededeling. Hij voorzag echter dat de boot voor altijd onbereikbaar zou blijven.

In de dertiende eeuw trok een Franse monnik de aandacht. Hij had een duidelijke schaduw van de ark gezien. In de vorige eeuw maakten Turkse arbeiders in de buurt van de berg gewag van een houten schip, dat uit de sneeuw stak. Ze waren er bij toeval op gestuit toen ze een wal tegen lawines aan het bouwen waren.

Al decennia doet bovendien het verhaal de ronde van Britse experts, die wel eventjes zouden bewijzen dat het hele verhaal over zondvloed en ark een lachertje was. Het verhaal wil dat ze prompt het schip vonden en in hun woede probeerden het in brand te steken. Toen dat mislukte, zwoeren ze met geen woord over de vondst te reppen. Pas op zijn sterfbed zou een van de gidsen van de mannen hebben verteld wat hem was overkomen.

Een ander hardnekkig verhaal wil dat Russische piloten de ark veertig jaar terug hebben waargenomen en later tot berging zijn overgegaan. „Zo wilden de Russen verdere pottekijkers op een afstand houden", denkt Amos Frank. „Maar een schip van 150 meter lang berg je natuurlijk niet zomaar even."

De werkgroepen van 'Ark Nu' zullen vooral moeten nagaan wat wel en wat niet bruikbaar is van die ellenlange reeks verhalen en historische vondsten. Bovendien wordt de Ararat eerst nog eens driftig vanuit de lucht aan een onderzoek onderworpen met infrarood- camera's, die het gebied in stukjes opnemen. Daarbij komen ook nog eens de eerder per satelliet genomen beelden.

Voor 1 maart moet duidelijk zijn of al het verzamelde materiaal (en geld) zodanig is, dat de operatie kan doorgaan. Dan kan in augustus het vertreksein worden gegeven.

Of is tegen die tijd het hele voornemen al gesmoord in de ongetwijfeld pittige discussies over de uit te stippelen koers? Amos Frank: ,,Joden, moslims, christenen, iedereen hecht op zijn eigen manier waarde aan dit verhaal. Er zijn natuurlijk mensen, die zeggen: ho, de bijbel moet je gelóven, daar moet je geen bewijzen bij zoeken. Anderen zullen misschien, zonder enige godsdienstige achergrond nu eens voorgoed willen weten of er 4500 jaar voor Christus een allesomvattende vloed is geweest. Onze stichting heeft geen mensen met één bepaalde richting of één voorkeur. Er is net zo goed een zuiver wetenschappelijke werkgroep als een theologische en natuurlijk ook een sportieve. Want er moet wel wat verzet worden." ●

dierenbescherming

BESTE LEZERS, u allen nog een goed 1986 toegewenst! Hoort tot uw betere voornemens ook, dat u dit jaar de Dierenbescherming gaat helpen?

Beginnende bij het begin: de voeding en verzorging van uw eigen huisdier. Natuurlijk moet zijn voeding aangepast zijn aan leeftijd en grootte. Er is een ruime keuze van dierenvoer in de handel.

Een pup, net bij de moeder vandaan, begint met drie tot vier maaltijden per dag: van pap (kinderpap is prima) tot geweekte brokjes en blikvoer, hondenworst met brood (bruin!) of rijst. Alles goed soepig gemaakt, zeker de eerste weken. Melk verdunnen met water (als ze het kunnen verdragen), nog liever speciale melkpoeder voor puppies gebruiken. U merkt vanzelf aan de eetlust (en groei) van uw hond wanneer u met minder maaltijden kunt volstaan. Met zeven maanden tweemaal per dag tot het volwassen dier genoeg heeft aan één flinke goede maaltijd per dag (korrels, droog of met water, en/of rijst met blik hondenvoer, hondenworst, pens. Geeft u een beetje variatie?) en een «snack» 's-morgens of 's-avonds. Restjes van de tafel zijn goed, maar niet als hoofdmaaltijd.

Géén visgraten, géén varkensvlees, géén zout of sterk gekruid eten, géén ru... groente. Geef regelmatig een bot om op te kauwen (géén botjes die kunnen splinteren: kippen!) ook de pup is er dol op. Sommige honden houden erg van namaak- botten, verkrijgbaar bij de Petshop. Het is goed voor hun gebit en het houdt ze bezig. Zorg voor altijd fris drinkwater op een bereikbare plaats.

Katten eten eigenlijk de hele dag. Geef ze tweemaal per dag een maaltijd van blik, vis, vlees en laat droge knabbels (en melk) ergens bereikbaar voor hen staan. Fris water is ook voor de poes belangrijk.

Een puppy moet u liever niet wassen, een volwassen hond ook bepaald niet te vaak. Dan nog een goede honden- shampoo gebruiken, goed afspoelen en afdrogen. Daarna úit de wind laten opdrogen. Regelmatig borstelen is goed voor de vacht. Kijkt u hem na op karpatten en vlooien? **Natte tijd, karpaten- tijd — droge tijd, vlooien- tijd** — gaat meestal wel op! Karpattenziekte is heel gevaarlijk, belangrijk dus, dat uw hond karpattenvrij blijft. Ook poes kan onder de vlooien zitten. U kunt het ongedierte te lijf gaan met pincet, speciale halsband, poeder / spuitbus of shampoo en kam. Misschien moet u ook uw koraal eens laten spuiten door de pestcontrol?

Advies over produkten wordt u graag gegeven bij de dierenarts en natuurlijk ook op het Dierenasiel. Komt u eens kijken bij ons op Parera? Wij hebben altijd leuke jeugdige en volwassen honden (en poezen!), die graag met een fijne baas naar huis willen gaan. Misschien bent u wel die fijne baas?

Het Dierenasiel is dagelijks open van 8-12 en 2-6. Zaterdag van 8-1 en 4-6. Het telefoonnummer is 54300. Graag tot ziens! ●

... bent U mijn fijne baas? ...

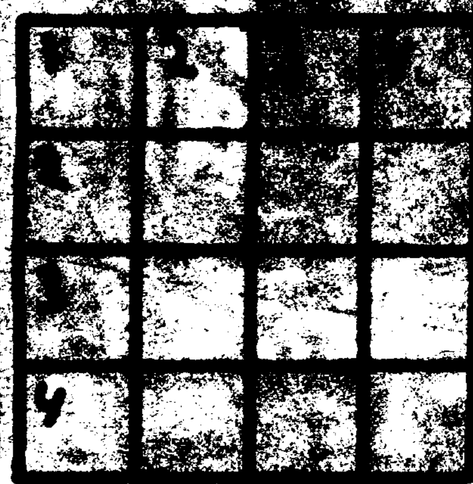
Papilon

kinderpagina

THE PLANECRASH

by Ashley Dalnoot

ONE DAY there was a bad plane, way up in the air. It was trying to destroy another plane. Then a new kind of plane came. That one was a super plane. The super plane shot the bad plane. That was the end of the bad one.

OP EEN dag was er een slecht vliegtuig, hoog in de lucht. Het probeerde een ander vliegtuig te laten verongelukken. Toen kwam er een nieuw soort vliegtuig. Dat was een super-vliegtuig. Het super-vliegtuig schoot het slechte vliegtuig naar beneden. Het was het eind van dat slechte vliegtuig.

Om te Kleuren

Raadsel van de week

1. Iemand die niet kan praten
2. [illegible] teer is
3. delen van het hoofd
4. dat zijn wij allemaal

WINNAAR van de vorige keer.

Gideon Beelsnijder
P.O. Box 73
Bonaire

Zijn prijs zal hem opgestuurd worden.

OPLOSSING van de vorige keer.

L E K E N
B E R D E
K R E E G
E D E L E
N E G E N

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 14 februari 1986 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 12 februari 1986 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL

Mopjes

Dokter: "Ik heb je al zo vaak gezegd, dat je te veel drinkt. Waarom doe je dat toch?"
Emiel: "Om mijn zorgen te vergeten, dokter".
Dokter: "Dat zeg je iedere keer. Zijn ze nu nog niet verdronken?"
Emiel: "Nee, dokter. Ze hebben intussen leren zwemmen".

"Met wie spreek ik?"
"Met Smit".
"Met wie zegt u?"
"Met Smit. De S van Simon, de M van Maria, de I van Izaak en de T van Theordoor".
"Jawel, jullie ken ik allemaal wel. Maar met wie spreek ik nu?"

Emiel komt thuis, van top tot teen in verband gewikkeld.
Zijn vrouw: "Maar Emiel toch, wat is er met jou gebeurd?"
Emiel: "Niets ergs, hoor. Ik heb alleen maar een snee in mijn vinger. Maar de verpleegster kon de schaar niet vinden".

Ze zitten samen voor de televisie.
Plotseling schrikt hij op: "Zei je wat?"
Zij: "Nee, dat was gisteren".

De zuster komt de kraamkamer uit met een drieling en laat ze aan de vader zien.
Deze: "Oh, mag ik uitkiezen?"

Een journalist tot een man die olifanten dresseert: "Hoe bent u eigenlijk op het idee gekomen voor dit nummer?"
Dresseerder: "Weet u, vroeger dresseerde ik vlooien. Maar sindsdien zijn mijn ogen erg achteruit gegaan".

Waarom is een aardbei rood?
??????
Omdat hij zich schaamt voor zijn pukkels.

Methodistisch project van kerk zijn en hulp aan marginalen

Missie in centrum Buenos Aires

BUENOS AIRES — De Methodisten- kerk aan de Corrientes, een van de hoofdstraten van Buenos Aires, is de enige zichtbare kerk in het uitgaans- centrum van deze miljoenenstad. Toen acht jaar geleden de Engelse en Amerikaanse Methodisten er genoeg van hadden elke zondagochtend op en neer te moeten reizen naar de binnenstad, wilden ze de kerk verkopen en een nieuwe bouwen in een van de geriefelijke buitenwijken. De Spaanstalige, Argentijnse leden keerden zich tegen dit plan.

Met steun van de zendings- organisatie van de Amerikaanse Methodisten namen ze de kerk over en stelden zich de vraag: wat betekent het op dit strategisch punt in de stad kerk te zijn temidden van armen, daklozen, hongeren, alcoholici?

De ongeveer vijftig Spaanstalige leden richtten MICEBA op, missie in het centrum van Buenos Aires. De kerkdiensten werden verschoven van tien uur 's-morgens naar zeven uur 's-avonds, want in de vroege ochtend zijn de mensen die op straat leven, ver buiten het centrum, waar de politie hen 's-nachts uit verjaagt. De gemeente begon met de opvang van de daklozen. Elke dag komen er in het 'Cafetaria' achter de kerkzaal drie groepen van elk zo'n vijftig alcoholoci, aan wie brood, soep en koffie worden verstrekt. Voor sommigen is het de enige maaltijd per dag. Twee kleuterklassen met kinderen van een-ouder- gezinnen bevolken van 's-morgens acht tot 's-avonds vijf uur twee piepkleine kamertjes, die tot 1977 uitsluitend voor katechisatie werden gebruikt.

'De geur van armen liefhebben'

● Aan de flanken van de wereldstad Buenos Aires leven honderdduizenden mensen in sloppenwijken. De armoede is er groot: een voedings bodem waarop het alcoholisme welig tiert.

De gemeente reageerde op dit alles overwegend positief. Een enkel dametje vroeg zich wel af waarom die mensen geen bad nemen voordat ze naar de kerk gaan. „Die geur", zegt Eduardo Gatinoni, lekenpredikant en tevens directeur van een van de grootste fabrieken voor veterinaire produkten in Argentinië, „we moeten leren hun geur lief te hebben."

Het werk met de alcoholici is er niet alleen op gericht hun voedsel en voor enkele uren per dag wat warmte en gezelligheid te geven. Het gaat er vooral om deze mensen hun menselijke waardigheid te laten hervinden. Ze hebben geen nummer (zoals op andere opvangplaatsen), maar worden hier met hun naam aangesproken. Ze doen klusjes, om weer een zekere zelfdiscipline aan te leren. In een van de groepen is een voormalig hoogleraar filosofie de 'voorman'. Opgesloten tijdens de militaire dictatuur (1976-1983) en ontheemd door het overlijden van zijn vrouw raakte hij volledig uit zijn evenwicht. Nu hervindt hij zichzelf door in die groep de leiding te hebben.

Predikant van deze Methodisten- kerk is ds Aldo M. Etchegoyen, die ook voorzitter is van de adviesgroep voor mensen- rechten van de Wereldraad van Kerken. In de groepen met alcoholici houdt hij geen preken. Wel probeert hij hen aan de praat te krijgen. Kortgeleden, aldus Gatinoni, vroeg hij de mensen waarvoor ze dankbaar waren. Een man die er erg verwaarloosd uitzag, verraste een ieder toen met de opmerking: „Ik ben de Heer dankbaar voor de gave van het leven."

Ook met de kleuterklassen wordt op dezelfde manier gewerkt. Een groep van artsen, (kinder)psychologen en sociaal werkers begeleidt de kinderen en leert de ouders dat het geven van liefde meer uithaalt dan het aftuigen van de kinderen. Bovendien heeft een restaurant voor speciale diëten de voeding onderzocht die de kinderen thuis krijgen. Op basis daarvan verstrekt het restaurant — gratis — speciaal samengestelde maaltijden aan de kinderen.

Tijdens de discussie op de bestuurs- vergadering van de Wereldraad van Kerken over het schulden- probleem van de Derde Wereld zei Etchegoyen: „De sociaal- economische gevolgen hiervan zijn een misdaad tegen de mensheid. De schulden worden niet alleen met geld afbetaald, maar ook met het leven van duizenden kinderen die elke dag als gevolg van de honger sterven." ●

Geen resultaat evangelisering

Katholiekendag in Japan

OM DE EVANGELISERING van cultuur en smenleving nieuw élan te geven, zal in 1987 voor de eerste maal in Japan een katholieken- dag worden gehouden. Zo heeft de Japanse bisschoppen- conferentie besloten.

In juni 1984 had zij op haar algemene vergadering de verkondiging van het evangelie als eerste prioriteit gegeven, maar in weerwil van sindsdien gepleegde inspanningen is er nauwelijks resultaat merkbaar.

Als negatieve factoren voor de voortgang van het katholicisme zien de Japanse bisschoppen: sterke tradities wat betreft gezin en samenleving, geworteld in Boeddhisme en Shintoïsme; gerichtheid op wetenschap en techniek die eerder materialisme tot gevolg heeft dan geestelijke of religieuze waarden oplevert; de algemene opvatting dat alle religies een pot nat zijn; de morele eisen die het katholicisme stelt en tenslotte de wijd verbeide mening, dat de Rooms- katholieke Kerk een vreemde religie is, dus een wezensvreemd element in de Japanse samenleving.

Er zijn in Japan ongeveer 417.000 katholieken, wat neer komt op 0,34% van de bevolking. De meeste gelovigen wonen in de stedelijke gebieden van Nagasaki en Tokio. In 1984 overtrof het aartsbisdom Tokio met 75.083 gedoopten voor het eerst het traditionele katholieke centrum Nagasaki met zijn 74.971.

Japan telt drie kerkprovincies met zestien bisdommen. Er zijn 1.838 priesters werkzaam, van wie 419 tot de inheemse diocesane clerus behoren. Van de 1.359 ordeleden stammen er 415 uit Japan zelf. Verder zijn er 208 Japanse en 138 buitenlandse broeders en 6.074 Japanse en 615 buitenlandse zusters.

De kracht van het Japanse katholicisme zit mede in het onderwijs: 53 basisscholen met 21.898 leerlingen, 80 middelbare scholen met 30.126 leerlingen, 115 instellingen van voorbereidend wetenschappelijk onderwijs met 70.481 studenten, 33 „junior colleges" met 14.819 studenten en 12 universiteiten met 25.586 studenten. ●

Nigeriaanse bisschop:

Volgende paus uit Afrika

„EEN VAN DE volgende pausen moet een Afrikaan zijn", zei bisschop John Olorunfemi Onaiyekan uit Ilorin in Nigeria tegen journalisten in het Duitse Freiburg.

Volgens hem beleeft de jonge Afrikaanse Kerk haar lentetijd en ziet, zonder door allerlei tradities te worden overbelast, met groot optimisme de toekomst tegemoet. Daarom beschouwt hij een Afrikaanse paus als een noodzakelijke aanvulling op al wat gaande is in de Kerk. ●

Premie op afzeggen van godsdienstles

Tsjecho-Slowakije: boycot godsdienst

IN TSJECHOSLOWAKIJE krijgt de klasseleraar voor iedere leerling die de lessen godsdienst afzegt een bijzondere premie. Tegelijk hebben de leraren de opdracht gelovige studenten niet als de beste van de klas aan te merken.

Deze staatspraktijken inzake godsdienst in de Tsjechische scholen werden onthuld door de Slowaakse katholieke lerares Jana Micianova in een interview. Zelf verloor zij haar plaats als lerares, omdat zij haar zoon voor godsdienst- onderricht had ingeschreven. De beslissing van de schooldirectie werd door de Slowaakse rechtbank van eerste en tweede aanleg bekrachtigd.

Volgens de uitspraak had zij haar onderwijseed verbroken, die wil dat opvoeders de «politiek van de communistische partij in Tsjechoslowakije» moeten verwezenlijken en de leerlingen in de geest van de Marxistisch- Leninistische opvattingen dienen op te voeden.

Zoals de Slowaakse lerares verder meedeelde is de inschrijving voor godsdienst bijzonder moeilijk. Beide ouders moeten voor de schooldirectie een formulier tekenen dat wordt doorgestuurd naar de plaats waar zij werken. Niet zelden worden zij thuis door het onderwijzend personeel opgezocht om hen ertoe te bewegen de godsdienstlessen af te zeggen. Godsdienst wordt ook altijd het laatste uur van de namiddag gegeven.

Al deze methoden zijn in de scholen strikt geheim. „Wij hebben de slotakkoorden van Helsinki onderschreven, daarom moeten deze praktijken geheim worden gehouden", aldus Micianova. ●

Een hapje lustten ze wel tussen de middag, de topmannen van Ford; je kon tenslotte niet de hele dag automobielen bedenken en maken. De directiekantine in het Glazen Huis, het Ford-hoofdkantoor in Detroit, was een van de beste restaurants van de Verenigde Staten; de verse tong werd dagelijks overgevlogen uit Engeland en als je gebraden fazant bestelde, kwam de wit gejaste ober die voorkomend aandragen.

Twee dollar de man moesten ze er voor betalen, dat wel, terwijl de firma de kosten toch van de belasting kon aftrekken. Dat stak hen wel eens, tot ze gingen cijferen en ontdekten dat de werkelijke kosten van de dagelijkse lunch neerkwamen op 104 dollar per persoon.

De baas zelf, Henry Ford de Tweede, had genoeg aan een hamburger, in de functie moest je toch het voorbeeld geven. Dat de meesterkok er een lapje biefstuk van vijf dollar voor vermaalde, hoefde Henry niet te weten, dat soort details was de kopzorg van de voetknechten. Wat hij wél vervelend vond, was dat zijn kok thuis, die toch iets van 35.000 dollar verdiende, geen weet had van het bakken van een fatsoenlijke hamburger.

Autofabrikanten, bizar volk.

Van de in 1914 op de markt gebracht T-Ford had grootvader Henry nog gezegd: „Ik kan hem leveren in elke kleur, zolang het maar zwart is."

Nu, in de jaren zestig, liet zijn kleinzoon miljoenen wagens van de lopende band komen, in kleuren die soms het spectrum te buiten gingen, en voldoende waren het er eigenlijk nooit, want de welvaart was doorgebroken en steeds jonger kon de Amerikaan zich een auto veroorloven. General Motors was weliswaar nog steeds de grootste fabrikant, maar Ford was een goede tweede en de miljarden stroomden binnen.

In die onstuimige omgeving doorliep, in snel tempo, de zoon van tot welvaart gekomen, maar door de depressie weer tot armoede vervallen, Italiaanse immigranten alle rangen die de firma Ford voorhanden had. Lee Iacocca begon in 1946 op zijn eenentwintigste als stagiair (weekloon $ 37,40) en werd in 1970 op zijn zesenveertigste president van de zaak (jaarsalaris, inclusief bonussen, $ 970.000).

Bijna acht jaar zou hij het op die op één na hoogste post volhouden; toen, in juli 1978, stuurde de paranoïde Henry II, die bang was opzij gedrukt te worden, hem naar huis met een gouden handdruk van anderhalf miljoen dollar. Drie maanden later trad de vierenvijftigjarige Iacocca aan als president van de nooddruftige firma Chrysler, aanvankelijk — en hier wel degelijk bij wijze van voorbeeldfunctie — tegen een symbolische jaarsalaris van één dollar.

DOORBETALEN

Niet dat zijn vrouw aanstonds op het huishouden moest bezuinigen, want volgens contract moest Henry II hem blijven doorbetalen. Zoals hij in zijn autobiografie met de even simpele als krachtige titel 'Iacocca' schrijft: „Vanwege mijn pensioen betaalt hij me nog steeds een hoop geld om elke ochtend aan het werk te gaan teneinde te proberen hem onderuit te halen. Daar moet hij gek van worden."

Wat zijn vader tijdens de depressie in de jaren dertig overkwam, maakte van Lee een materialist. Toen hij, kort na de oorlog, van de universiteit kwam had hij een houding van: „Kom mij niet aan boord met filosofie. Tegen de tijd dat ik vijfentwintig ben, wil ik tienduizend per jaar verdienen en dan wil ik miljonair worden." Een paar jaar daarvóór al wist hij dat hij bij Ford wilde werken.

Het lukte hem dus in 1946, en vanaf dat moment stormde de gedreven Iacocca, die werktuigbouwkunde had gestudeerd, via de zakelijke lijnen van het bedrijf naar voren, tot hij in de luwte van Robert McNamara — de latere minister van Defensie — een plaats vond op het hoofdkantoor. Hij zou Detroit niet meer verlaten, want hij had, naar het Amerikaanse gezegde, 'benzine in zijn aderen'.

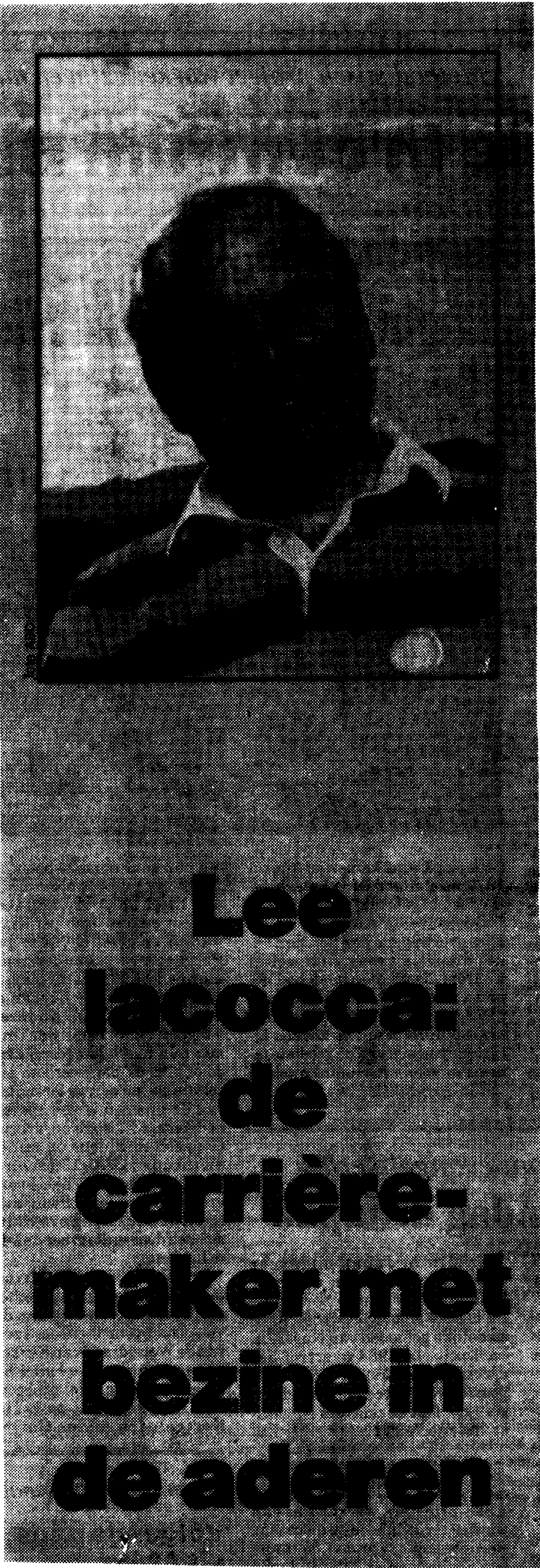
Pas zesendertig was hij toen hij werd gepromoveerd tot algemeen directeur van de Ford Divisie, de fabrieken die alle personenwagens maken: „De helft van de mensen bij Ford wist niet wie ik was. De andere helft kon mijn naam niet uitspreken." Het was de opmaat tot een verbijsterende loopbaan waarvan besluitvaardigheid, behendige omgang met mensen en visie de voornaamste ingrediënten waren.

Auto's maken is vooral een riskant bedrijf. Het ontwerpen, uitvoeren en op de markt brengen van een nieuw model kostte in die tijd zo'n driehonderd tot vierhonderd miljoen dollar, dus je wilt zo zeker mogelijk van je zaak zijn. Toch moet je drie, vier jaar van tevoren speculeren wat straks de klant wil, zal en vooral kán kopen.

MISLOPEN

Dat kan verschrikkelijk mislopen, zoals vrijwel de hele Amerikaanse auto-industrie na de oliecrisis van 1973 ontdekte: in de VS was men altijd gewend geweest aan grote, benzine slurpende monsters, de fabrikanten waren niet voorbereid op omschakeling naar de 'compacts', terwijl de Japanners die al jaren fabriceerden. De daaruit voortvloeiende miljarden-verliezen hebben tot diep in de jaren tachtig doorgewerkt.

Maar voorlopig, in de jaren zestig toen alles mogelijk was, bleef Lee Iacocca nog het goudhaantje, wie niets kon mislukken. Omdat hij, zegt hij, op een gewone manier met de mensen kon praten, omdat hij nooit vergat dat hij de zoon van immigranten was. Van prima donna's hield hij niet; smalend verhaalt hij van de collega die zijn kantoor antiek wilde laten inrichten, daartoe $ 1.25 miljoen vroeg en van Henry II maar driekwart miljoen kreeg toegewezen.

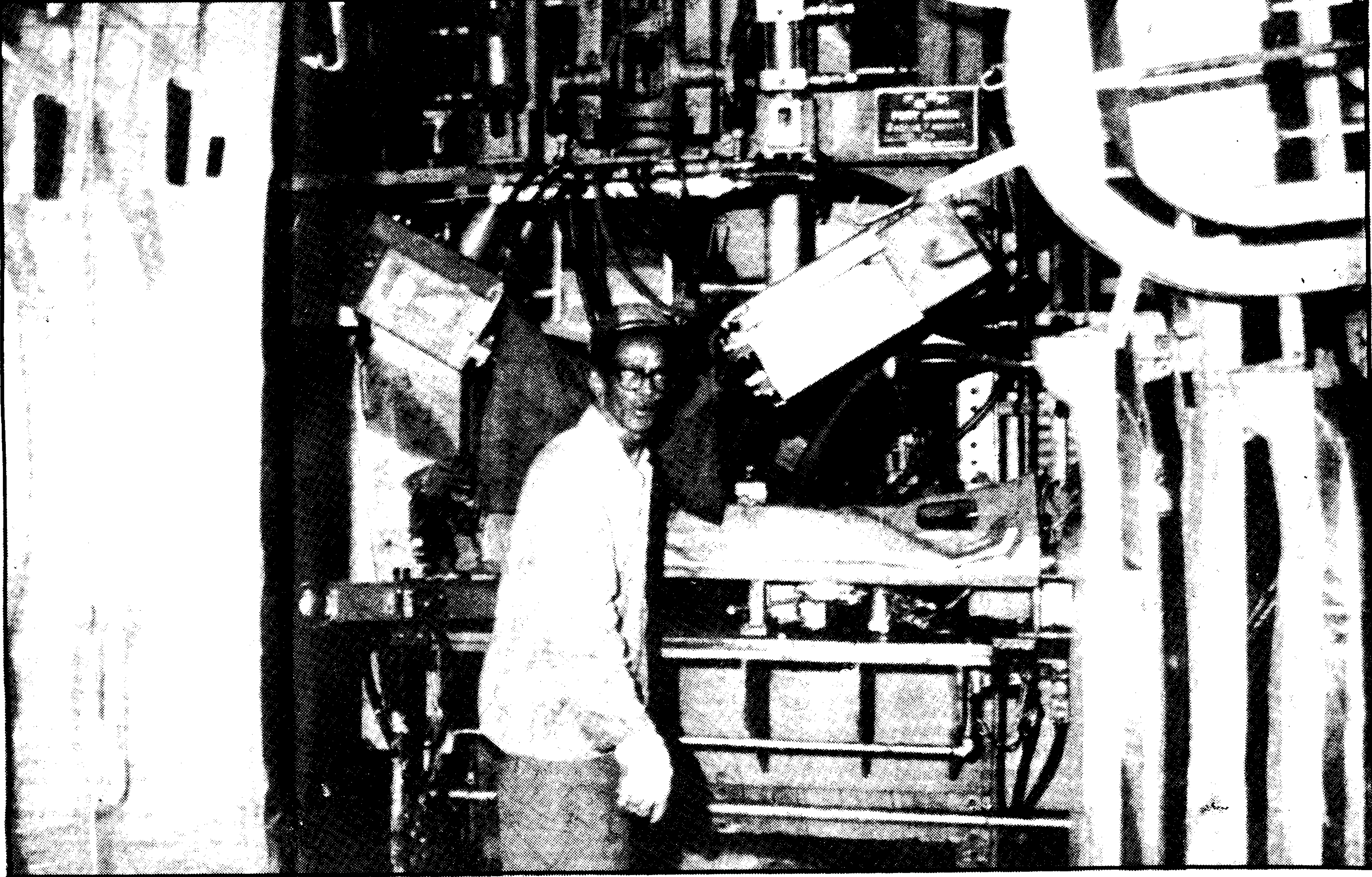
Lee Iacocca: de carrière-maker met bezine in de aderen

Een slecht manager, oordeelt Iacocca.

KANDIDAAT

Persoonlijk werkt hij liever met gretige strevers, jongens die meer doen dan van hen verwacht wordt, die voortdurend hun grenzen verleggen. „Ik probeer dus mensen met die ambitie te vinden. Je hebt er niet veel nodig. Met vijftwintig van die knapen zou ik de regering van de Verenigde Staten kunnen leiden." In 1984 is hem dan ook gevraagd zich als presidentskandidaat aan te bieden, maar liever bleef hij auto's maken.

Zoals hij het ook al in 1961 deed, toen de gulzige markt een nieuw model vroeg. Met een toegewijd team begon Iacocca aan het ontwerp van wat bij de presentatie in 1964 de Mustang zou heten, een auto die een krankzinnig succes werd. Aanvankelijk was aan de naam Cougar gedacht, vervolgens werden de namen Monte Carlo, Monaco en Torino geopperd, maar op advies van Fords reclame-bureau werd het uiteindelijk Mustang.

De makers gingen in 1961 uit van de prognose dat er zestachtig-duizend exemplaren verkocht zouden worden en zorgden ervoor dat er op de introduktiedag — 17 april — 8160 Mustangs gereed waren, zodat elke Forddealer in de VS tenminste één exemplaar in de vitrine zou hebben. Het was een grove onderschatting, want vanaf het begin werden de autobedrijven bestormd.

SHOWROOM IN

In Garland in Texas kreeg een dealer te maken met vijftien potentiële klanten die tegen elkaar opboden. Hij verkocht de wagen aan de hoogste bieder, een man die er op stond de nacht in de auto door te brengen, zodat een ander hem niet kon kopen, terwijl zijn chèque door de bank gecontroleerd werd. En bij een dealer in Seattle raakte de chauffeur van een langsrijdende betonmolen zo gefascineerd door de tentoongestelde Mustang dat hij de macht over het stuur verloor en door de etalageruit van de showroom denderde.

Na de eerste verkenningen waren de Fordjongens er zeker van dat ze in het eerste jaar toch wel 75.000 Mustangs zouden verkopen. Het werden er 418.812, een nieuw record voor een Fordmodel. Dat record werd in 1966 alweer gebroken met een duizelingwekkend aantal van 550.000 Mustangs. Hierdoor leverde de wagen in de eerste twee jaar een nettowinst op van 1.1 miljard dollar. Het was dan ook geen wonder dat Iacocca — hoewel de wagen resultaat van teamwork was — 'de vader van de Mustang' genoemd werd.

TOP

En gestimuleerd door zijn succes streefde hij verder naar de top. In 1965 werd hij, als speciale protegé van Henry II, vice-president van de personenauto- en vrachtwagen-groep; op 10 december 1970 volgde zijn benoeming tot president van de hele Fordfirma. Alleen Henry II stond, als voorzitter van de raad van bestuur, boven hem, zou altijd boven hem *blijven* staan. Een aardige opstap voor een man van zesenveertig.

Bij zijn aantreden als topman had Ford ongeveer 432.000 werknemers. De uitbetaalde salarissen beliepen een totaal van ruim 3.5 miljard dollar per jaar. Wereldwijd verkocht de firma in 1970 omtrent 4.750.000 personenauto's en vrachtwagens voor een bedrag van 14.9 miljard dollar. De winst hierover bedroeg 515 miljoen dollar, 3.5 procent van de omzet.

En Lee Iacocca was *niet* tevreden.

Links en rechts sloeg hij — volgens de beproefde Amerikaanse gewoonte — aan het bezuinigen en ontslaan en hij bespaarde bijvoorbeeld miljoenen dollars door vijf centimeter van de bumpers te laten scheren, zodat er meer exemplaren in een goederenwagon geperst konden worden. Dat nam niet weg dat die lunches van 104 dollars de man bleven doorgaan in het Glazen Huis, want wie hard werkte had recht op verpozing.

BEHAAGLIJK

Meestal zat Henry II aan bij die lunches, maar hij stond zijn medewerkers niet na. Zijn zakenfilosofie, uitgesproken tegen Iacocca: „Als een vent voor je werkt, laat hem zich dan niet te behaaglijk voelen. Laat het hem niet gezellig krijgen en vastroesten. Doe altijd het tegenovergestelde van wat hij verwacht. Zorg dat je mensen gespannen en uit balans blijven."

Het had volgens Iacocca te maken met Ford paranoia. Zo had hij er een hekel aan om dingen op papier te zetten en al hebben ze acht jaar samen het bedrijf geleid, in zijn archief kan Iacocca bijna niets vinden waar Fords handtekening onder staat. Hij hield ook geen dossiers bij en verbrandde van tijd tot tijd al zijn papieren. „Je bent gek", zei hij, toen hij eens in Iacocca's kantoor diens plakboeken en dossiers zag, „je wordt nog eens aan het kruis genageld als je dat spul bewaart."

Wereldvreemd mocht Henry II ook genoemd worden.

„Op een dag vroeg hij me: 'Betaal jij inkomstenbelasting?'

'Maak je een geintje?' antwoordde ik.

'Natuurlijk!' Hoe ik het ook draaide of keerde, ik betaalde vijftig procent van alles dat ik verdiende.

'Nou', zei hij, 'ik begin me zorgen te maken. Dit jaar betaal ik elfduizend dollar. En dat is de eerste keer in zes jaar dat ik ook maar *iets* betaal!'

Ik kon het niet geloven. 'Henry', vroeg ik, 'hoe doe je dat in hemelsnaam?'

'Daar zorgen mijn advocaten voor', antwoordde hij."

Maar toch niet weer zó wereldvreemd, want op kosten van de firma liet hij het Fordvliegtuig heen en weer naar Europa vliegen om honden, katten en antieke meubelen te transporteren van en naar zijn verschillende huizen, en wanneer hij in Londen in zijn eigen huis verbleef, stuurde hij niettemin de rekening naar het hoofdkantoor in Detroit.

Lee Iacocca, vroom katholiek en — althans in eigen beschrijving — van een indrukwekkende integriteit, maakt duidelijk dat hij dit soort praktijken verwerpelijk acht. En naarmate het drinken en de vervolgingswaan van Henry II toenamen, werden de wrijvingen tussen de twee topbestuurders steeds vlijmender.

ONDERZOEK

Het kwam zo ver dat Ford, geïnspireerd door Watergate, een onderzoek naar leven en gedrag van Iacocca liet instellen. Twee miljoen dollar en een half jaar later moesten de speurneuzen bekennen dat er niets op hem viel aan te merken, maar de verhouding tussen de twee mannen bleek voorgoed aangetast en de komende jaren verslechterde de sfeer navenant. Henry II kuipte en marchandeerde, stelde een ondergeschikte boven Iacocca in een poging hem zo te vernederen dat hij zelf ontslag zou nemen.

Iacocca deed het niet en tenslotte, op 13 juli 1978, werd hij ontboden in het kantoor van Henry II, die naast zijn jongere broer Bill (de grootste aandeelhouders van Ford) aan de marmeren vergadertafel zat. Iacocca begreep dat de bijl zou vallen. Ford aarzelde, schraapte zijn keel. Hij had nog nooit iemand ontslagen en wist niet hoe hij dat moest aanpakken.

„Er komt een moment waarop ik de dingen op mijn manier moet doen", zei hij tenslotte, 'ik heb besloten de firma te reorganiseren. Dit is iets dat vervelend is om te doen, maar toch moet je het doen. Het is een plezierige band geweest' — ik keek hem ongelovig aan — 'maar ik vind dat je weg moet gaan. Dat is het beste voor de firma.'

Geen enkele keer tijdens ons drie kwartier durende gesprek gebruikte hij het woord 'ontslagen'.

'Wat heeft dit allemaal te betekenen?' vroeg ik

Maar Henry kon me geen reden noemen. 'Het is iets persoonlijks', zei hij, 'en meer kan ik je niet zeggen. Zoiets gebeurt nu eenmaal.'

Maar ik drong aan. Ik wilde hem dwingen me een reden te noemen, omdat ik wist dat hij geen goede reden had. Tenslote haalde hij alleen maar zijn schouders op en zei: 'Nou ja, soms mag je iemand gewoon niet.'"

Op die even stuntelige als kortaffe manier kwam er voor Lee Iacocca een eind aan tweeëndertig jaar bij Ford.

Later besefte Lee dat hij, als zoon van immigranten, altijd een buitenstaander was gebleven voor de Fords. Zelfs de vrouw van Henry II, de Italiaanse Christina, bleef buitenstaander: de hele familie noemde haar 'De Pizza-koningin'." En de laatste jaren van hun samenwerking was de grote baas van Ford er stellig van overtuigd dat Iacocca banden met de maffia had.

BENEN BREKEN

Daarom was Lee zowel geschrokken als geamuseerd toen hij, nadat een *krant de hem kwetsende* woorden van een zegsman van de familie Ford had afgedrukt, werd opgebeld door een man met een Italiaans accent die zei: „Als het waar is wat we in de krant hebben gelezen, willen we die klootzak te grazen nemen. Hij heeft de eer van je familie kapot gemaakt. Ik geef je een telefoonnummer. Je zegt het maar en we breken namens jou zijn armen en benen. Dan voelen wij ons lekkerder. En jij zeker."

„Nee, bedankt", antwoordde Iacocca, „zo is mijn stijl niet. Als jullie het zouden doen, zou het mij niet bevredigen. Als ik hardhandig wil worden, breek ik *zelf* zijn benen."

CHRYSLER

Maar tenslotte putte hij zijn bevrediging dus uit het feit dat Henry II hem, toen Iacocca al hoogste baas bij Chrysler was, zijn pensioen over die tweeëndertig jaar moest doorbetalen. En bij Chrysler werd zijn succesverhaal voortgezet. De firma was bijna bankroet toen hij er arriveerde, vandaar die ene dollar jaarsalaris. De aankomende recessie had ook hij niet voorzien, waardoor het weer gezond maken van het bedrijf dubbel moeilijk werd. In een periode van drie jaar ontsloeg hij drieëndertig van de vijfendertig vice-presidenten van de logge, onderhandelbare firma, die op zeker moment een voorraad van honderdduizend onverkochte auto's voor de deur had staan, met een niets opleverende waarde van 600 miljoen dollar. Hij overwon de aanvankelijke argwaan van de vakbond, maar moest ook daar hard tegen zijn:

„Hee, jongens, ik heb een geweer tegen jullie kop gedrukt. Ik heb duizenden banen beschikbaar voor zeventien dollar per uur. Ik heb geen enkele baan voor twintig. Dus wees nou verstandig."

Een jaar later moest hij, toen de situatie nog ernstiger was geworden, terug naar de vakbond:

„Jullie hebben tot morgenochtend om tot een beslissing te komen. Als jullie me niet helpen, schiet ik jullie voor je hersens. Ik roep morgenochtend het faillissement uit en dan zitten jullie allemaal zonder werk. Jullie hebben acht uur de tijd om je besluit te nemen."

WINST

Kille taal, maar na deze gang door het dal kon Iacocca het bijna gefailleerde bedrijf, via moeizaam verkregen bankleningen en regerings-garanties, doen opleiden tot, eindelijk, in 1984, bij een omzet van 19 miljard dollar bijna 2 miljard dollar winst werd gemaakt. Een niet onaanzienlijk deel van die omzet kan overigens rechtstreeks aan Lee Iacocca worden toegeschreven, die, op aandringen van Chryslers reclamebureau, persoonlijk optrad in televisiespots.

Zelf ook bedacht hij de agressieve slagzin voor een van de meest succesvolle spots. Hierin priemt hij zijn wijsvinger naar de camera en zegt: „Als u een betere auto kunt vinden - koop hem dan."

Intussen heeft de door Iacocca begeleide K-car van Chrysler, dat zo kort geleden nog wankelend aan de rand van de afgrond stond, op de Amerikaanse markt voor compact- auto's een aandeel van twintig procent opgebouwd en maakt de firma weer redelijke winsten.

Die priemende vinger moet geholpen hebben. ●